

ክንደን ቫንጢዝ አስልሾው ክንደተ ትኩረ ትራኩመዙ/ ኧል-ዲኸረዙ/ ዙ
ጊግሽነውዝመ ማኸተነው እግዝግዘነ-ክንደን

ብላዙ ብኸየሩ ክልሉ ምንግሳት ክንሰን ቢሮ

2008 አ/ም ባኸር ዳር

Lions Clubs International
FOUNDATION

የአጣራ ብሄራዊ ክልላዊ ማኅበት
AMHARA NATIONAL REGIONAL STATE
የጤና ጣቢያ ቢሮ
Health Bureau

THE
CARTER CENTER

መልእክት iii

1 አድላ 1:- ጥቅለ ጥወነ 1

1.1. ትራኩመዙ / ድህረ ችል / ገግነ 1

1.2. ክንሰነ መፅኻፊዙ አለመ 1

1.3. ክንሰነ መፅኻፊዙ ሲሪሸን 2

1.4. እኒን ክንሰነ መፃፍዙ ጣቕምሸነድ 2

1.4.1. አድላ ሊኻት ጣቕምሸነድ: አድላ ክንድኝን 2

1.4.2. አድላ ሻቄት: ጣቕምሸነድ ትራኩመዙ ክቡሽ 2

1.5. ትራኩመዙ/ ችል-ዲኸረዙ/ ጊግሸነውዝ ክንሰጢዙ ምንጅድ 2

1.6. ትራኩመ ጊግሸነውዝ ክንሰጢዙ ምንጅድ 3

2. አድላ 2:- ክንደን ንዝቀኑ ኻለዩን 4

2.1. 1ኛ አድላ ክንደን ኻለዩን 4

2.1.1. አድላ ክንደን 1 ዊርተ 4

2.1.2. አድላ ክንደን ሊኻ:- ፅፅዝመ ቁሻሻዝ 6

2.1.3. አድላ ክንደን ሻቄ: ናንዝመ ጋፅዝ እቓረነው 8

2.1.4. አድላ ክንደን ሲዘ: አርወ ሻንዙ ጣቕምሸነድ 9

2.1.2. አድላ ክንደን አኩ /5/ ጥውሸው አርወ ሻንዙ ጣቕምሸነድ 11

2.2. 2ተረ ክፍዝቀኑ ክንድኻኒዝቀኑ ኻለዩን 13

2.2.1. አድላ ክንደን ላው እል-ተሚሰው ይነ አካልዙ አድላ 13

2.2.2. አድላ ክንደን ሊኻ:- እልዙ ፅውዝ 15

2.2.3. አድላ ክንደን ሻቄ ትራኩመ 17

2.2.4. አድላ ክንደን ሲዘ ትኽኑ አቐየው ጅውነድ ቺዘነው 20

2.2.5. አድላ ክንደን አኩ:- ይነ ትኽነይዝ ቲስመመተ አቐው ማርፀ 23

2.3. 3ተረ አድላ ክንድኻንዝቀኑ ኻለዩን 25

2.3.1. አድላ ክንደን 1: ጀርመን /አጥልቃን ተኸዋሰንዝመ ሻቃ ሲርጭሸነድ 25

2.3.2. አድላ ክንደን 2: እልዙ ትራኩመ ሲርጭሸን 28

2.3.3. አድላ ክንደን 3:- ናንዝመ ጋፅዝ እቓረነው 30

2.3.5. አድላ ክንደን 5: ጅውነዙ ዊርተ 36

2.4. 4ተረ አድላ ክንድኻንዝቀኑ ኻለዩን 39

2.4.1. አድላ ክንደን 1:- ትራኩመዝቀኑ ምልክተንዝመ ጋልሸተጥዝ 39

2.4.2. አድላ ክንደን 2:- ትራኩመዙ ኸክምነ 41

2.4.3. አድላ ክንደን 3: ዊርተዙ ኻይን ቲክንክነነ ቅፅ 43

3.	አድለ ሻቼ ትራኩምዝቀኔ ክሰብን.....	48
3.1.	ትራኩምዝ ክሰብ 48	48
3.1.1.	አክንውሽጥኝ ቸለቀኔ ቲግብረን.....	48
3.1.2.	ክሰብዚ አሻል አቐነውድ ሚሪሸውዝ	52
3.1.3.	ቸኻር ጉርይጥ አካለንዙ ምንጀዝመ ዲቄትነይዝ.....	52

መልእክት

ተማሪ ተኮር የትራኮማ መከላከልና መቆጣጠር ስርዓተ ትምህርት ዋና አላማ ከ1-4ኛ ክፍል ያሉ ተማሪዎችን የግልና የአካባቢ ንጽህና አጠባበቅ ተግባራት ላይ ንቁተሳታፊ እንዲሆኑ ማድረግ ነው። ይህም የትራኮማን ስርጭትና መስፋፋት በክልላችን ውስጥ እንዲቀንስ ያስችላል። ስርዓተ ትምህርቱ ተማሪዎች በራሳቸው እንዲሁም በቤተሰቦቻቸውና በአካባቢያቸው ማህበረሰብ ውስጥ በድራማ፣ በጨዋታና በተረት ተረት ትራኮማን የመከላከልና የጤና ትምህርትን የማስፋፋት አቅማቸውን እንዲገነቡ ያስችላል። ልጆች በታናናሽ ወንድሞቻቸውና እህቶቻቸው እንዲሁም በማይማሩ ጓደኞቻቸው ላይ የጤና እውቀትና ባህሪን በተመለከተ በጎ ተጽኖ ያሳድራሉ ተብሎ ይታመናል። ስለሆነም ስርዓተ-ትምህርቱ ያሉንን ትምህርት ቤቶቻችን እና የምህበረሰቡን ተቋማት በመጠቀም ጤናማ የሆነ ባህሪይትንና ተግባራትን እንዲዳብሩ ያደርጋል። ይህ ስርዓተ ትምህርት እንደ አውሮፓዊያን አቆጣጠር በ2008 ዓ.ም የተዘጋጀውን የአንደኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች የጤና መርህግብር የትራኮማ መከላከል ስርዓተ ትምህርት ተከትሎ የመጣ ሲሆን፤ መደበኛውን ስርዓተ ትምህርት ለመደገፍ የተዘጋጀ ነው።

የማስተማርያ መጽሐፍ የተዘጋጀው ፊትን በመታጠብ እና መጻዳጃ ቤትን በመጠቀም ላይ ትኩረት በመስጠት የአንደኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች መምህራንን እና ርዕሰ መምህራንን የትራኮማ መከላከል እና መቆጣጠር አቅማቸውን ለማጎልበት ነው። ያለጥርጥር በማስተማርያ መጽሐፍ ውስጥ የሚገኙትን ትምህርቶች በማስተማር ከአንደኛ እስከ አራተኛ ክፍል ባሉ ተማሪዎች እና በአካባቢው ማህበረሰብ ላይ ዘላቂ እና አወንታዊ የባህሪ ለውጥ ማምጣት ይቻላል። ይህ የባህሪ ለውጥ የማምጣት ተግባር የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ነዋሪዎችን ከአፍላኛ እና ለአይነስውርነት ከሚዳርግ ትራኮማ መከላከል ላይ ያለመ ነው። የመማርያ መጽሐፍ ትራኮማን በመከላከል ረገድ የመምህራንን እና የተማሪዎችን ሚና ያብራራል። ከሁሉም በላይ ይህ የማስተማርያ መጽሐፍ መምህራን ከትራኮማ ጋር ተያያዥነት ያላቸውን ትምህርቶች እንዴት ማቀድ እና ማስተማር እንዳለባቸው ያስረዳል።

በዚህ የማስተማርያ መጽሐፍ ውስጥ የተካተቱት ክፍለ ትምህርቶች በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ውስጥ የሚስተዋለውን የትራኮማ ተጽዕኖ በቀጥታ ለመቋቋም እና ለማስወገድ ያስችላል። እንደ አውሮፓዊያን አቆጣጠር በ2006 ዓ.ም በሀገራችን የተደረገው የዳሰሳ ጥናት እንዳረጋገጠው የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ከየትኛውም የሀገሪቱ ክልሎች በበለጠ በትራኮማ ተጠቅቷል። በሀገራችን ውስጥ ግማሽ ያክሉን ለአይነስውርነት የሚዳርገው የአይን ሽፋሽፍት መቀልበስ (የአይን ጸጉር መቀልበስ) ችግር የሚገኘው በክልላችን ነው። በዚህም ምክንያት የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ትራኮማን የዕድገት እንቅፋት እንደሆነ አድርጎ ይገነዘበዋል። በተጨማሪም የክልላችን ጤና ቢሮ ትራኮማን አንዱ የትኩረት ጉዳዩ አድርጎ ይዘታል፤ የክልላችን ትምህርት ቢሮም ይህንን አቋም ይጋራል። በትራኮማ ምክንያት የሚከሰትን ዓይን ስውርነት ለመከላከል እና ለመቆጣጠር በጣም ተመራጩ ዘዴ ትራኮማን ራሱን መከላከል ነው። ትራኮማ በአብዛኛው የሚጀምረው በልጅነት ነው። በተደጋጋሚ በትራኮማ መጠቃት ለዝቅተኛ የማየት አቅም እና በሂደትም ለዓይን ስውርነት ይዳረጋል። ንጽህናን መጠበቅ በትራኮማ ምክንያት የሚከሰትን ዓይን ስውርነት ለመከላከል ዓይነተኛ መንገድ ነው።

እጅግ ጠቃሚ እና ተማሪ ተኮር የሆነውን ይህንን የትራኮማ መከላከል እና መቆጣጠር ሥርዓተ ትምህርት ለማዘጋጀት እውቀታቸውን፣ ክህሎታቸውን እና ጊዜያቸውን ለሰውነት ሁሉ ልባዊ ምስጋናዬን አቀርባለሁ። ከዚህ ጋር በተያያዘም ለክልላችን፣ ለዞን እና ለወረዳ ትምህርት ባለሙያዎች በተለይም ደግሞ ለሥርዓተ ትምህርት ክፍል እና ለካርተር ማዕከል - ኢትዮጵያ ልዩ ምስጋናዬን አቀርባለሁ።

ወ/ሮ ሸብሬ ጆርጋ ተሰማ

የአብዛኛ ትምህርት ቢሮ ም/ቢሮ ኃላፊ

1 አድለ 1:- ጥቅለ ጥወነ

1.1. ትራኩሙዙ / ድህረ ጽሑፍ / ጎነ

ትራኩሙ / ድህረ ጽሑፍ / ቀለውዝ ጊግብን ቸልሸው “ከላሜዳያ ትራኩማተስ” ይሸተው ባከቲርየይዝ /ጅርሚዝ/ ምላሰንዝ እትለው ዲቄዲቄተ እልዙ ፅውዝ የቻ።ትራኩሙዙ ጅርምዝ ዓይሸው እጅሪስ ፤ትኽኑ እጅሪዝጎ ጽሰቻዝ ዊንም እሊስ ፈው ቀብረተዝ ምላሰን ዳቕዳቕንሸነዝ ዲቄዲቄቶሸተው ፅውዝ የቻ። ፅውዝድ ጭቅተዝ ዳቕዳቕንዝ የነትም ዋርደዝ ላው አረትል ላብጠ ኸርየዝ እኒዝጎም ጭቅተ አቕየው ጉደነዝ ፅፅዝ ዊንም ቢክልሸው ዓርቀዝ ምላሰንዝ ላው እጅሪስ ላዝ እጅሪዝጎ ዲቄዲቄቶሸተዙ።

ትራኩሙ / ድህረ ጽሑፍ / ይነአላሚል ጽሑፍ ኸርብ ሻብቶ ዲቄዲቄጥ ፅውዝኒስ ቃውሰተ የቻ። ኢትዮጵያትል ወነ ትራኩሙዙ ቢትንትነሸድ ብላ ብኸየሩ ክልሉ ምንግስቲል አቺል ቸቻሸዙ። አቕሸም እነ ትራኩሙዙ/ ጽሑፍ-ዲኸረዙ/ ጊግብነው ቸልሸዙ ። አለምቱ ትኽነዙ ሲርየድ/ ድርጅትድ/ WHO/ ትራኩሙዙ/ ጽሑፍ-ዲኸረዙ/ ማኸተነውዝ ቐጥዊአ ይሸተው መለ አቕጠ ማጥን ማኸረዙ። የነትም ቀጥውው (ቀድሸን ኸክመሸነው፣ጥላዝ ኸክምሸነው ፤ ጋፅዙ ውይርታ ፤ ጅውነዙ ውይርታ) ቲንተንሸንድ እልጊበዙው ፅብቀ አቺትጎ አፅብኸነውድ እል ጊበዙው ቀደን ዓግንንዝ እርውዘነው፣ እል ኸርብ ሻብው ትራኩሙዙ ደረጃ ፅውዝይስ ቻደነንስ ጥላ ፈሰነው፣ ሲርጭሸንድ ቃፅሸናንስ ዊይር የው ሻብነውዝመ ፅውዝይዙ ሲርጭሸንድ ቃፅሰነንስ አርወ ሻን አርውሸነውዝ ጅውነዙ ዊርተድ ኸየነው።

ከንሰጥዝመ ከንደጥዝ ትራኩሙዙ ፅውዝድ እግዝግዘናንስ አጉረው ዋርደ ዋርድሻዙ ። ከንደን ሻኒል ፅበቶ እፈር መልቶጣን ሻተ ጋዊዙ ዊይርተድ ኸይጥሻ ማጥን ፤ አርወ ሻን አርውሸጥሻ ማጥንዝመ ክፍሊስ ከንድሻቶድ ሻተሻነቶዝም እነ ጅውነይዙ እቀ ኸብሪዝ እፃድ ዲቄዲቄቶሰጥሻማጥን በርታዘነው ጥውሸዙ ። እን ከንሰነ መፅኻፍድ አውርጋት እግዝግዘነዝጎ 2008 አ.ስ አስልሸ ዊነው ትራኩሙዙ ትኽነ ከንደንድ አብረደቶ ከንደን ሰረተንጅቅ ከንሰነ መፅኻፍድ ሚስርት ሻብ ቸተቸዝሸት አልተው የቻ። ከንሰነ መፅኻፍድ ቸዘቸዝሸታንድ ሻአቺል ጥቅልዝሸቶ አድለ ከንደንድ ቀለውዝ ብኸየሩ ለወትረ ደረጃ ከንደንጅቅ ምርሸጠ ቸልሰው ሚልከዝ አስልሸው የቻ።

1.2. ከንሰነ መፅኻፍድ አለመ

- እን ከሰነ መፅኻፍድ አለመድ ኪርመነ ደረጃዝቶ ከንሰንጥ፣ሻተ ከንደጥድ ሻመቱዝመ ጅውነዙ ዊርተ ከንሰነው ቸልሻጠማጥን ጥውሸው አርቆዝመ ቸልትዝ ዓይጥሻማጥን ቸልሰነው የቻ። እን ከንሰነ መፅኻፍድ ቸተው ሚልኪዝ ጋፅ እቻረነውዝ፣ ሻመቱ ዊርተ ኸይንዝመ አርወ ሻን ጣቕምሸነድዝ ሊሊሰን ይወዙ። እንዛይ ቲግብረንድም ከንደጥዝመ ጅውነይዙ እቀ ኸብሪድ እል ኸርብ ሻብው ትራኩሙዙ ጊግብነ ጉደንጥ ጃይ።እን ከንደን

- ሰረቲዙ ጥቅለ አለመድ ሲትፍዘተ ከንደነዙውዝመ ከንሰነ መለድጥ አርውሸነውዝ ሳልጠው የይትቶዝመ ዚልቀው ባኸሪዝቶ ላውጠን ተርንጠማጥን ቸልሰነው የቻ።

ከንሰነ መፅኻፍድ ቲከነቶ አለምጥ ዓይዙ።

1. ትራኩሙዙ / ጽሑፍ-ዲኸረዙ/ ፅውዝ ጥቕዘ፣ዲቄዲቄቶሸተን ጉደነ፣ጊግብነይዝመ ኸክምነድ ሚልክተውዝ ከንሰጢዙ አርቆተዝመ ልብተንዝ ሊጊሰነው፤
2. ከንሰጥ ጥውሸው አቕው ሻመዙውዝመ ጅውነዙ ዊርተ ኸይንዙ ባኸሪየን ሲረቶ አቕሻጠማጥን ከሸነውዙ ሻተ ከንደጢዝመ ጅውነይዙ እቀ ኸብሪዝ ትራኩሙዙ / ጽሑፍ-ዲኸረዙ/ ጊግብነውዝመ እግዝግዘነው ጋቢዝ ተከ አቕሻጠማጥን ቸልሰነው፤
3. ትራኩሙዙ/ ጽሑፍ-ዲኸረዙ/ ጊግብነውዝመ እግዝግዘነው ቸልሰቶ ባኸሪየንድ ከንደጥድ ዲብርዝጥሻማጥን ከንሰጢዝ ሚሪየ ቻሊሰነው፤

4. ከንደጥድ ማተ ማከብራዝም እቀ ክብሪዝ ተከ አሻቶ ጉደንጥድ ከንሰጥድ ጣቶሙነውዝም በርታዘነው ቸልሻጠ ሻሽነው፤

1.3. ከንሰነ መፅኻፊዙ ሲሪሽን

እን ከንሰነ መፅኻፍድ ሻቼ እርወነ እርወነ አድልጥዝ ሲሪሸው የሻ።

አድላ 1: ከንሰነ መፅኻፊዙ ጥቅላ ሰነድ ቻሊሰኩ። እንንም ትራኩመዙ/ ሻል-ዲክሪዙ/ ጊግሽነውዝ ከንደጢዙ ምንጀድ፣ ከንሰነ መልጢዝም ስር ካሰሸንድ ጥቅልዘው የሻ።

አድላ 2: መደሸገይዙ ከንደን ስሪቲጅቅ ከንሰጥ ሻፍፍሰጥሻ ቸልሻው አድላዙ ደረጅድ ማክል ሻሸቶ ከንደን ዝቶ ካለየን ጥቅልዘው የሻ።

አድላ 3: ትራኩመዝቶ ከሸሸንዝ ምላሰን ትራኩመዝም ተከቶ ካለየንድ እቀ ክብሪዝ ቸሻጥ አጥሻ ቸልሻው ዝርዝር ካሰሸንድ ቀሰውዝ ሻይኩ።

1.4. እንን ከንሰነ መፃፍዙ ጣቸምሸንድ

1.4.1. አድላ ሊሻት ጣቸምሸንድ፡ አድላ ከንድጃን

እንን ከንደነ መፅኻፍድ ሊሻትሪ አድላድ 1^{ጎረ} ይሰ 4^{ጎረ} ክፍሊል አሽ ፅበቶ ከንደጥድ ከንሰናንሰ ቸልሰቶ ከንደን ዝቶ ካለየን ሻይኩ። ሻላው ላው ከንደን ዙ ካለይድ 40 ደቂቀ ሺፍነው አቸ መደሸገይዙ ከንደን ስሪቲስ ዊሰንሸቶ ከንደን ዝቶ ክፍሊንጅቅ ሻምርዘነውዝ ከንሰነው ቸልሰው ሚልከዝ አስልሸው የሻ። እን ከንሰነ መፅኻፍድ ጃውር ቸል ዊንም መደሰገይዙ ከንደን ስሪቲጅቅ ከንሰነው ቸልሸኩ። እን ከንሰነ መፅኻፊስ ሻላው ላው አድላ ከንደን ድ መደሰገይዙ ከንድጂጅቅ አውሸን ሻፍፍሰነው ቸልሸው አቸኻድ ቻሊሰው ጥቁመ አልትኩ።

1.4.2. አድላ ሻቼት፡ ጣቸምሸንድ ትራኩመዙ ከሸሸ

ከንሰነ መፅኻፊስ አድላ ሻቼ ትራኩመዝቶ ከሸሸን ሚስርትሸንዝ ማጥን፣እንዝም ከሸሸኒዙ አሻልነይዝም ቲግብረንዝ ዝርዝር ካሰብ አልትኩ። እንዛይ ሚዝርጥድ አርውሸነውዝ ከንሰጥ አይጥ ትራኩመዝቶ /ተከተከቶ ትክነዝቶ ከሸሸንድ/ ሚስርትሻኩ። አቸየውዝም በወጥ ከሸሸንድ ጣንክረዝሻኩ። እንን ጉደነይዝ ከንደጥድ ክፍሊስ ከንድሻቶ ሻለዝም ጅውነዙ ዊርተድ ጥቅልዘቶ ትራኩመዝ ዳቸ ከንድሻንድ ላጢዝ ቸሻጥሻ ሻሸሻኩ።

1.5. ትራኩመዙ/ ሻል-ዲክሪዙ/ ጊግሽነውዝ ከንሰጢዙ ምንጀድ

ትክነዙ ከንደን ፈራዘነውዝም ትራኩመዙ/ ሻል-ዲክሪዙ/ ጊግሽነውዝ ከንሰጢዙ ምንጀድ ቲክነቶድ ጥቅልዘኩ።

1. ሻተቸመስመ ሻተ ጅውነድ ዊርየው ሻሽነውዝ ሻተ ከንደጢዝም እቀ ክብሪዝ ተከ አሻኩ።
2. ሻሉዝም ጅውነዙ ዊርተድ ሚሪሸውዝ ከንደጢዙ ልብትነዝም ቲግብረኻቶ አክንውጥድ ሊጊሰነው ቸልሰው አቸንድ ሚቸዝሻኩ።
3. ሻተከንደጢዙ ሻሉዝም ጅውነዙ ዊርተድ ኻይን ዲዝሻትድ ጊዝ ጨብቅ ሚዝነነውዝ ተሚሰው ከሸድቅ ሻሸሻኩ። ፡ እንዝም አቸንጥድ ቸዘቸሸሻው እድልድ/እፅድ/ ፋጥርሻኩ።
4. ከንደተ ቃወ ትራኩመዙ/ ሻል-ዲክሪዙ/ ጊግሽነውዝቶ ልቸርጥድ ከንደን ሻኒል /ተክዙ ትራኩመዝቶ ከሸሸንዝም እቀ ክብሪል /ተክዙ- ትክነዝቶ ፍቃድኻጥ ሙየ ጉሪጥጅቅ፣ፍቃድኻጥ ሰራሸጢጅቅ አብርደነውዝ ቲክንክንሻኩ።

1.6. ትራኩም ጊግብነውዝ ክንሰጢዙ ምንጅድ

እኒን ክንደተ ቲኸርት ክንደን ሻንጥዙ ትራኩም ጊግብነውዙዝም እግዝግዘነውዙ ክንደን ስረትድ አይነትነይዝም «እፈረ እፈረዝ»¹ ይሸተነውዝ አርቕሽተው ትኸነዙ ክንደን አልተን መለድ/ ስረትድ / ሚስርት ገሸው የሻ፡፡እኒን አልትኒዙ መለድ ክንደጥ ትኸነዙ ክንደን ኻሰብኒዝመ ቲግብረኒዝ ላጥ እፈረዝ ፣አቅልዝመ እቀ ኸብሪዝ ፈራዘነውዝ አጉረው ቸልት ዓይኸኸሻ ይሸት አምነኸ፡፡ እፈር ክፍሊስ ክንድሻቀ ትኸነ ዳቐ ሚዝርጥድ ቸሻዘነዊዝ ዊሰነጥ ምንጅ ዋርድሻኸ፡፡ ትኸነዙ ክንደንት ፈራዘነውዝ ምንጅድንድ እን ሎዊል ዚርዝርሸኸ፡፡

1. እፈር ክንደን ሻኒስ ክንድሻቀ ትኸነ ዳቐ ሚዝርጥድ ላጥ እፈርዝ፣ሻተ ሻነቀዳዝመ እቀ ኸብሪዝ ዲቄዲቀሳሰሻኸ፤
2. ቀሰቀ እፈር ግሉዝመ ጅውነዙ ዊርተ ኻይን ቲግብረንድ ቻሊሰነውዝመ እልት ጨሰቅ ቲግብሩ ገሸነውዝ ላጥ እቂዝ ቸተዝም ቁሸ ሻተጊስ ፅጌቀዳዝ ተከ አቐነው ቸልሻኸ፤
3. እፈር አርወ ሻን ተከቀ ቲግብረኒል አብኸሽትጃኸ ላብጠ ሲትፍሸነውዝ ቀሰቀ ትኸነዝቀ ኻሰብኒዝመ ቲግብረንዝ ጃስ ጃይ ክንድጥሻ ቸልሻኸ፡፡
4. እፈር ላብጠትቀ ሻታቕምዙዝመ ጅውነዝቀ ዊርተ ኻይንዝቀ ቸግሰጥድ ቸዘነውዝ ቸግሰጥድ እክሰነው ቸልሰቀ ኻለየንድ ኒድፈነውዝመ አስልሻቀ ኻለየንድ ቲግብረቀ ገሸነውዝ አቕንጥድ ቸዘቸዝሸነው ቸልሰቀ ቲግብረንድ ቸልሸው አቅሚዝ ቲግብርንጠ ቸልሻኸ፡፡

¹ ሀውስ፣ ሁ፣ዊ፣ሪ (ሁብርት ዊሊያም ሪቻርድ) ዝመ ቦናቲ፣ ግራዚያና ዝመ እፈር እፈርስ አምነሸነው (1992). እፈር እፈርስ ግቕሸነው መጽሐፍ፡፡ እፈር እፈርስ አምነሸነው ፣ ለንደን፡፡

2. አድላ 2:- ክንደን ንዝቀኑ ኻለዮን

2.1. ስጉም አድላ ክንደን ኻለዮን

ክንደጥ ለወትረ አድላ ማተ ክንድሂዝ ፣ ቲግብሩ አቐው አልስንዝ ማተ ግሉዝመ ጅውነዙ ዊርተ ክንድጢኻዝ ካይሸተተ። እኒንም ክንደጥ ክፍሊስ ክንደኻው ክንደን ው ክንደን ድ ክፍሊስ ቢዘ ቲግብሩ 9-ሸንንስ በርታዘተ።

2.1.1. አድላ ክንደን 1 ዊርተ

ክንድሂዙ አለመ፡- እን አድላ ክንድሂዝ ግረ ክንደጥ

1. ስልዝ አልተቀኑይዝመ ክፍሊል ፅበቀኑ ማታዊርተድ ካይሸተቀኑ ክንደጥድ ጅዘነው ቸለቀኑ ኢጃንድ ቈሸዝም ማታዊርተድ ካይይቀኑ ክንደጥድ ጅዘነው ቸልኻተ።
2. ማታ አካልዝቀኑ ክፍለኒስ ዊርየዊዝመ ዊርይየውድ ጅዘኻተ።
3. ቸልኻውድ ቐኑጠ ልቕረ ገሸነውዝ ማታላሩ ዊርተድ ካይኻተ።

ይውሸተው ጊዝ 40

ተሚሰቀኑ ከሸነ መሰሪጥ፡- እን አድላ ክንደን ድ ክንሰነንስ ቲክንኻ ዚርዝርሸቀኑ ከሸነ መሰሪጥ ተሚሰኻተ።

1. ክንደን ማንዙ ትራኩመዙ ቃወ ቲግብር ስልዙ ሰልየድድ፣
2. ጋፅዙ መስታዊት
3. አቐኑ ክንደን ማኒል እጅውዝየ ማለር ላር ክንደተ ፅጓን ላው ላው ለቲር አቐኑ ነስናንስ ማጥን ክንደጢዝ እን ክንደን ዙ አድላድ ክንሰነዊስ በውግ ድቀኑጣኑ።

እን ክንደን ድ መደበኛይዙ ክንድሂጅቅ የየይሰነንስ ቸልሰው ጥቁመ፡- እን አድላ ክንደን ድ ቲክንኻ ዚርዝርሸቀኑ መደበኛ ክንደን ዙ ክንደን ስረት ክንደን ዙ አይንተንድ ቲክንን ዊንም የየይሰን ክንሰነው ቸልሸተ።

1. ስጉም አድላ ጅውነዙ ሳይንስ ክንደን መፅኻፍ ጋፅ 5 ትል ቢዘትቀኑ ይነ አካልዝቀኑ ክፍለኒዝ ጥኻቅቀ ገሸነው የው አውር እተ።
2. ስጉም አድላ እንግሊዘኛዙ መፅኻፍ ጋፅ 8-ትል አካልዝቀኑ ክፍለን የው አውር የየው ክንደን እተ። እድ ክንደን ኮሪዝ ክንደጥድ "ይነአካልዝቀኑ ክፍለንድ ዊርየቀኑ ገሸናንስ ውር ገሸነ ጥውሸተ" ይኻ ዋቕረነው ቸልኻተ።

ቃውስ ቲክነ፡- እኒን አድላ ክንደን ድ ሻቄ ቲግብረን ገይተ።

ቲግብር፡ ስለንድ አርውሸነውዝ ዊርየውዝመ ዊርይየቀኑ ጋፅንድ ጅዘነው /5 ደቂቀ/

- ክንደን ማንዙ ትራኩመዙ ቃወ ቲግብር ስልዙ ሰልየድ ጋፅ 1 ትል ፅበቀኑ ዊርየቀኑዝመ ዊርይየቀኑ ክንደጥዙ ጋፅ ቸኻሸው ስልዙ ሰልየድድ ክንደጢዝ ቻሊስጥን።
- ስሊስ አውድየየን ክንደተድ ዊርው አቐኻዝመ አውድየየን ክንደተድ ቁሽ ዊርይየው አቐኻድ ክንደጥድ ዋቕርጥን። ጅተዝም አውድየየን ክንደጢዙ አካልዙ አድላድ የኻ ዊርውድ ዊንም ዊርይየው ማተናንድ ቲረቲረዝ ፊሰነውዝ ቲረ ቲረዝ ዊስጥኻ ቸልኻተ። እን ኮሪዝ ክንደጥ ላው እጅርዙ ዊርተዝቀኑ ጋልፅሸተንጥ አቐቀኑ ጋፅንድ ማተ ጋልፀነውድ ደድስጥን ። እኒንም ዊርየው ጋፅ ዊርየቀኑ ሸልጣን ዊርየው ሸለኻ ተከተከ

- ቫተ ቫኒስ ገይቻ ተርገውድ ዊንም ከንደን ቫንድ አቅጥ ገደው አቅሽ ናንዝመ ቫተ ጋፅድ /ቺተዝም እልጣኒዝመ እስኒዝ /እቻርጥኻ ማጥን ድቀጥን።

ተግባር 2:- ዊርየው ዊንም ዊርይየው የነውዝ ኃቕምት ሚዝነኻኩ። (15 ደቂቀ)

- ቲክነው ሰንጠረዥድ አርውሽኻ ከንደጥድ ኃታቕመት ሚዝነኻኻ ማጥን ዋቕርጥን። /እን ሰንጠረዥድ ከንደን ቫኒዙ ትራኩመዙ ቃወ ቲግብር ስልዙ ሰልየደይል ጋፅ 2 ትል ቸቫሽኩ። ከንደተድ/ሸን የይ ይሽ/ይርሽ ቫናንድ /ቫርናንድ ጉጠ /ጉተ ገብጥን። ይጋፅድ ዊንም ይእልድ ዊንም ኧሰቫድ ዊርየቀ አየቀም ይኻውዝየ ክፍለ ጊዙዙ አሰነይዝ ሊንስ ፊርቫ እቻርጥኻ ገብጥን። ቫተዊርተድ ኻይየቀ ከንደጥድቅ እቻርጥኻ ገብናንስ አጡ ጊዝ እጅውዝየ ሻቄይስ አኩይል አሽ ከንደጥድ እድል ይውርን ላጥ ከንደጢዝ ቁሽ ቫተቫኒል ፊርቫ እቻረነው ዲዝቫዝቫጥኻ ቫንዙ ሰብ ይውጥን።

ተ/እ	ጋቕመት ሚዝነነ ነቀጠ	ዊር ይርነቅመ? የይ /አየውም ይርነውዝየ ፊትርን እቻጥኑ
1.	ዊርየው ጋፅ ገብጥንመ?	
2.	ዊርየቀ ኧልጣን ገብጥመ?	
3.	ዊርየቀ ኧሰቫ ገብጥንመ?	
4.	ዊርየው አልሽ ገብጥንመ?	
5.	ዊርየው ፅብቅ ገብጥንመ?	
6.	ዊርየው ናን ገብጥንመ?	
7.	ዊርየቀ ልኩጣን ገብጥንመ?	

- ዊርየው /ይረይ አቅነውድ ደድሰናንስ ከንደጥድ ከንደን ኒዙ መስታዊትድ አርውሽጥኻ ዊንም ኃስ ኃይ ዊርየቀ አቅነውድ ደድሰነ ይውጥኻ ማጥን ዋቕርጥን።

ቲግብር 3:- ተረዊዝ አክንውሽጠ ጥውሽው ገሽይዝ ማጥን ማኸርኸርሽነው /20 ደቂቀ/

- ግሉ ሚዝነነድ አልተው ሰንጠረዥዙ ሊክየይዝ ሚስርት አክንውኻት ግረ /ቲግብር ሊኻ ተረዊዝ ውር ገብጥኻ ጥውሽው አቅኻድ ከንደጥድ /ቺተዝም ቫተ ዊርተድ ኻይየቀ ከንደጥድ ዋቕርቫነ፤ ከንደጥ ዊርየነውዙ አርወድ ልብጥኻዝመ እቻረነውድ ግርየ ጨሽቅ ግረሽዝቱዝመ ኩኑቱ ቲግብር ገብጥኻ ማጥን ቲክነቀ ዋቕርጥድ ዋቕርጥን :: ዊርየነው ውርዝ ተሚሰኩ? ዊርየቅ የነውስ ውር ቈጨ ቲክንዝኩ ዊትርቅ ዊር ይርነቅ አቅነውድ እማን አጠ ማጥን ተረዊዝ ውር ገብጥነ ጥውሽኩ።
- ዊርተዙ ሚዝነነድ እልቲዙ ከንደን ቫኒዙ ቲግብር አጠ ገብጥን።

ምርቅዝን

- ክታቕመት ዊትርቅ ዊር ይርነቅ ገብናንስ ውር ውር ቲግብረን አክንውርነኩ። ውር ማጥን?

ሚዝመር:- ክታቕመቱ ዚመድ ፊስርን ቲክነው ሚዝመርድ ከንደጢዝ ዚምርጥን:-

ዊርየር አጨ በነኩን፤

- ይናኒዝመ ይጋረዝ እቓጠኩን፤
- ይቀርዚዝመ እስኚዝ ዊርሸኩን፤
- ይ አካልድ ዊርየው ዊርየው ገሸኩን፤
- ዊርየር አጨ በነኩን፤ (2)

2.1.2. አድላ ክንደን ሊኛ፡- ፅፅዝመ ቁሻሻዝ
 ክንድኚዙ አለመ፡ እን አድላ ክንድኚስ ግረ ክንደጥ

1 ፅፅዝመ ቁሻሻዝ ማኽሊል ፅበው ዲምቅሸንድ አብርክርኽኸኸ፤

ይውሸተው ጊዝ (40 ደቂቀ)

ከሸነ መሰሪጥ፡-

1. ክንደን ጊዙ ትራኩመዙ ቃወ ቲግብር ስለዙ ሰልየደ

እን ክንደን ድ መደብኛይዙ ክንድኚጅቅ ገየገይሰነንስ ቸልሰው ጥቁመ፡- እን አድላ ክንደን ቲክንኻ ዚርዝርሸቀ መደበኛ ክንደን ስረትዝቀ ክንደን ዝቀ አይንተንድ ቲክንን ዊንም ገየገይሰን ክንሰነው ቸልሸኩ፡፡

- 1^{ተረ} አድላ ጅውነ ሳይንስ ክንደን መፅኻፊል ጋፅ 5 ትል ቢዘትቀ ይነ አካልዝቀ ክፍለኒ ጥኻቅቀ ገሸነው የው አውር እኩ፡፡
- 1^{ተረ} አድላ እንግሊዘኛ መፅኻፊል (ጋፅ 8 ትል አካልዝቀ ክፍለን የው አውር ገየው ክንደን እኩ ፡፡ እድ ክንደን ከራዝ ክንደጥድ «ይነ አካልዝቀ ክፍለንድ ዊርየቀ ገሸናንስ ውር ገሸነ ጥውሸኩ» ይኻ ዋቕርጥኻ ቸልኸኩ፡፡

ቃውስ ቲክነ፡- እን አድላ ክንደን ሊኛት ቲግብረን ገይኩ፡፡

ቲግብር 1፡- ክንደጢዝ ሲነ ድቁነው (20 ደቂቀ)

ጋፅ ሻቕትል ፅበው ስልዙ ሰሌደድ ክንደጢዝ ቻሊስርናኻ ቲክነው ሲነድ ድቀጥን፡፡

ለለስመ ፅፅስ

አጎር ፋፅምሸው ሲኻ የኻ፡፡ ላው ግርየ «ለለወ ይሸትረይ ላይ ለለ » «ፅጊት» ይሸትረይ ላይ ፅፅ ላው እፈረዙ ጋሂል ጅሉራንድ ቻልኹ፡፡ ለለም ፅጊት ውር ገብራኹ የኻ! » ይር ዋቕርኹ፡፡ ፅፅም ሻርናንድ ሻር ምቸይል ገሸር ሳሰየው ድመዝ «ሱ ሱ ሱ፣ ዝምይ ሻጋሂል ጅልወው እፈርድ ወሸጠ ጥውሻውም፡፡ ሻግስ ጅማኹ የው ጊምተኩ፡፡ ዋርደም ድቁው ተከኩ ወሻየኻ ፅብቕ ይ፤ ሱ ሱ ሱ"»

ለለም አንክርሸነውዝ «ውር ገሻየኻ» ይር ዋቕርኹ ፡፡ ፅጊትም እንት ይኹ» ያንመ ይኹረ ተምዛኹ የኻ፤ ይኹረድ ተምዘው ሰፍረ አውል እኩ ይርን እንትየው ቁሻሻ እፈረይዝ ጋሂል የኻ፡፡ ይኸረድ ቀለውዝ እፈረይዙ ጋሂስ እልጣኒዝመ እስኚስ ችኸነው ቸለኩን

"አደወ እን ፈረድ ይቕሻውመ ይር ፅጊት ዋቕርኹ፡፡ ፅጊትም እንትይር ዊስኹ" ዊትቀ ግርቅዝ ግረ እፈርድ ፅዊጠ ቸለኩ፤ ግነ ይት ውር ድውሱ? ኻኻ ዊርየው አቻውመ ዊኑ? ያን ፅባንስ ኹረ ችኻጨ ጥውሸኩ አቺየውዝየ ክጨ ቸለኩን፡፡

ለለም ፅፅ ዓብረው ገብይዝ ጭቆኝን ኒድሽቶች። እንትም ይር ካሰብኸኝ ላጢዝ ቀሰው ሰራሽነው ቀሰው የኝ። ለለ እፈረድ ፅፅየንት ማረጋገጫ እክልሰጠ ድቀተ ዊስንድር እፈረይጎ ፊርቸ እፈረይዝጎ ፊትርም እንትይር ማክርቸ «ፅፅድ ከጎ ተራይገኝድ ክቆምት ዊርሽ ይር ማክረቸ። «ዊርተድ ካየነውዝ ፅፅድ ከጊስ እክልሰነው ቸሊረውዝየ ፅዊተ ቸልደኩ።" «ቈይስዝጨ ተምዘቅም፣ አነኚ ክቆምት ኩቸ ዊር ይር አተ ማጥን አጅሰናንስ ዲቀ ዲቀ ቅንጨፍ ሸጨ የኝ።

እድ ከራዝ ኪርም ለለ ላጥ ማር ዓምጢጅቅ አር እምጥኸዝ ፅበነው ኪርምቸ። እቅም እቃረነውዝ ማታቅመት ፅፂስ እክልድጥኸዝም ፅዊታይገኝድ አጅሰናንስ ይር ቃንጭወነውድ ቃጥለቸ ቀሰው አቈየው አቅንት አቅሽም እድ ከራዝ ኪርም ለለ እፈረድ ማተ ጋፅድ እቃረነውዝ ፅፅት ማታጊስ አጅሰነንስ አጅሰነንስ እቃራቀ እፈረድ ቃንጭወነው ኪርምቸ።

- ቲክንኝ አልተቀዳ ዋቕርጥድ ከንደጥድ ዋቕረነውዝ ማተ ልብተነውድ ደደደድስጥን።
- ፅፅሸን ውር ማጥን እፈረይዝ ጋፂል ጅሉረውድ?
- ፅፅሸን እፈረይዝ ጋፂዝ ጅሉራንድ ውር እትልጠ ቸለኩ?
- ለለ እፈረድ ፅፅድ ማጋፂስ እክልዝጠ ማጥን ውር ይር ማክርቸ?

ቲግር 2 :- ምክርክረ /20 ደቂቀ/

- ንዩይል አልተቀዳ ዋቕርጥድ ሚስርት ዓብነውዝ ክፍሊል ምክርክረድ ላይል አልተው ዊስይጅቅ ከንደጢዙ ዊስድ ቲስመመው ዓብጥን።
  - ፅፅ ቈሻሽ ስፍረ ቀንኸኩ። ፅፅ ፅውዘዝ ዓብስጥኸ ቸልኸኩ ዊርየው ጋፅ ፅፅድ እክልዘኩ ይንም ትክንቀ አነኩን።

ከንደጥ ማክሊስ ማተጋፂል ፅፅ ዓየቀድ ዋቕርጥን። ከንደጥድ ማተ ጋፂል ፅፅ ዓየቀ እፈረድ ቸዝጥኸ ቸልኸኩ። ዊስንሸቀ ከንደጢዝ ኃቕመት ፅፂስ አወሸኸ ናፅ ዓብነው ቸለቀ አኸኸድ ምክር ይውጥን። ፅፅ ጅሉኃኹ ፅበቀ ከንደጥድ አቕ ፅበው ስፍረይል ፊርኸ ማተ ጋፂዝም ናንጣንድ ክፍለ ጊዚዙ አሰነድ ቸኃንድ እቃርኸነ። ከንደን ማንድ አቕ እጀው አቅሽ ከንደጥድ አቃርኸ ተርጥኸ ተረው ግርየይዝ ማንዙ ሰብ ይውጥን። ቈሸዝም ከንደጥ ቲክነው ግርየይዝ ተርኃንድ አቕዙ ጎመዝ ዊንም ላዘ አቕ ዓየነዝ ላው ለቲር አቕ ዓይኸ ተርጥኸ ማንዙ ሰብ ይውጥን።

ምርቅዝን፡-

- ቲክነቀ ዋቕርጥድ ከንደጥድ ዋቕርጥን ፅፅ ጎየነው ቀንኸውድ ውርል የኝ? ውር ማጥን?
- ፅፅ ከተ ጋፂል ፈውኸንድ ውር የነት የኝ? ውር ዓብነን ጥውሸኩ?

ሚዝመር አድለ ከንደን 1፡ ትል ከንድኸው ሚዝመርድ ደግምግምኸ ዚምርጥኸ ዓብጥን።

ዊርየር አጨ በነኩን፤

ይናኒዝመ ይጋፂዝ እቃጠኩን፤

ይቀርዚዝመ እስኚዝ ዊርሸኩን፤

ይ አካልድ ዊርየው ዊርየው ዓብጥን፤

ዊርየር አጨ በነኩን፤ (2)

2.1.3. አድላ ክንደን ሻቼ፡ ናንዝመ ጋፅዝ እቓረነው

ክንደሻዝቀ ኣለም፡- እን ክንደን ዝ ግረ ክንደ፡፡

1. ጥውሽው ናንዝዝመ ጋፅዝ እቓረነውዙ ዲዝሻትድ ቲግብሩ ግብሻ፡፡
ይውሽተው ጊዝ፡ 40 ደቂቀ
ተሚሰቀ ከሽነ መሰሪ፡፡
1. አቕ፡ ክንደን ሻኒል አቕ እጅውዝዩ ክንደ፡፡ ፅጉሽ ላው ለቲር አቕ ጎመዙ፡ ከድዝ ዊንም ላዘ ግዩን ጎዝዝ ነሰ፡፡ ግብሻ፡፡ አቕ ችሻነው ቸልሽዩውዝዩ ተክዘነውዝ ክንሰነውዙ መለዝ ክንድ፡፡ ግብሻ፡፡
2. ሳሙነ፡ግብራ፡ሽፍ፡ጠ፡ወፍ፡ጨ፡ጨ ዊንም ላዘ ጅውነይል እቓረነውዝ አግልግለው አውማው ገሽድቅ
3. ክንደን ሻንዙ ትራኩመዙ ቃወ ቲግብር ስልዙ ስልዩድ፡፡

እን ክንደን ድ መደብኻይዙ ክንደሻጅቅ ግዩይሰናንስ ቸልሰው ጥቁመ፡- እን አድላ ክንደን ድ ቲክንሻ ዚርዘርሸቀ መደብኻይዙ ክንደን ስረት ክንደን ዝቀ ኣይንተንድ ቲክን ዊንም ግዩይሰን ክንሰነው ቸልሸ፡፡

- ገራ አድላ ጅውነ ሳይንስ ክንደን መፅኻፊል ጋፅ 10 ትል «ደግምግመዝ እቅል እትለቀ ፅውዝ፡፡ጣቅሸተው መፅኻፍ ፈወነ ሻቼ ጋፅ 49 ትል «ይነ ክንደን » ይሸት ጠቃሸተው አውራል ናንድ ዊርሸነው ዩው እ፡፡ አውር እኩ፡፡
ቃውሰ ቲክነ
ቲግብር 1 ናንዝዝመ ጋፅዝ እቓርን ትይንተ ጋልፅንዝ ቻሊሰነው (10 ደቂቀ)
- ክንደ፡፡ ክፍሊስ ፊሰሻ ግምባውዙ አቕ ችሻሸው ስፍረይል ፊሰ፡፡ ክንደን ሻንዙ በንባውዙ አቕ እጅውዝዩ ክንደ፡፡ ነሰቀ አቕድ ክፍሊል ግዩሻ ፍሻነ፡፡ ጋፅ ሲዘሰመ አኩትል ፅባቀ ስለንድ አርውሸርን ትይንተ ጋልፅንዝ ናንዝዝመ ጋፅዝ እቓርን ግሻትድ ቻሊሰ፡፡ እቓርንድ ቲክነቀ አርወቀ ናንዝመ ጋፅዝቀ እቓረነውዝቀ ሚኸር፡፡ ቲክን፡፡
  1. ክተናንድ አቕዝ ቀሰ፡፡
  2. እሻቅ ክተናንዝቀ ክፍለንድ ሳሙነዝ እቓሰ፡፡
  3. ክተናንድ 20 ሰኩንደንዝ ቕ፡፡ (20 አሽ እግዘነው ቸልድርነሰ) እንዝ ሳይል ዝርዝርዝ አልተቀ ቃውሰ ቲክን፡፡ ሚኸርት ጥውሽውዝ ጊልብርብርን ጫይርሻነ፡፡

ሸ. ናንድ ጥውሽውዝ በውዝ በው ናን ዋለዝ ጫይርነው

ለ. ላው ናንዙ ሲግረደድ ላዘ ናንዙ ዋለይዝ ላው፡፡ ጥውሽውዝ ጫይርነው

መ. ናንጣንድ ቈልፍልፍን በውዝ በው ላው ናንድ ላዘ ናንዝ ሳል፡፡ ግዩይሰነው፡፡

ረ. ጨቕልድ ሳል፡፡ ግዩይሰነው ላዘ ናንዙ ሲግረይዝ ላዘ ናንዙ ናን ዋለይዝ ጥውሽው ጫይርነው፡፡

ሰ. ላው ናንዙ ጨቕልድ አሰነይዝ ላዘ ናንዙ ዋለይዝ ጥውሽውዝ ጫይርነው፡፡

4. አቕ ጥውሽውዝ ቈሽን ሳሙነድ ሊቅ፡፡ አሽ እቓ፡፡
5. ክተ ጋፅድ እቓረነው ተሚሰው አቕውዝዩ ላዘ ገሽ ዳቕነዊስ በውግ ፊግዩዝ ይሰ፡፡ ክተ ጋፅድ እቓትርነቅ አቕርነውዝዩ ግን ቲክነው ቃውሰዝ ሚኸርት ቃ፡፡

ከ. ከተ ናኒዝመ ኸሰኝ ጅውነይል ቸኻሸቀኑ አውማውም ቅብረተ ፅበውዝየ ሳሙነ አርውሸርን ጨቅላልጢዝ ጥውሸውዝ ዊርሸጥን።

ለ. አቅኑ አርውሸርን ጥውሸውዝ ጋሂዝመ ናንድ እቃጥን።

መ. ከተ ናንድ ፊግዮዝ ይሰጥን።

ቲግብር 2: ናንዙዝመ ጋፅዙ እቃርን ዲዝኻዝኻነው (30 ደቂቀ)

- ከንደጥድ ፅምር ፅምር ሳብርን ማርዝጥን። ለወትረድ /ሸን/ ከንደተ ናኒዝመ ጋሂዝ እቃራንድ /ተራንድ ላዘ ከንደተድ/ሸን ቻልድርነ/ቻልነ ጥውሸውዝ እቃረነውድ ቲክን ከነ/ድርነ ቻለው ከንደተድ/ሸን ቻለ ይውነ/ርነ ይውሸተው ቻለድም ጭቅተዝ ቲግብርሸውዝመ እርውድጠ ጥውሸውም አጠ ጥውሸኩ።ኻተምንጀድ ላውጠነውዝ እቃራኙ ዊነውድ ቻልነ ቻላኙ ዊነውድ እቃርነ።
- እኻቅ ከንደጥድ ኻተ ናኒዝመ ጋሂዝ እቃርኻ አሰኻንድ አክንውኻው ቲግብርድ ዊግትኻነ። ቲክነው ዋቕረድ አርውሸኻ ከንደጥ ማክሊል ምክርክረ ፋጥርኻነ እን ቲግብርድ አክንውርናንድ ውር ወይሸትርነ? ዲዝኻዝኻ ከፊርዝ ጋጥመቀኑ ቸግሰጥድ ውር ኃይ። እንዛይ ቸግሰጥድ አክሰናንሰ ውር ሳብትርነ ጥውሸኩ።
- እኒን ሚዝረድ ኻተ ኻነቀኑዝመ አድልጥኻ ማጥን አጅሰጥን።ኻተእፅን መልቀኑድም ዊትርቅ ግረሸዝዝመ ኩኑዝ ጭቅተዝ ናንጣኒዝመ ጋሂዝ እቃርኃንሰ ከብጥን።እንዝም ኻተ ኻተቀኑዝ ተክዘ አቅነው ቸለቀኑ አኻኻ አጅሰጥን።
- ቲክንኻ ዊርተዝ ማጥን አልተቀኑ ነቀኑጠንድ ደግመነውዝ እን አድለ ከንደን ድ አብዝጥን። በዊል ዊገ ፈውሰንጥድ ኻጭር ሰልዩደይል ሳፍጥን ከንደጥድ ክታ ግረይል ደግምኻ ዊግትኻነ።
- ተሚሰው ከፊርዝቅ ይናንጣንድ ዊትርቅ ጥውሸውዝ እቃጠኩን።
- ይጋፅድ ዊትርቅ ግረሸዝሰመ ኩኑዝ ጥውሸውዝ እቃጠኩን።

ምርቅዝን፡-

- ከንደጥድ ቲክነቀኑ ዋቕርጥድ ዋቕርጥን። ይነ ጋሂዝመ ናንጣኒዝ እቃረነ ጥውሸውድ አውን የኻ? ውር ማጥን?

2.1.4. አድለ ከንደን ሲዘ፡ አርወ ኻንዙ ጣቕምሸነድ

ከንድኺዝቀኑ አለምጥ፡- እን ከንደን ዝ ግረ ከንደጥ

1. ጭቅቱ አቐው አርወ ኻን ጣቕምሸነድድ ልብትኻኩ።

ተሚሰቀኑ ከሸነ መሰሪጥ

2. ከንደን ኻንዙ አርወ ኻን፡- ዊርዮውዝመ ጭቅቱ አርወ ኻን እጅው ከንደን ኻኒል እን ከንደን ድ ከንሰነው ውርም ጥውሸው አየውም።

እን ከንደን ድ መደሸኻይዙ ከንድኺጅቅ ሳየሳይሰነንሰ ቸልሰው ጥቁመ፡-እን አድለ ከንደን ድ ቲክን አልተው መደሸኻይዙ ከንደን ሰረት ከንደን ዝቀኑ አይንተንድ ቲክነ ዊንም ሳየሳይሰን ከንሰነው ቸልሸኩ።

1. ጅውነ ሳይንሰ፡- 1ተረ አድለ ጅውነ ሳይንሰዙ መፅኻፍ ጋፅ 48 ትል «ይነ ከንደን ድ» ይሸተ አልተው አውሪል «አርወ ኻን ጣቕምሸነድ» የው እጥን አውር እኩ» አቃንሰቅም እን አድለ ከንደን ድ ከንሰናንሰ ጣቅሸተው መደሸኻይዙ ከንደን ሰረተጅቅ ሳየሳይሰነው ቸልሸኩ።

ቃውሰ ቲክነ እን አድለ ከንደን ድ ሊኻ ቲግብረነ ሳይኩ

ቲግብር 1: አርወ ኻን ጣቕምሸነድድ ትይንተ ጋልፀዝ ቻሊሰነው /10 ደቂቀ/

- ከንደጥድ ክፍሊስ ፊሰርን ከንደን ማኒዙ አርወ ማኒዝጎ ፊሰጥን። አለቀይ ከንሰተ አርወ ማን ጣቕምሸነድ ዲዝሻዝኸድ ከንደጢዝ ከተ አልሸድ ፊሰሻቀት ቲክነው ቃውሰ ቲክነድ ቻሊሰጥን።
  1. አርወ ማኒዝጎ ጥወነው
  2. አርወ ማኒዙ በቼነይዙ ኩድ/ዲቨነ ፅብሽ ጉዳነው።
  3. ባቼነይዝ ጭቅተ ጫቅነው ዊንም አርወ ፈነው ሚሪሰውዝ ተክዘነውዝ ቻሊሰነው
  4. አርወ ፈነ አካልድ /ጎዮነድ/ አርወ ማንዙ ወረቂትዙ ዊንም ሊጨው ወረቀትዝ ዊንም አቅዞ እቻረነውዝ ተክዘነውዙ ትይንት ጋልፅን ቻሊሰነው።
  5. ኻዝነው ቁሸሽ ወረቂትድ ቁሸሽ እቅራረነይል ማለነው።
  6. ከንደን ማኒዙ አርወ ማንድ ቁሸሻንድ ዊርተድ ኻይሰው /ጭቅቱ ዊሰ ይወው/ ጓነ አሰልሸነውድ ደድሰነው።
  7. አርወ ማንድ ኻራዮኻ እንዝ አሰልሸው ዓበረ ፅብሽ ዓብረድ ቁሸጥን።
  8. አርወ ማንድ ኩዝ ዲቭጥን።
  9. ናንጣንድ ከንደን 3 ትል ጋልፅሽታዊዝኸድ ጥውሸውዝ እቻጥን።
- እን ትይንት ጋልፅድ ቲክን ላው/ላይ ከንደተ/ት ማርፅጥን ማ ሰውሪድ/ጥብቁድ ፊሰሻቀት አርወ ማንዙ ጣቕምሸነድድ ትይንት ጋልፀዝ ላጥ ከንደጢዝ ቻሊሰጥኻ ዓብጥን። ላዘ ከንደተድ/ሸን ቁሸ ጭቅተዝ አክንውረኻድ ወረኻ ቀትረኻዝመ አወሸኻ ማተ ጣቕምሸነድድ ቺዘቺዝሰነው ቸለቀ አኻኸድ ከንደጥድ ማኸርኸርሸጥኻ ዓብጥን።እን
  - ቲግብርድ አክነውሻንድ ክታት ከሸቀ ላው ግልወዝመ እውነ ከንደጥ ማርፅጥን።

ቲግብር 2: ጥውሸው አርወ ማን አርወሸዝቀ ጉደንጥድ ዲዝሻዝኸነው /30 ደቂቀ/

- ከንደጥድ ፅምር ፅምርዝ/ ግልቀድ ግልቀድጂቅ እቀድንድ እቀድኒጅቅ/ ዓብርን ግምርዝጥን። ላይ ከንደተድ/ሸን ሻር አልሸድ /ጭውዚሻቀት አርወ ማንድ ተክዘነውዝ ትይንተ ጣቕምሸነድድ /ራንድ ላዘ ከንደተድ/ሸን ቻልነ/ርነ ጥውሸው ጉደነዝ አርወሸነውድ ቲክንክንድርነ።ዊሰ ይውነ/ርነ እንዝ ሚስርት ማተ ግምጥድ ዓብጥቀ ቀሰቀ ቀሰቀ ገበኒዝመ ፅጉሽ ላው እርወድጠ ጥውሸው ገበ ፅብሽ ድቁነው ኻይታው አቅኸድ አሰክዘኻነ። ትይንትድ ቻሊሰናንስ ቲረ ኻይጃኹ ፅበቀዝመ ቻሊሰኻ ኻተቀ ከንደጥድ ነን ዲዝሻዝኸኹ ፅበቀ ከንደጥድ ቻልጥኻ ዓብጥን። እን ቲግብርድ አክነሸንት ኮር ክታት ከብጥኻ ቸለቀ ላው/ይ እውነሰመ ግልወሰ ከንደጥ ማርፅጥን።
- አጡ ጊዝ ፅበውዝዮ፡- እርወደጥኻ ጥውሸቀድ እርዘነው ቸልሸትጠ ማጥን ሊኻትረ እድል ከንደጢዝ ይውጥን። አቕሸም ግነ ማተ ሻኒል ዲዝሻዝኸኻነ።
- ሻላው ላው ከንደተድ ፅጉሽ ሊን ዲዝሻዝኸኻ ዓብት ግረ አክንውኻው ቲግብሪዝ ማጥን ጋልፅጥኻ ዊንም ዊግጥኻ ጊዝ ይውጣኑ። ቲክነው ዋቕረድ አርወሸርን ከንደጢዝ ማኸሊል ምኸርኸረ ፋጥርጥን።ዲዝሻዝኸይዝ ዓቅትድ ሚዙመ? ውር ማጥን? አቕየውዝዩሰ ውርዝ ዊትርቅ ጫቅነውም አነ አርወፈነው ተሚሰንድ አርወ ማን አርወሸነው ቀለው የሻ። ውር ማጥን አቕየውዝርስ?
- ማተ ሻኒዝ ልክ እንል ዓብጥንትኻድ ቲግብር ዓብጥኻ ማጥን ላጥ ማተ ሻነቀዝም ጥውሸ አርወ ማን ጣቕምሸነድ ሰረትድ ቻሊሰነውዝ ተክዘ አጥኻ ጥውሸኻድ አጅሰጥን።
- ቲክንኻ ዊርተዝ ማጥን አልተቀ ነቀደጠንድ ደግመነውዝ እን አድላ ከንደን ድ አሰጥን፡ በዊል ዊገፈውሰንጥድ ሻጭር ሰልዩይይል ዓፍጥን ከንደጥድ ከተግረይል ደግምኻ ዊግትኻነ።
  - አርወ ማን ጭቅተዝ አርወጨኸን

- አርዳኝ ጭቅተኛ አራሽጥኝ ማጥን ይሻነቀድ ክንሰኩን

ምርቅዝን

- ክንደጥድ ቲክነቀዳ ዋቅርጥድ ዋቅርጥን። ዊትርቅ አርወናንስም ኣነ አርወ ፈናንስ ተምዘርናንትኩር አርወ ሻን አርወ-ሸናንስ ጋጥመቀዳ አሩነ እሩነ ችግሰጥድ ውር ኃይ? ዊትርቅ አርወ ሻን አርወ-ሸነው ቸለነውድ አወሸርን ደደሰነው ቸልድርነኩ። አርወን ሻን አርወ-ሸናንድ ቲክነ ጥውሸቀዳ ዋቅረጥድ ውር ውር ኃይ። ውርዝ ማጥን?

2.1.2. አድለ ክንደን አኩ /5/ ጥውሸው አርወ ሻንዙ ጣቕምሸነድ ክንድሺዝቀዳ አለምጥ እን ክንደን ዝ ግረ ክንደጥ

1 ስለል ማሪሸተቀዳ ቀሰው አቕውዝመ ጭቓ አቕው አርወ ሻንዙ ዊርተ ገይንድ ቺዘኸኩ። ይውሸተው ጊዝ 40 ደቂቀ ተሚሰቀዳ ከሸነ መሰሪጥ፡-

1 እን ክንደን ድ መደሸጥይዙ ክንድሺጅቅ ገዳይሰነንስ ቸልሰው ጥቁመ፡- እን አድለ ክንደን ቲክንቫ ዚርዘርሸቀዳ መደበኛ ክንደን ዙ ክንደን ስረትዝቀዳ ክንደን ዝቀዳ አይንተንድ ቲክንን ዊንም ገዳይሰን ክንሰነው ቸልሸኩ።

ጅውነ ሳይንስ ነትረ አድለ መፅኻፊል ፈውነ ሻቕትል ጋፅ 48 ትል «ይነ ክንደን » ይሸት አልተው አውሪል «አርወ ሻንዙ ጣቕምሸነድ» የው እጥን አውሪጅቅ ገዳይሰን ክንሰነው ቸልሸኩ።

ቲግብሩ አክንውን፡- እን አድለ ክንደን ድ ሊኻ ቲግብረን ገይኩ።

ቲግብር 1 አርወ ሻን አርወ-ሸነው ውርዝ ጭቕኻ ተሚሰኻድ አብርኸርኸዘነ (5 ደቂቀ)

- አርወ ሻን አርወ-ሸነውድ ፅፅድ ይናጊስ እክልሰነንስ አቀነውድ ድቀጥን ፅፅ ፅውዘዝ ገሸቀዳ አኃንስቅ ቸልሸው ምፅነዝ ይናጊስ እክልዘነ ጥውሸኩ። አርወ ሻን አርወ-ሸናንድ ፅፅድ ይናጊስ ፣ይና ሻነቀዳስመ እቅኸብርስ እክልዘነ ጥውሸኩ።
- አርወ ሻን አርወ-ሸነንድ አርወድ ይነ ጅውነይስ እክልዘነቅ አቕነውድ ድቀጣኑ። አርወ ይነት ፅውስጠ ቸለኩ። ፅፅም ዋለይስ ችኻው አርወድ ምውርቫ ይነ አካሊል የውም ይነ ኸረይል ፈውጥኻ ቸልኸኩ አኃንስቅ አርወ አርወ ሻንዙ ቢዘ አኃንድ ትኸነዝ እቀኻ ኻደገ የቫ። ክንደጥድ አርወ ሻንዙ ጣቕምሸነድዙ ዲዝኻ ገዳይሰመ እጅቀዳ አቕነውድ ዋቅርጥን ዲዝቫትዙ ልውጥውጠ ገብጥኻ ማጥንም ዋቅርጥን። ቫተ ቫኒል ችቫሸው አርወ ሻንድ ባቕነድ ኩ ገይኩመ አጠት ገዳይሰ ጣቕምሸነድዙ ዲዝቫትድ ቫተ ገምጢዝ ዊግጥኻ ገብጥን። ኩ እጅውዘዩ ቁሽ ቫታ ሻነቀዳ ዋቅርጥኻ ስረብጥኻም ማጥን በርታዝጥን እኒን ጭቕኻ ቀለው አቕነውድ ድቀጣን እኒንት ቫተ ገሸነዊዝ ፅፅድ የውም ፅውዘድ እክልሰኸኩ።

ቲግብር 2፡- ቀሰውዝመ ኻሸረ አርወን ሻንዙ ጣቕምሸነድዝቀዳ ባኸሪየንድ ቺዘነው /35 ደቂቀ/

ቲክንዘነውዝም ተክዘዝ አልተቀዳ ጭቅተ አቕቀዳዝመ ጭቅተ አቕቆቀዳ አርወ ፈንዝመ አርወ ሻንዙ ጣቕምሸነድ ዲዝኸነትድ ቻሊሰቀዳ ስለንድ ጋፅ 6 ፣ 7ትልዝመ 8ትል ቻልጥኻ ቸለቀዳ አኻኻድ ልብስጥን ላው ላው ስለንድ ቻሊሰኻውድ እቅ አርወ ሻንድ ጥውሸው ጉደነዝ አርወ-ሸኃንድ የቫ። ላው ላው ስለንድ ቻሊሰኻውድ አርወ ሻንድ ቀርሸው ጉደነዝ አርወ-ሸኻንድ የቫ። ቀሰቀዳ ጣቕምሸነድ ዲዝኸንጢዝ ክንደጥድ ቫተ ናንድ ፊስኃኻ እጅርድ /ሸን ውር ቀሰው ገበ ስረብራኹ አቕኻድ አብርኸርኸኻ።

ጥውሻየቀኑ አቅቀኑ ዲዛቫጥድ ከንደጥድ ሻተ ናንድ ጉጃጉ እጅርድ/ሸን ውር ቀሰው አቅየው ገሽ ሰራሽራሻ /ሻጉ አቅጎድ አብርክርክዝጥግ ውር ዓብጥንቀር ዓብተ ጥውሻው ዊነጎም ጋልፅሻነ።

❖ ቀሰቀኑ ተከዝጥ ስለን ቻሊሰጎውድ

- አርወ ፍንት ግረ ዓብረ ቁሸነው
- አርወ ፍንት ግረ አርወ ሻኒዙ ባቄነድ ሹዝ ዲሸነው
- አርወ ፍንት ግረ ሻተናንድ ሳሙነዝመ አቅኅዝ /ዓብረዝ/ እቻረነው
- ዓብ ዓብርን አርወ ሻኒዝጎ ፊረነው

❖ ቀሰቀኑ አየቀኑ ስለንድ ቻሊሰቀኑ

- በረኻይል ዊንም ወለይል አርወ ፈነው
- ፅበነ ሻን ጅውነይል ዊንም ኻፅር አቄል አርወ ፈነው
- ሻንድ ጥግርን /ደጋድይል/ ጫቅነው
- ዓብ ዓብሪሻ አርወ ሻኒል ጥወነው
- እን ከንድሺዝ አስልሸቀኑ ስለንድ ኪልሰነት ግረ አርወ ሻን አርወሸነው አርወድ ዲሸነው/ ሲሰነው/ ፅፅድ ይናጊስ እክልሰናንሰመ ትክንቀኑ አቅን ፅበናንስ አርወው አቅነውድ ከንደጢዙ እዘኒል ልብሰጥን።
- ቲክነቀኑ ነቀጠንድ ከንደጥ ከታት ቲክንሻ ደግምሻ ዊግጥግ ማጥን ዓብነውዝ እልቲዙ ከንደን ድ ፋፅምጥን።
  - አርወ ሻን አርወሸት ግረ ይናንጣንድ ሳሙነዝ እቻጠኩን።
  - አርወ ሻን አርወሸት ግረ ዊትርቅ ኩድ ዲሸኩን።

➤ ቲክንሻ አልተቀኑ ነቀጠንድ ከንደጥ ደግምሻ ዊግጥግ ዓብነውዝ እን አድለ ከንደን ድ ኻትጥን።

- አርወ ሻን አርወጨት ግረ ይናንጣንድ ሳሙነዝመ አቅኅዝ እቻጨ ጥውሸኩ።
- ዊትርቅ አርወ ሻን አርወጨት ግረ አርወ ሻኒዙ በቆነድ ዲሸጨ ጥውሸኩ።

2.2. 2ተረ ክፍዝታ ክንድሻኒዝታ ኻለየን

ክንድጥ ክተ ሊኻትረ ኣድለ ክንድሻኒዝ ትራኩመዙ/ ኻል-ዲኻረዙ/ ማጥን ገይርነው ልብትንድ፣ምላሰነዝም ቲክንዘው ጥቕዘ ፅብሽ ጋልፀነው ጥውሸኩ። እኒንም ክንድጥ ግሉዝመ ጅውነዙ ዊርተድ ኻይጥኻዝመ ሻተቕመት ዲቁዲቁተ ትራኩመይስ ጊግብጥኻ በርታዘኩ። ክንድጥድ እን ኻለይድ ቲግብሩ ገብነው ቸልጥኻ ማጥን ኻልጣንዙ ተሚሰነይ፣እልጅቅ ገየገይሸተቀ ኻግሰጥዝመ እልዙ ፅውዘዝ ማጥን ክንድሻኩ።

2.2.1. ኣድለ ክንድን ላው እል-ተሚሰው ይነ ኣካልዙ ኣድለ

ክንድሻኒዝታ ኣለምጥ፡- እን ክንድን ዝ ግረ ክንድጥ

1. ትኻንቀ ኻልጣን ገይጥኻ ማጥን ቲምንደነውዝመ ገይጥኻም ገብነውዝ ቀሰው ቻለ ዲብርዝኻኩ።
2. ሻተ ኻልጣንድ እል ኻርብይስ ኣወሸኻ ጊግብነው ቸለቀ ኣጥኻድ ክንድሻኩ።

ይውሸተው ጊዘ፡ 40 ደቂቀ

ተሚሰቀ ከብነ መሰሪጥ

1. ክንድን ሻንዝው ትራኩመዙ ቃው ቲግብር ስልየደይል (እል ኻርብዙ ስል)
2. እል ዲብነ ገርቀ፡- እን ኣድለ ክንድን ድ ክተኣልሰነዊስ ላው ግርየይስ ቃውስርን ክንድጥ ዊርየው ሻሽ ዊንም ሸርጥ ተከው ገይኻ ተርጥኻ ድቀጥን።

እን ክንድን ድ መደበኻይዙ ክንድሻጅቅ ገየገይሰናንስ ቸልሰው ጥቁመ፡- እን ኣድለ ክንድሻድ ቲክን ኣልተው መደበኻይዙ ክንድን ስረትድ ቲክን ዊንም ገየገይሰን ክንሰነው ቸልሸኩ።

1. ጅውነ ሳይንስ፡- 2^ኛ ኣድለ ጅውነ ሳይንስ ክንድን ፈውነ ላው /ኣጅሪዝመ ሻፅበንድ/ የው ኣውሪዝ ስሪል ትኻኑ እጅርድ ፅውዝጅነ እጅሪጅቅ ቲክርክርዘነው የው እጥን ኣውር እኩ። እድ እጥን ኣውርድ ኣርውሸ እን ክንድን ድ ገምርዘነው ቸልሸኩ።

ቃውስ ቲክን እን ኣድለ ክንድን ድ ሻቕ ቲግብረን ገይኩ።

ቲግብር 1 ኻርብ የነት ውር የነት ኣቕኻ ኻስብነው (5 ደቂቀ)

- ክንድን ሻኒዙ ትራኩመዙ ቃው ቲግብር ስልዙ ስልየደይል ጋፅ 9 ትል ቸኻሸው እል ኻርብ እጅርዙ ስልድ ክንደጢዝ ቻሊሰነውዝ ክንድጥድ እንት ይርን ዋቕርጥን። እንትየው እጅር እንዝሚቅ ቃልድርን ኣርቕርነኩም? እንትየው ኣርቕርነው እጅር እኩም? ወረኻ ኣርወድ?
- እል ኻርብ ኣቕነው የነት ወረኻ የነት የኻ? የዊዝ ጅሉዘ ክንድጥድ ቲተቲተቀ ዋቕርጥድ ዋቕርጥን። ሻተ ዊሰድ ቃልዝ ዊግጥኻ ገብጥን ቲክነቀ ዊገ ፈውሰንጥድ ኣርውሸርን ምኽርኽረ ገብነው ቸልኻኩ ንጭ ይነ እልጣኒዙ ብርኽድ ይናግስ ውር የነት ኣቕኻድ ዊግሸነኩን እል ኻርብ ኣቕነው የነት ውር የነት ኣቕኻድ ኻሰብርን ኣርቕርነኩም? ውር የነት የኻ ይርን ኻርብርን ኣርቕርነኩ እንዛይ ዋቕርጢዝ ጅሉዘይል እኻቅ ክንድጥድቅ ኻሰብ ላውጥውጥሸጥኻ ገብጥን።

ቲግብር 2፡ እል ኻርብ ኣቕነው የነት ውር የነት ኣቕኻ ወይሰድ 4፡ጥረነው /25 ደቂቀ/

- ከንደጥድ ክፍሊስ ፊስርን ካፅሪል ቸጃሸው ስፍራይዝጎ ፊስጥን፤ ሊኸተል አድልድጥን ላው ጓይይዝቶ ከንደጥድ ካርቫይዝኸ አገኘ። ሊኸተረ ጓይድ ቁሽ ቻለቶ አገኘ። እንዝ ሚስርት ቻለቶ ከንደጥድ ካርቫይድቅ ሊኸ ሊኸ አቅነውዝ ፃምርቫኸ ካርቫይዝኸ አቅቶ ከንደጥድ ሻተ ኸልጣንድ ጭቅተዝ ፅምርቫኸ ዊንም ሻተ ኸልጣንድ ሺፍነዝ ሺፍንቫኸ።
- ቲክነውዝም ቻለቶ ከንደጥድ ካርቫ አቅቶ ፅምረቶ ሻተ ፃምጢዝጎ ተግርጋኙ /ዳቅነው ከነይሰቅ ጊግብሸው የቫ።) ከንደጥድ አውግ ፊረቶ አገኘድ ቲክነው ጉደነዝ ቃውሸነ ዲቶሰጥን። ዘፍጅቅ ዊንም እጅርጅቅ ገጫሻይኸኸ በዊዝጎ። ፃግቪዝጎ።ለዊዝጎ ጅሉ ተከተከ ይጥን።
- እን ሚልከዝ 10 ደቂቀዝ ዋርድኸት ግረ ካርቫይዝኸ አቅቶ ከንደጥድ እልዙ ሺፍነድ ሳንጠይል ዊንም ሳንድቶል እቅርቫኸ።

• አጡ ጊዝ ፅብሽ ሻተ ሚነድ ላውጠነውዝ ቻለቶድ ካርቫይዝኸ እል ካርቫይዝኸ አቅቶድ ቁሽ ቻለቶዝኸ አቅነውዝ ቲግብርድ ደግምቫ አክንውቫኸ።

አጅሰነ፡- ከንደጥድ ምንጅዙ ልውጠ ፃብሽንተንድ ዊር የው ዊንም አይር ሺፍነ ካርውሸጥኸ ጥውሸኸ።
 ማርፀይኸኸ አልተቶ፡- አለቀይ ከንሰተ እን ቲግብርድ ከንደን ዙ ሰቲስ ቢዘ /ፈው ጊዚዝ/ ከንደጥድ ጓነዝ አቅነውዝ ቀለውዝ ሻተ እልድ ፅምረነውዝ አከውነው ቸልጥኸ ማጥን ምኸር ይውጥን።

- ቲግብርድ ፋፅምሸት ግረ ከንደጥድ ሻተ ክፍሊዝጎ ዋጥርጥኸ ፃብነውዝ ዋቕርጥን።
 አጅሰነ፡- እልዙ ሺፍነድ ላብጠ ጣቕምሸነድ ዊንንስ፡- ውር ማጥን ላውድ አርውሸው ሺፍነድ አርውሻይነኸድ ጊግብሸኸን? እንስ ኸሽ አስልሸው እቅርቫ ስፍራይል እቅርቫትጠ ፃብሸቱ ይርነ ከንደጥድ ዋቕርጥን። እልዙ ሺፍነድ ሸውተነውዝ አርውሸው እልዙ ፅውዘ (ቺተዝመ ትራኩመ/ ዲቁዲቁሸተው እሩነ ጉደነ አቅነውድ ልብስጥን አቅነዊዝም እልዙ ሺፍነ ሸውትን አርውሸነዊስ ኸሽ ጋፅድ ጥውሸውዝ እቅርጠ ጥውሸኸ። አውማውም ቁሻሺስ ዊንም ሸውተነው ፃርቀይዝ ይነ እልድ ዊንም ይነ ጋፅድ ኸዝኖን ትራኩመ ፃይጠ ቸለው አቅኸድ ድቶጥን። አቅንስቅ ይነ እልድ ኸዘነው ተሚሰውዝዩ ዊርየው ፃርቀ አርውሸነ ጥውሸኸ። ዊርየው አልሸም ሲርነ ጥውሸኸ።

ቲግብር 3 እል ካርቫ የነት ውር አይንት ወይስ ፃየኸድ ማኸርኸርሸነው /10 ደቂቀ/

- ከንደጥ ክፍሊዝጎ ዋጥርጥኸ ግረ እል ካርቫ አቅቫ ዊነቶ ከንደጥድ ፍልውልጋንድ ወይሸትኸው ወይሰድ ዋቕርጥን ቀሰው ወይስ ዊኑመ? አቅውዝዩ ውር ማጥን? ፍልውልድ ፅገውውመ ዊኑ? ጥቅለዝ ፃግብ ጥዊርነቅመ? ከተ እልድ ብዘነው ተምዚርነቅመ? ብዘርንስ ዊንድርኑመ? አቅውዝዩ ውር ማጥን ደኸንነይዙ ወይስ ወይሰየው? አቅንስቅመ የቫ። ሩኸየዙ ዚምንድቅ ልክ እነዝኸ እል ካርቫ አቅን ፅብነው የነት ውር የነት የቫ?
- አሰነይዝም እል ካርቫይይ ነሰቶሰ ላው ምላሰንድ ትራኩመ ይሸተው ፅውዘድ አቅነውድ ከንደጢዝ ድቶጠን። እን ፅውዘድ ቀለውዝ ጋፅድ ፅጉሽ ግርየዝ ሊኹን እቅርቫነውዝመ ዊርየው ፃብነውዝ ይነ ናንጣንድም እቅርቫነውዝ ጊግብነ ቸልነቅ አቅነውድ ድቶጠን።

ምርቅዝን፡-

ከንደጥድ ቲክነው ሰልድ አርውሸኸ ሻታቕመት ጊምግምጥኸ ማጥን ፃብጥን። ጭቅተዝ ቀሰው ፃብኸ ጊምግምጥኸ በርታዝጥን፡ ሻተቕመት ዊርየቶ ፃብኸ ጊምግምቶ ከንደጥ ሻተ ናንጣንድ ፊስጥኸ ዋቕርጥን ሻተቕመት ዊርይነቅ አይነቅም ይቫ ጊምግምቶ ከንደጥድ ሻተ ጋይዝመ ናንጣንድ ከንደን ሻን አቺል አቅ ፅብሽ እቅርጥኸ ፃብኸኸነ አየቅውዝዩ እቅርቫ ዊርየቶ አቅነውዝ ቲክነው ግርየይዝ ተርጥኸ ሻንዙ ሰብ ይውጥን።

ተ/ቁ	ክፍምት ጊምግሙን ሊክየን	ከተናንድ ፊሰቀ ክንደጥዝ ንቕፀ
1.	ከተናንድ ዊርየቀ ክንደጥ	
2.	ከተቕምት ዊርየው ገብቀ ክንደጥ	
3.	ከተ አልጣንድ ፣አምቕረው ናንዝ ዳቓቀ ክንደጥ	
4.	ከተ አልብድ ዊርየው አቕቀ ክንደጥ	
5.	ከተ አልጣንድ፣አምቕረው አልብዝ ዳቓቀ ክንደጥ	
6.	ከተ እሊዝመ እስኚዝ ቅብረተ ገይየቕ ክንደጥ	

- ግምገማይዙ ቲግብርድ አክንውብት ግረ ቲክነቀ ዋቕርጥድ ክንደጥድ ዋቕርጥን
- ክፍምት ካርብ ገብቐ ቸለው ትራኩመ ፅውዘይስ ካየተን ይር ካስብርኩመ? አቕየውዝነ ውር ማጥን አቕየውም? ተረዊዘስ ገብተ ጥውብውድ ወረኻ የቕ?

2.2.2. አድለ ክንደን ሊኻ:- እልዙ ፅውዘ
ክንደኚዝቀ አለምጥ :- እን አድለ ክንደኚስ ግረ ክንደጥድ

1. ከተአልጣንድ ቀለውዝ ፅውዘዝ ጠቃሽጥኻ ቸለቀ አቕኻ ክንደኻኩ::
2. ከተአልጣንድ አወይቕ ፅውዘይስ ጊግብነው ቸለቀ አኻኻ ክንደኻኩ::

ይውብተው ጊዝ 40 ደቂቀ

ተሚሰቀ ቀሳስን

1. ክንደን ከኒዝ ትራኩመ ቃወ ቲግብር ሰልየደይል እልዙ ፅውዘ ገይብው ክንደተ ቃሊሰው ስል:

እን ክንደን ድ መደበኛ ክንደኚጅቅ ግምርሰነንስ ቸልሰው ጥቆመ:- እን አድለ ክንደኚዝ ቲክን አልተው መደበኛዙ ክንደን ስረት ክንደን ድ ቲክንድር ዊንም ገየገይሰር ክንሰነው ቸልሽኩ::

1. ጅውዘዙ ሳይንስ:- 2^ኛ አድለ ጅውዘዙ ሳይንስ ክንደን ፈወነ ላው ትል «ይና ትክነድ» የው አውር እኩ፤ እን ክንደኚል ጋፅ 17-21 አሽ ቲክነቀ እጥልቃን አውቕል እኩኙ :- «ይነ ግሉ ዊርተድ ካይነ፤» ይነ ግሉ ዊርተድ ካየቅየዊዝ እትለቀ ፅውዘጥዝመ «ግሉዙ ትክነ ካይን::

ቃውስ ቲክነ:- እን አድለ ክንደን ድ ሊኻ ቲግብረን ገየው የቕ::

ቲግብር 1:- ሲኻድ ክንደጢዝ ድቄነው (15 ደቂቀ)

- ቃውስቕ ቲክነው ሲኻድ ክንደጢዝ ድቀጥን ሲኻድ ዊግብንትኩረ ክንደን ከኒስ ትራኩመ ቃወ ቲግብር ስልዙ ሰልየደ (ፕሮግረም) ስልዙ ሰልየደ ጋፅ 10 ትል ፅበው ስልድ ክንደጢዝ ድቀጥን :: ሲኻድ ቲክነውድ የቕ::

አዱኛው

አዱኛው 2^ኛ አድለ ክንደተ የቕ:: ዊትርቅ ከጋዊዝመ ከአልጣኒዝ እቓሪቕት ከቀርሰድ ኹኩ:: ዊትርቅ ክንደን ከን ፊረንድ ከጋፅድ ፅፅዝ ዊርብት ፊረኩ:: ከክንሰተሽን ዊትርቅ ከጋፅድ እቓርጠ ማክርድርሽም ኻቕ ግን ምክርድ ቲግብሩ ገብውም::

አዳኛውት ግምገማ መሪውም ማግኘት አረይ መሪውም ይሸትረይ 2^ኛ አድላ ክንደተ እኩኝ። መሪውም ዊትርቅ ግረብክ ማር ክርተይስ ጉር አቅፋ ቅዳቆች ማርቀርሰድም ኹነዊስ በውግ ማርናግገዝመ ማርጋጋጅ ጥውሽውዝ ሳሙንዝ እቃረች እኒስ ግረ የሻ አዳኛውጅቅ ክንደን ማኒዝጎ ፊትረውድ።

ላው ግርየ አዳኛውት ማሊኝ ሸልጣንድ ጭቆኝ ፅዊቱ እንዝም ምላሰን ሊኝ ሸውጭዝ ክንደን ማኒዝጎ ፊርጠ ቸልየውም።

➤ አዳኛውት ግዝ አረይሸን መሪውም አዳኛውት ፅውዘይዝ ማጥን ማታ ክንሰተሸንስ ክንሰተ ሰናይትስ ድቀኝ። ክሰተ ሰናይት አዳኛውታ ማኒዝጎ ፊርቸ። አዳኛውት ሊኝ ሸልጣንድ ሰርሻ አቅርሻኩኝ። አዳኛውት ሊኝ እልጣኒስ ቅብረተ ፈኩ። እኒዝኝም ማፅውዘድ ቸጅውንስቅ ሊዛንድ ቻለች ። ክንሰተሸንም ማኘጅቅ አር ክምንዝ ትክነ ጣቪየይዝጎ ፊሰች። ትክነ ጣቪየይል ፅብረይ ነርሰሸን አዳኛው ትኘስ እነይር ድቀኝ ኘሻ ፅዊተውድ ትራኩመ ይሸተው እልዙ ፅውዘ አቅነውድ ድቀኝ። ላዘ እልድ ፅዊተው ማኒል እኩመ ይር አዳኛው ትኘት ዋቅርቸ። አዳኛው ትሸኙ እጥሻሸንም ፅዊትረኝ ማኘ ድቀኝ። ማሰንስም ክክምነ ተሚሰው አቅኝ ነርሰሸን አዳኛው ትኘስ ድቀኝ። ፅጉሽ ግርየዝ ሊኝን ማናግገዝመ ጋዊዝ እቃርጥኝ ጥውሽው አቅኝ ሙየጉረሸን ማክርቸ ማታቆመት ዊርየው ገሰጥኝ ጥውሽው አቅኝ አየውዝየ ግነ እልዙ ፅውዘድ ዋጥር ተረኩ ማተጋጋድ ዊርተዝ ገይኝውዝየ ፅውዘድ እንቅ ማነቀዝቀዝ አባሰንድ ጠቃዝጠ ቸለው አቅኝ፤ ምላሰንድደም ዊርተ ካይሸትየዝየ ፅውዘድ እጅሪስ እጅሪዝጎ ቃለውዝ ዲቄዲቄኩ ቁሸዝም ፅውዘይዝ ደግምግመዝ ገይሸውዝየ ዘገምተዝ ዋጥራው እል ካራርብነይዝ ማለው አቅኝድ ነርሰሸን ማታት ማክርቸ። አሰነይዝም እንትይር ጣሻቅቅዝቸ። ላን ቻድርንኩር። አቅሸም ግን ክታ ዊርተድ ካይርነውዝየ ሊኝት ፅዊትርነ ቸልድርነኩ። እንዝ ማጥን ተረዊዝ እል ካርሸ አቃይረኝ ጥሻቅቀ ገሰጥን።

ተግብር 2: ገሰጥኝ ጥውሽው ውለይል ምክርክረ (25 ደቂቀ)

- ክንደጥድ ታሪኪስ (ሲኝይስ) ውር ክንድኘኝድ ዋቅርጥን። ቲክነቀዝ አይንት ቺተቺተቀዝ ዋቅርጥ ዋቅርጥኝ ቸልኝኩ።
  - አዳኛውትል ውር እትሉ? (ዊሰድ ማእልድ ፅዊቱ፤ እንዝም ምላሰን ክንደን ማኒል እዳቆ ክምንዝም ካኪሚዝጎ ፊሩ።)
  - አዳኛው ውር ማጥን የሻ ፅዊተውድ? (ዊሰድ ማጋጋጅ እቃራው አቅንስቅ፤ ፅፅድም ማጋዊል ፈውኝስንቅ)
  - አወይ ቻዳ? (ዊሰድ ፅውዘድ ካክምሸጠ ትክነ ጣቪየይስ ጥላ ይውሸት ማት አርውሸነውዝ)።
  - አዳኛው ትክነ አቅ ፅብጠ ማጥን ውር ገሰጠ ጥውሸኩ? (ዊሰድ መሪማትኝድ አቅዝመ ሳሙንዝ (ግብረዝ ናንድ ጭቆኝ) ማኒንግገዝመ ማጋጋጅ ዊትርቅ ጥውሸዝ እቃርጠ ጥውሸኩ። ጊርቅት ቀዝመ ካርትቀዝ ማእልብድ እቃሰነው፤ ማሰንም ዊትርቅ ማርቆመት ካይተ አስክዘነውዝ ቲክንክንጠ ጥውሸኩ።)

አስክዘን: ንይይል ማላው ላው ዋቅርጥዝ ይውሸተቀዝ ዊሰጥድ ጭቆኝ ዊሰ አየቀዝም እኒስ ቁሸዝም ይውሸተቀዝ ዊሰጥድ በርታሸትጥኝ ጥውሸኩ።

ምክርክረይስ ግረ ክንድጥድ ሳይል አልተው ሚዝነነ ሚክረነድ አርውሸነውዝ ውር ቅዝጠ ዊርየቀዝ አኝኝድ ደደድሰጥን። ማታናንድ ፊሰነውዝ ሳይል አልተቀዝ ዋቅርጢዝ ዊሰ ይውጥኝ ገሰጥን።

አውምአው ክንደተ ዋቅርሸው ዋቅረይዝ ቀርሸው ዊሰ ዊሰሸ ክንደን ማኒዙ መስታዊትድ አርውሸነውዝ ዊንም ላጥ ክንደጥድ ማታ ዊርተይዝ ማጥን ደደደድሰጥኝ ገሰጥን።

ተ/አ	ሚዝነቅላ ዋቅርጥ	ችግሰጥድ ገደብ ክንደጢዙ ንቕፅ
1.	ዋቅ ክንደጥ ክፍሊል ቀይሽሽቀላ ጋፅን ገይታሉ ?	
2.	ዋቅ ክንደጥ ነን ቃተ እልድ ፅዊተነውዙ ወይስ እትለኩም?	
3.	ዋቅ ክንደጥ ቃተ እልድ ፅዊትቃ ወይስ ቃሊስቃ ኣርቅኝኩም?	
4.	ዋቅ ክንደጥ ቃተ እልድ ሰር፣ ኣቕር፣ እትለኩ?	

እስቲ ዊርየው ጋዲዘመ ትኸንቅላ ኸልጣን ገደብ ክንደጥ ቁሻሽ ጋፅዘመ /ዊንም ትኸኑ አየቀላ ኸልጣን ገደብ ክንደጥ ማኸርጥን ምኸሪዝ ኩር ቲክነቅላ ነቀጠንድ ሚርሻይገኝ፣ሚርሽቃሽም ክትን ክታቕም እቃክ ክንደጢዝ ትኩርት ይውርን ድቀጥን ዊትርቅ ክታቕምት ዊርየው ገሽነውዝ ፅፅድ ክታግስ እክልዘጥን ክተናንጣኒዘመ ጋፅድ እቓርነንስ አቕዝመ ሳሙነዝ (ዊንም ክታጅውይዝ ጣቅምሽርነቅላ እቓርነዝቀላ ገበን ገብረ) ጣቅምሽጥን፣ ፅፅድ እክልዘነንስ ክታጅውይድ ዊርየው ገሽጥን። አስክዘጥን ትራኩም ይሽተው እልዙ ፅውዘድ እጅሪስ እጅሪዝጎ ዲቁዲቁውድ ፅፅዝ፣ ቁሻሽ ናንጠንዝ፣ቁሻሽ ገርቅጥዝ ተከተከ የቃ። አስነይዘም አጡ ጊዝ ፅብሽ ቃተዊርተድ ኻይየቀላ ክንደጥ እቓርጥኝ ገሽጥን። አጡ ጊዝ እጅውዝየ ግነ ተረው ግረየይዝ ቃታ ቃኒስ እቓርቃ ዊርየቀላ አቃ ተርጥኝ ገሽጥን።

ምርቅዘን፡-

- ክንደጥድ ቲክነቅላ ዋቅርጥድ ዋቅርጥን። ትራኩም ይሽተው እልዙ ፅውዘድ እትለውድ ወረኸዝ የቃ? ትራኩም ይነት ገያየኝ ማኸትነውደ አወሸን የቃ? አውማው እጅር እልዙ ፅውዘ ፅዊተንድ ውር ገሽነ ጥውሽኩ?

2.2.3. አድላ ክንደን ሻቕ ትራኩም

ክፍላ ክንደን ዝቀላ አለምጥ እን ክንድኒዝ ግረ ክንደጥ

1. ትራኩምዙ ፅውዘ ነሰቀላ ምላሰንጥድ ችዝኸኩ።
2. ትራኩምዙ አየውቱ ጥቕዘድ ልብትኸኩ እኒዝኸም ቃተቅምት ፅውዘይስ ማክተነንስ ዊስንኸኩ።

ይውሽተው ጊዝ 40 ደቂቅ

ተሚሰው እረቀላ

1. ምንጅዙ ወረደይዝ ኻኪምዝኝ አቕርን ዋርደነሰንስ ተምዝት ገደብ/ረይ ክንደተድ/ሸን ገረው (ገዋን ክንደን ቃኒል እጅው አቕሽ ትኸነ ኤክስቴሽን ሙየ ጉርየሸት ዋቅርጥን።
2. ችቃሽሽ ስቴትሰኩጥ (እዘንዙ ጣዘን ሊክየነ መሰሪ) ተክ ጣቅምሸን
3. ክንደን ድ ቃኒዙ ትራኩምዙ ሰልዙ ሰልየደ /እልኸርሽ እጅር ሰል ጋፅ 9) እኒን ክንደን ድ መደበኛ ክንድኒጅቅ ገምርሰነንስ ቸልሰው ጥቁመ እኒን ቲክን አድላ ክንደን ድ ቲክን አልተው መደበኛዙ ክንደን ክንደን ሰረት ቲክን ዊንም ገደብ ክንሰነው ቸልሸኩ።
1. ጅውዝዙ ሳይንስ፡- 2^{ኦሪ} አድላ ጅውዝዙ ሳይንስ ክንደን ፈወነ ላው ትል «ይትኸነድ» የው አውር እኩ። እን ፈወነይል ጋፅ 19 ትል«ግሉ ዊርተድ ኻይየዊዝ እትለቀላ ፅውዝጥ» የው አውር እኩ። እን አድላ ክንደን ድ እን ክንደን ዙ ክፍሊጅቅ ገምርዘነው ቸልሸኩ።

ቃውስ አስልሸን፡- እን ክንደን ድ ክንሰነዊስ ላው ሸውጭዝ በውግ ቲውነነውዙ ይውት ገደብ ሊኸ ክንደጥ ላይ እውነስመ ላው ግልወዝ ማርፅርን ቲክነው ምንጅዙ ዋርደ (እጅቃ ድራመ) ዲዝኸጥኝ ገሽጥኩ። ምንጅዙ ወርደ ኩሪዝ እውነ ክንደተሸን

ካኪሚዝኛ ግልጽ ክንደተድ ቁሽ ማጣን ትራኩምዝ ምላሰን እል ካርብነይዝ ገብሽተው እፈረ አኛ ዋርድኻነ። ማርሸተቀሩ ሊኛ እፈረድ ሳይል አልተው ምንጀዙ ዋርድድ ጊልብርጥኛ ገሰነውዝ ማታ ማኒል ፊሰነውዝ ዲዝኻዝኻነ ክንደጥድ ድራመድ ፅውሸውዝ አድለ አቋል ዋርድነው ቸልኻንሰ ላው ሸውጭዝ ዲዝኻዝኻነ ።

ምንጀዙ ዋርድ

(እፈረድ ሺንቱ አቕኒዝ ጨንቅሽ ማታጋጥመው ትኽነዙ ችግሳይዝ ካዝን ካኪምሸንት ቢረዊዝጎ ተረኩ። ዶክተርሸንትም እንት የው ዋቕኩ።)

ክንደተድ ፤- ዶክተር ይጣን ወረኛ የኛ አረውድ ቻለነው ቸላይም።

ደኩተር፡- ክጣን ትራኩምዝ ጠቃሽር አጠ ቸለኩ፤

ክንደተድ፡- ትራኩም?

ዶክተር፡- የይ፡ትራኩም ጊግሸነው ቸልሸው እልዙ ፅውዝ የኛ። ግን ካኪምሸነውዝየ እድሚ ልክዝ እል ካርብነይዝ ማልጠ ቸለኩ። ይነ ካግር ኢትዮጵያትል ብጭቕ እቅ ትራኩምዝ ምላሰን እል ካርብ አቕኻኩኝ።

ክንደተድ ፡- ይጣን እኒስ ግረ ማር ዕድሚ ልክዝ እል-ካርብ አር እዳቕቸ የነት መ የኛ?

ዶክተር ፡- የይ።

ክንደተድ፡- ትራኩም ውር ምላሰንዝ የኛ እትለውድ? (ጭቕኝ ካዝነው ወይሰል አቕ)?

ዶክተር ፡- ትራኩም ዊርተ ጉድልንዝ ምላሰን እትለው ፅውዝ የኛ።እቅ ማታጋፅድ ፣ማታእልድ ፣ማታናንድ ፣ማታ አልቨድ ተከተክ ቁሻሸንድ እኒዝኻም ፅፅድ ቁሻሸድ ምውርኛ ተርኛ ይነ እሊል ፈውኻንድ ፅውዝድ ሲርጭሸኩ።

ክንደተድ፡- እን የነት ቁሻሸ ገበንድ ይነ እልድ ፅዊጠ ገብሽኩ የነትመ ?

ዶክተር ፡-ጭቅተ! ትራኩም እቅዙ እልድ ፅውሰኩ ፣ካቀሰኩ እኒዝኻም ልካዘኩ፣እንዝም ደግምግም ፅውዝይዝ ጠቃሽኒዝ ምላሰን ዘገምተዝ እል ካርብነይዝ ማልጠ ቸልኩ።

ክንደተድ፡- ትራኩምድ ካኪምነው ቸልሸኩም?

ዶክተር፡ እኒን ቀሰው ዋቕረ የኛ? ትራኩምድ ማክተነውዝመ ካኪምሸነው ቸልሸኩ። ይና ጋፅድ ዊርየው ገሰነውዝመ ፅፅድ ይናጊሰ እክልዘነውዝ ትራኩምዙ/ ሸል-ዲክረዙ/ ማክተነው ቸልሸኩ። እኒጅቅም የየይሸተውዝ አርወ ማን ዊትርቅ ጭቅትዝ አርወሸነውዝመ ይነ ጅውነይዙ ዊርተድ ካየነውዝ ፅፅድ ይናጊሰ እክልዘነው ቸልነኩን። አነ ሺ ትራኩምዙ ፅውዝዝም የይሸንሽ አምረይዝ ሊን ኪብርሸው ትራኩምዙ ሸውጭዝ ይውሸተው ጥላድ ፊሰነውዝ ዊንም ትኽነዙ ችብረይል ፊረነውዝ ካኪምሸነው ቸልሸኩ። ላው እጅር ከፊርዝ ካኪምሸኛቀት እዳቕ እል ካርብ አቕት ግረ ቻዳነው ቸላየኛ አስከዘነው ጥውሸኩ። ግልፅ አቕመ?

ክንደተድ፡- የይ ዶክተር ግልፅ አቕኩ። ጭቕኝ ሚዘንዘኩን።

ዶክተር፡- ውርም ችግሥ እጀውም፣ ያንም ሚዘንዘዡን።

(ከንደተድ ዶክተርድ ኻትር ሚዘንዘ ፈሉ። እን አቅኒዝ ዋርደድ ኻትሸኩ

ቃውሰ ቲክነ፡ እን አድለ ከንደን ድ ሊኻ ቲግብረን ገዩው የኻ።

ቲግብር 1፡- ትራኩምዙ/ ኻል-ዲኸረዙ/ ማጥን አሰልሸው ምንጀዙ ዋርደ አልሰነው (7 ደቂቀ)

- ከንደጥ ምንጀዙ ዋርደ (እጅኻ ድራመ) ቻልኻንትኻ፣ድራመድም ቲክንክንኻት ግረ ቺተቺተቀ ዋቕርጥ ዋቕርጥኻ ድቀጥን፡
: አቅነዊዝም ምንጀዙ ዋርደድ ጥቅቅቀዝ ቲክንክንጥኻ ማኸርጥን ምንጀዙ ዋርደድ አልሰነንስ አሰልሸቀ ሊኻ ከንደጥድ አሰልሸቀ ሚዘዝቀ ዋርደድ ኻታ ገምጢዝ በዊል ፍኻ አልሰጥኻ ገብጥን።

ቲግብር 2፡ ምንጀዙ ዋርደይስ ውር ከንድኻኻ ምኸርኸረ (33 ደቂቀ)

- ምንጀዙ ዋርደድ አልተት ግረ ከንደጥድ ቲክነቀ ቺተቺተቀ ዋቕርጥዝቀ አይንተንድ ዋቕርጥን።
- ከንደተይዝ ጣንሸንትል ውር ፋጥርሹ ? (ዊሰድ ትራኩምዝ ምላሰን እል ኻርብ አቅኻ)
- ትራኩም ወረኻ የኻ? (ዊሰድ ትራኩም ቀለውዝ ጊግብነው /ማኸተነው/ ቸልሸው እልዙ ፅውዝ አቅንድ ኻክምሺኻውዝዝ ዘላልምቱ እል ኻርብነይል ማለኩ)
- አውድየን ይነ አካልዙ አድለድ የኻ ጠቃዘውድ? (ዊሰድ ጠቃዘውድ ይነ ኻልጣንድ)
- ጊግብነው ቸልሸኩመ? አወይ (ዊሰድ የይ፡ይነናንጣኒዝመ ጋፅድ እቻረነውዝ ፣አርወ ኻንድ ጭቅተዝ አርውሸነውዝመ ፅፅድ ይናጊስ እክልዘነውዝ
- አሰነይዝም ትራኩም ይሸተው ፅውዘድ ዊርተ ጉይድልትዝ እትለው (ተረው) እልዙ ፅውዝ አቅነውድ ድቁነውዝ ጥቅልዝጥን። ፅውዘድ ዲቁዲቁድ ፅውዘይዝ ገይሸው እጅሪስ እሊሰመ እሰኚስ ፈው ቅብረተ ትኸኑ እጅሪዙ እልድ ዳቅንድ የኻ። እፈር መልቀ አውዘይዝ አይነተ ምጩን ኃይ። ቁሸዝም ፅዊዝ ምላሰን ፅውዘይዝ ጠቃሸው እጅሪል እልዝም እሰኚል ፈውነውዝ ፅውዘድ ሰርጭሸተኩ። አቅንስቅም ይናቅምት ይነኻነቀዝመ ይነጅውነድ ዊርተዝ ገዩነው ጥውሸኩ።

ምርቅዝን

- ከንደጥ ቲክነው ሰንጠረኻድ አርውሸኻ ኻታቅምት ጊምግምጥኻ ገብጥን (እን ሰነጠረኻድ ከንደን ኻነዙ ትራኩምዙ ሰልየደይል ቸኻኩ፣አቅንስቅም እን ሰነጠረኻድ ኻጭር ሰልየደይል ጊልብረነው ኻይሸታውም። ከንደጥድም ዊርተዝ ማጥን ኻታቅምት ጊምግምጥኻ ጭቅትነይዝ ጊምግምጥኻ በርታዝጥን። ኻታቅምት ዊር የር የኻ ይኻ ጊምግመቀ ከንደጥድ ኻታናንድ ፊስጥኻ ዋቕርጥን። ኻታቅምት ዊር ይነቅ አይነቀም ይኻ ጊምግመቀ ከንደጥድ ኻታጋዊዝመ ናኒዝ ከንደን ኻኒል እቻርጥኻ ገብጥን ዊንም ተረው ግርየይዝ እቻርኻ ዊር ይኻ ተርጥኻ ኻነዙ ሰብ ይውጥን።

ተ/አ	ከችምት ጊምግመነዝቀኑ ነቀጠን	ዊር ይረርመ የይ/አየው አየው አቸውዝነ ፊትር እቓጭ
1.	ዊርየው ጋፅ ያይረርመ?	
2.	ዊርየቀኑ ኧልጣን ያይረርመ?	
3.	ዊርየው ኧስኻ ያይረርመ?	
4.	ዊርየቀኑ ናንጣን ያይረርመ?	
5.	ከኒቨስድእንቅ ዊርየው ያብረኩመ?	

- ግምገመይዙ ቲግብርድ አክንውሽት ግረ ቲክነቀኑ ዋቕረጥድ ከንደጥድ ዋቕርጥን። እል ካርቨ አቸነውድ ቀሰውመ? (ዊሰድ አየውም አቸሽ ፤ከታቸመት እልድ ካርቨ ያሸው ትራኩመይስ ማክትርናኙመ? ውር ጉይደነዝ? ተረዊዝ ውር ቸዘቸዝርነው ገሽ እኩ?
- እን አድለ ከንደን ዊርተዝ ማጥን ቲክነቀኑ አይነተ ነቀጠንድ ደግመነውዝ አብዝጥን። ከንደጥ ከታግረ ደግምጥኻ ያብረጥን
  - ግርየ ጨቨቅ ይኧልጣንድ ዊርየቀኑ ያብኩን።
  - ግርየ ጨቨቅ ይጋፅድ ዊርየው ያብኩን
  - ጥቅለ ይአካል ዊርየው ያብኩኝ።

2.2.4. አድለ ከንደን ሲዘ ትክኑ አቸየው ጅውነድ ቺዘነው ከንደኚዝቀኑ አለምጥ፡- እን ከንደኚዝ ግረ ከንደጥ

1. ጅውነድ ትክነዙ አንፀ አጠ ያብቀኑ አቸንጥድ ቺዝገኩ።
2. ግሉዝመ ጅውነዙ ዊርተዝ አርወቀኑ ቲግብረንድ ቺዝገኩ።

ይውሸተው ጊዝ 40 ደቂቀ

ተሚሰቀኑ ከሸነ መሰሪጥ

1. ከንድኻ ሻንዙ ትራኩመዙ ቃወ ቲግብር ስልዙ ሰልየደ ዊንም (ትክነዝ አኻፀ አቸው ስፍረድ ቻሊሰው) ስል ከንደጥድ ትክኑ አቸየቀኑ ስፍሊዝጎ ለውርሸንዝ ፊሰነው ቸልገኩ ። ሊኻ ማርፀንጢዝም ቲክነቀኑ አቸንጥድ ግልፅዝ እትልጥኻ ጥውሸኩ።

ኸ. ፅበነ ሻንዝ ጅውነይል አርወው /አርወ ፈው/ እፈረ ፤ጫ ሻንድ አርወሻይነውድ ደድሰው

ለ. ፅፅ ንቕፅፅው ቁሻሽ ስፍረይል ዋርደቀኑ እፈር

መ. ፅበነ ሻን ጅውነይስ እጅርዙ አርወዝመ ቁሻሽል ፅፅ ጀሉኝንድ።

ረ. እንሰስዙ ያወ ፅበነ ሻን ጅውነይል

ሰ. ቀኑሸሸቀኑ አልብ።

እኒን አድለ ከንደን ድ መደበኛ ስረተ ከንድኚጅቅ ግምርሰነንስ ቸልሰው ጥቁመ፡-

ጅውነ ሳይንስ፡- 2^ኛ አድለ ጅውነ ሳይንስ ከንድሻል «እቀክብሩ ይነጅውነድ» የው አውር እኩ፤ ቁሸዝም ጋፅ 23 ትል «አፈርዝቀኑ መቪተን» የው አውር እኩ፡፡ ቁሸዝም እን መፅኻፊል ፈውነ 1 ጋፅ 11 ትል ይነ ትክነድ የው አውር እኩ፡፡ አስከዝጥን እኻቅ እፈር መልቀኑድቅ ሻዳክነይድ ካይሸተው ትክኑ ጅውነይል ፅበነውዙ መብት ገደቀኑ ጋይ፡፡ ይነጅውነድ ዊርየውዝመ ትክኑ ገቢነውዝነ ይነ ትክነድ ካይሸተው ገቢነው ችላይንም፡፡እን አድለ ከንድን ድ ንይይል ዳቕሸተቀኑይስ (ጣቅሸተቀኑይስ) ጅውነ ሳይንስ ከንድን አቕላጅቅ ገይስን ከነስሰነው ቸልሸኩ፡፡ እኒን አድለ ከንድን ድ እን ከንሰተይዙ ከንሰነ መፅኻፊል አድለ ከንድን ሻቕት ቲክንዝ ቃዝየውዝ ከንሰነው /አልሰነው / ቸልሸኩ፡፡

ቃውሰ ቲክነ፡-

እን አድለ ከንድን ድ፡- ሊኻ ቲግብረን ገደው የሻ

ቲግብር 1፡ ዊርየው አቕየው ጅውነድ ቻሊሰው ስልድ ቲንትነነው /10 ደቀቀ/

- ከንድን ሻኒዙ ትራኩመዙ ቃወ ቲግብር (ፕሮግራም) ስልዙ ሰልደድ ጋፅ 11 ትል ፅበው ስልድ ከንድጥድ ቲንትንጥኻ ዋቕርጥን ፡፡ ግሉዝመ ጅውነ ዊርተዝ አይነተ አኻፅ ጋይ፡፡ ይርነቀኑ ገበንድ ክታቃሊዝ ዘርዝርጥን፡፡ ማርፀይዝኻ አልተው ስል ትንተነይስ ቁሸዝ ከንድጥ ከንድን ሻን ኻፅር አቕል ዊርይየው ስፍራይል ፊርጥኻ ቸልሻኩ፡፡ ስብዙ ለወርሸንዝ ኩር ከንድጥ ከንድን ሻኒዙ ዊርተይል ጥቕዝ ነሰቀኑ ገበንድ አጅጥኻ ገብሻኝ፡፡ እንዛይ ነቀጠንድ ፊሰነውዝመ ቃውሰ ቻልን ገቢነውዝ ስብዙ (ሚስክዙ) ለወርሸን ጥውሸውዝ አሰለው ቸልሸኩ ፡፡
- ከንድጥድ ክፍሊዝጎ ዋጥርኻት ግረ ቻልሻው አቕንድ ትክኑ አቃየኻ ገብቀኑ ገበንድ ዘርዝርኻንድ ከንሰተድ /ሸን/ ሻጭር ሰልደይይል ገፍሻኝ፡፡
- ስሊል ቻልሻቀኑ እኻቅ አይንት ችግሰጥድ ዘርዝርኻ አሰኻንድ እንትየው ሻን ጅውነይል ፅበነው ተሚሰኩመ ይርን ዋቕርጥን ፡፡እንጅውነይል ፅበነው ተሚሳውም የቀኑ ከንድጥድ ውር ማጥን ይርን ዋቕርጥን ፡፡ (ዊሰድ ቁሻሽ አቕንስቅ፡፡ጠጭቕ ፅፅ ፅብሻንስቅ ፡፡ፅውዝዝ ማለቀኑ እክሰቀኑ ምላሰንጥ ዊንጥኻ ቸልሻንስ ፡ተከተከ)፡፡

ቲግብር 2፡- ሻላው ላው ትክኑ አቕየውዙ አቕኒዝ እክሰ አጥኻ ቸለቀኑ ኻሰብኒል ማክርክርሸነው (30 ደቂቀ)

- ሻላው ላው ትክኑ አቕየቀኑ አቕንጢዝ እክሰ አጥኻ ቸለቀኑ ኻሰብኒል ዳነዝ አኻ (አቕኻ) ማክርክርሸጥኻ ሚቶምቸዝጥን፡፡ ከንድጥድ እጥልቃን ዳንጥዝ ሲሪጥን፡፡ ቲክን ሰንጠረዥል ዘርዝርሸቀኑ ችግሰጢዝ ጅልውዝይል ማክርክርሸኻ (እን ሰንጠረዥድ ጋፅ 12 ትል ከንድን ሻኒዙ ትራኩመዙ ቃወ ቲግብር ስልዙ ሰልደይይል ችኻኩ)፡፡ አቕንስቅም ሰንጠረዥል አልተቀኑ ችግሰጢዝመ ሻታ እክሰድ ሻጭር ሰልደይይል ገፍጥኻ ካይሸታውም፡፡
- ዳነይዙ ምክርክረድ አክንውሸት /ኻትሸት ግረ/ ሻላው ላው ዳነድ ይውሸተው ችግሰይዝ እክሰ አጡ የው አምነውድ አልሰነ እን ሳይል ችግሰጢዝ እክሰነ ኻሰብ አጥቀኑ ይሸትኻ፡፡ አምንሸቀኑ ነቀጠንድ ተክዘዝ አልትኻኩኻ፡፡

ችግሥት	እክሰጥ
ፅበነ ማን ጅውነይል አርወቆ እፈር፣እክሰነይዙ ካሰብድ ወረኛ የቻ?	እፈርድ አርወጥኝ (አርወ ፍጥኝ ጥውሽውድ አርወ ማኒል ጭቆ የቻ፤ አቆየውዝነም ማታ አርወድ ዲቨነው ጥውሽኩ።
ማናታኒዝመ ጋፅዝ እምቆኒው እፈረ ፅፅድ ንቆፅኛው ቁሻሽ ስፍረይል ዋርደኩ፤ እንዝ እክሰዙ ካሰብድ ወረኛ የቻ?	እፈር ማታ ናንጣኒዝመ ጋፅድ እምቆትኃንድ እቆርጥኝ ጥውሽኩ፤ ክየቀ እፈርድ ማታፅን እጥልቃንድ እን አቆኒዝ ከብጥኝ ጥውሽኩ
እክሰቀ ፅፅ ማኒል አልት ችግሻው ቁሻሽኩ አክብዝመ አርወይል ጅልውኸኩ፤ እንዝ ማጥን እክሰዙ ካሰብድ ወረኛ የቻ?	ፅፅድ እክልሰነንስ ይነ ክንደን ማኒዝመ ይነካፅር አቂድ ዊርየው ገሸነው፤ እቂዙ አርወድም /ፅበነ ማኒስ እክልዝር ዲቨነው።
አቆኑ ገየነድ ልቀልድኩ (አርወ ማንድ አርወሸነት ግረ ይነናንድ እቆረነው ውርም ማርፀ እጀውም፤እንዝ እክሰዙ ካሰብድ ወረኛ የቻ	ይነናኒዝመ ይነ ጋፅዝ እቆረነ አቆኑ ማፅበነውድ ኩቸ ደደደድሰነው ጥውሽኩ።
ፅበነ ማን ጅውነይል ማንዝቀ እንሰሰዝመ ማታ ገወይድ እትለኩ፤ እንዝ እክሰዙ ካሰብድ ወረኛ የቻ	እንሰሰዙ ገወድ ፅበነ ማኒዝመ ካፅር አቂስ እክልዘነው ፣አርወድ እንልም እድልም ፅባየኝ ደደደድሰነው ጥውሽኩ።
ሚንድሪል ፅበቀ እቅ ማተ አልብድ ቁሻሽ የቻ። እንዝ እክሰዙ ካሰብድ ወረኛ የቻ?	ይነ አልብድ ጊዝ ጨብቅ እቆሰነው

- አሰነዝም ቲክነውድ ከንደጢዝ አጅሰጥን። ይን ቁሻሽ አነንድም አነ ቁሻሽ ስፍረይል አነንድ ፅውዝዝ ገይሽተነውዙ ፅፃድ (እድልድ) ቁሽኩ። ይናት ገየቀ ፅውዝጢስ ላውድ ትራኩመ የቻ። ትራኩመ ቁሽ እል ካርብትል ማልጠ ቸለኩ።

ምርቆዝን

- ከንደጥ ጭቅትነይዝ ማታቆምት ቲክነው ሰንጠረዢዝ ሚስርት ጊምግምጥኝ ገብጥን። እን ሰንጠረዢድ ማጭር ሰልደይይል ገፈነው ተሚሳውም አነኒ ከንደጥድ ማተናንድ ፊሰነውዝ ቃልዙ ዊስ ይውሻነ።
- ቲክንቻ አልተቀ ሚዝነዝቀ ሊክየንጢስ ቲግብኑ ገሸቀ ከንደጥ ማተናንድ ፊሰሻነ።

ተ/እ	ክቆመት ሚዝነነ ሊክየነ	ከንደጢዙ ንቆፀ
1.	አርወ ማንድ ጥውሽውዝ እርወሸቀ ከንደጥ	
2.	ማታ ፅበነ ማንድ ዊርየው አቆቀ ከንደጥ	
3.	ማተናኒዝመ ማተጋዊዝ ሳሙነዝ (ጅውነይል ችግሻቀ እቆረነ አረቀዝ) እቆረቀ ከንደጥድ	
4.	ማተ ጅውነድ ዊርየው አጠኝ ላዝድ ከንሰቀ ከንደጥ	
5.	ማተናንጠኒዝመ ማተ ጋፅድ ሳሙነዝ (ጅውነይል ችግሻው እቆሰነ እረቀዝ እቆርጥኝ ከንሰቀ ከንደጥድ	

- ማተናንድ ፊሰየቀ ከንደጥድ ጣቅሸተቀ ዋቆርጢስ ዊርየቀ አጥኝ ካይሸተውድ ቆጠ ዊርይነቅ አይነቅም ይቻ ቲስመምሻኩ።እንዝ ማጥን ማላው ላው ቲግብረንድ አክነውጥኝዝመ ማታዊርተድ ካይሸተው ደረጀዝ ደደደድሰጥን። እንዛይ ቲግብረንድ አክነውኃንስ ላውድ ላዝድ አጅሰነ። እኒዝኝም ከብነ። ዘርዝርሸቀ ክቆምት ሚዝነነ ሚክረንጢል ዊስንሸው ዊንም ሊኝ አይነት ችግሰ ገየቀ ከንደጥድ ማተ ችግሰጥድ እክሰነው ውር ማጥን ቸሊኝኝ ዋቆርጥን ፤ ምላሰንድም ማተ ችግሰጢዝ እክሰ ይውነው ቸልሰኩ። አለቀይ ከንሰተ እንዛይ ከንደጥድ ገይኝቀ ችግሰጥድ እክሰነው ቸልጥኝ ማጥን ግልዝ ዊንም ላብጠ ማክርክርሸነው ካይሸተኩ።

2.2.5. አድለ ከንደን አኩ:- ይነ ትክነይዝ ቲስመመተ አቕው ማርፀ ከንደን ዝቀ ኣለምጥ፡ እን ከንድሂስ ግሪ ከንደጥ:-

1 ትክንው አየው ጅውነ ፋጥረቀ ኣቕንጢዝመ ዲዝቫጢዝ ጊምግምዥጥ፡፡

2 አውድየንም አቕኒል አቫ ቫታ ትክነዝ ምቸው ቀሰው ማርፀጥድ ማርፀዥጥ

ይውሽተው ጊዝ 40 ደቂቀ

ተሚሰቀ ከቨነ መሰሪጥ

እኒን ከንደን ድ መደበኛ ከንድሂጅቅ ምርሰነንስ ቸልሰው ጥቆመ:- እኒን እድለ ከንደን ድ ቲክን ጣቅሽተው መደበኛ ከንደን ስረት ከንደን ዙ አይንትድ ቲክን ዊንም ሳየይስን ከንሰነው ቸልሽጥ፡፡

ጅውነዙ ሳይንስ፡ 2^ኛ አድለ ጅውነዙ ሳይንስ ከንደን ፈውነ 1 ትል «ይነ ትክነድ» የው አውር እጥ፡፡ እን አውሪዝ ስሪል ጋፅ 17 ቲስ 21 ትል አሽ ቲክነቀ እጥልቃን አቕኑል እጥኙ፡፡ ይነ ግሉ ዊርተድ ኻይነ የው ግሉ ዊርተድ ቲግብርነው፡፡

ቃውስ አሰልሽን:- እን ከንደን ድ ከንሰነዊስ ላው ግርየ ቃውስ ይርን ቫላው ላው ከንደተድ ከንድሂዙ ትራኩመዙ ቃው ቲግብር ስለዙ ሰልየደይል ጋፅ 12 ትል አልተቀ እጅኝን ገበንድ ቫተ ደፍተሪል ጊልብርቫ ሳይቫ ቫታ ቫኒል ቫተ አቅሊጅቅ ማክርክርሽቫ ዲምቀዊል ጣቅሽተው እጅርድ ፊስጠ ጥውሸውድ 2 ይስ 3 አቕቀ፡፡ ቺዘቀ ቀሰቀ ማርፀጥድ ማርፀቫ ተርጥኝ ሳብጥን፡፡ እትልጥድ እንትይቫ አልትቫጥኙ፡፡ ፋጡማ ራሄልጅቅ ዋርድራኙ የቫ፡፡ ራሄል ጭቕኝ ቁሻሽ ጋፅ አልጣንዝመ ናንጣን ሳይርኩቸ ፅፅድም ቫርጋይል ፈውዥጥ፡፡ ፋጡማ ቫርግምረሽት ኩብተ ቫር ትክነይዝ አርወውድ ውር አይንት ቀሰው ምክር ማክረተ ጥውሸጥ፡፡

ቃውስ ቲክነ፡ እን ከፍለ ከንደን ድ ሊኝ ቲግብርን ሳየው የቫ፡

ቲግብር 1፡ «ቀሰው ማርፀ ይነትክነይዝ» የው ስር ኻሰብድ አብርክርክዘነው (5 ደቂቀ)

- ቀሰው ማርፀ ይነትክነዝ የነት ቫታቲርጉምኒዝ ወረኝ የነት አቕኝ ከንደጥድ ዋቕርጥን፡፡ ቲክነው ዋቕረድ ዋቕረነው ቸልሽጥ፡፡ : «ቀሰው ማርፀ ይነትክነዝ የው ቀርወድ ወረኝ የነት ተከጥ? » ከንደጢዙ ዊሰይስ ጉቫ ዊሰጥድ ኪልሰነውዝ ቀሰው ማርፀ ይነትክነይዝ የነት ወረኝ የነት አቕኝ ጥጥውስጠ ቸለው ትርጉም ይውጥን፡፡ (ዊሰድ እኒንትም ሳይጠ ቸለጥ ቀሰው ማርፀ ይነትክነይዝ የነት ይናት አውማው ፅውዘድ ጊግብር/ ማክትጠ/ ቸለው ማርፀ የነት የቫ፡፡ ይነ ትክነድ ኻይሽተው አጠ ሳብው አውማው አይንት ማርፀ የቫ)፡፡

ቲግብር 2፡ ላው አጋልድ ቀሰው ትክነዙ ማርፀ ቲስመመነው (35 ደቂቀ)

- ላው ግርየይስ በውግ ሚድብሽኝው ጓይዝ ምላሰን ሰራሽጥኝ ይውሽተቀ ማክርክርሽኝ ኻሰብንድ ሚስርት ሳብነውዝ ጓይዝ አቕኝ ሰራሽጥኝ ከንደጢዝ ጋልፅጥን፡፡ ጓይዙ ሰብ አይነተ አለመድ ይውሽተኝው አጋሊዝ ቫተ ጓይዝ ቫተ ቲስመምዥዊዝመ ሩክየይዝም ቲግብርጥኝ ጥውሸው ቀሰውዝመ ትክነዝ አርወው ማርፀ ሳብነው የቫ፡፡
- ቫላው ላው ጓይዝቀ አሻለንድ ታትነ ቫቫነቀይጅቅ አቕ/አር ቫማርፀውድ ቫርማርፀሪው ማርፀድ ላጢዝ አድልጥኝ አጡ ደቂቀ ይውጥን፡፡

- ማላው ላው ጓነዝቀሩ አሻለንድ ፅጹብ ሊን ካሰብዙ ልውጥውጠዝ ግረ ጓንጥድ ይውሽትኛው (ሲኝይዝ) ጅልወ ቁሽተቀሩ ካሰብንድ ይውጥኝ በርታዘነው። እድወ ክንደጥድ ሊግዘው ፈው-ዊገ ዓፈነንስ ጨንቅሻይኝኝ ድቀሩጥን።
- አሰይይዝም ማላው ላው ጓነድ ዲብርዝኛው ሲኝድ አሰልጥኝ ዕድል ይውጥን። ጓነዙ ምኽርኸር ካሰብ አልተን ትኩር ላጥ ክደጥድ ጥውየው ካሰብ ፅብሽ ዋቕርጥኝ በርታታዘነው።

ምርቅዝን፡

- ክንደጥ ማታቕምት ቲክነው ሰንጠረዢዝ ሚሰርት አምንሽትይዝ ጊምግምጥኝ ዓብጥን።
- ማላው ላው ሚዝነነ ሚክርኒዝ ክንደጢዙ ዊሰድ የይ አቕሽ ማታናንድ ፊስጥኝ ዓብጥን። ማላው ላው ሚዝነነ ሚክርጢዝ ክንደጥ ይውኛው ዊሰድ እግዘነውዝ በውዝ በዊል እቕርጥን።

ተ/ቁ	ክቕመት ሚዝነነ ሊክየነ ዋቕርጥ	የይ/አየውም
1.	አርወ ማንድ ጥውሸውዝ አርውሸረኩመ?	
2.	ክማንድ ዊርተዝ ዓይረኩመ?	
3.	ክናንጣንድ ፣ክጋፅድ ሳሙነዝ ዊንም ጅውነይል ቸማሸው እቕረነ እረቁ እቕትረኩመ?	
4.	ክታጅውነድ ዊርየው አጠኝ ላዝድ ክንስረኩመ?	
5.	ማተናንጣኒዝመ ፣ጋዊዝ ሳሙነዝ (ጅውነይዝ ቸማሸው እቕረነ ጎዘዝ) እቕርጥኝ ላዝድ ክንስረኩመ?	

- አሰይይዝም ማላው ላው እፈረጅቅ ማቕምቱ ሰንጠረዥዝ ማጥን ግልዝ ማኸርኸርሸኝ እኒዝም ቲክነቀሩ ዋቕርጥድ ዋቕርጥን፡ : እቀ ኸብሪዝመ ክጅውነድ ትኸኑዝመ ዊርየው ዓብነንስ ቸልነዊዝ ቕርጠ ልቕረ ዓብኩን ይር ካሰብረኩመ? ተረዊዝ ውር ዓብተ ጥውሸኩ?

2.3. 3ትረ አድላ ከንድሻንዝቀኔ ካለየን

ትራኩመ ላው እጅርዙ ችግሰ ጭቅ አይቻል ማነቀዝዝመ እቀ-ኸብሪዙ ችግሰ የቻለ። አቅንስቅም እን አድላ ደረጃይዝ ከንደጥ ቻታ ማነቀኔ ትራኩመቲስ ማኸነዊዝ ዋርድቻ /ዋርድጥቻ/ ጥውሸው ምንጀድ ከንድሻኩ። እንዝም ይሸት ከንደጥ ቻታ ማነቀኔይዝ ተከ አጥኻ ካይሸተኩ።

2.3.1. አድላ ከንደን 1፡ ጀርመን /እጥልቃን ተኸዋሰንዝመ ቻታ ሲርጭሸንድ አድላ ከንድሻዝቀኔ አለምጥ፡ እን ከንድሻዝ ግረ ከንደጥ፡-

- 1 ጀርመን /እጥልቃን ተኸዋሰን/ አወይቻ ስርጭሸትኻ ልብሰሻኩ።
- 2 ጀርመን /እጥልቃን ተኸዋሰን / ናፀ አቅንንስ ቻተናጠኒዝመ ጋዲዝ እቻረነው ዊትርቅቱ ዲዝቻን 9ብሻኩ።

ይውሸተው ጊዝ 40 ደቂቀ

ተሚሰቀኔ ከሸነ መሰሪጥ፡-

- 1 እርድ (አልጩ 9ቹ አሰለነንስ ከሸው ወይቭ ቀለም 9የው ግዘን)
- 2 ዊትወ አቅ (አቅ ከንደን ቻኒል ፅብሽ አርውሸነው ቸልሸኩ። ከንደን ቻኒል አቅ እጀውዝነ ግነ ሻቼይስ አኩይል አሽ ችኻቀኔ ከንድጥ ፅጉሽ ሻቼ ሊትር አቅ ነሰጥኻ አዝጥን/

2 ሳሙነዝመ 9ብረዝ ቃውሰ አሰልን፡-

ከንሰተ ላው እፈረዙ ናንድ እቻቸውዝ ላምጥጥኻንስ ቸልሰው ላው ኸፍነ እርድ ከተ ቻኒስ ነሰጥን። ከንደን ድ መደበኛ ከንደን ቻኒዙ ስረተ ከንድሻጅቅ 9ምርዘሰነንስ ቸልሰው ጥቁመ፡- እን አድላ ከንደን መደበኛ ከንደን ስረት ከንድሻጅቅ 9ምርዘነንስ ቲክነቀኔ ከንደን ዝቀኔ ኻሰሸንድ ቲክን ዊንም ደግምቻ ከንሰነው ቸልሻኩ።

1 ጅውነ ሳይንስ፡ ሻቼትረ አድላ ጅውዝተ ሳይንስ ከንደጢዙ ከንደነ መፅኻፍ ፈወነ ላው ጋፅ 9 ትል «ማነቀዝ ትኸነ ካየነው» የው አውር እኩ። እን አውሪል ጋፅ 9 ቲስ 14 ትል አሽ ቲክነቀኔ እጥልቃን አቅኔልድ ቸቻሸኸኩ «ማነቀዝ ትኸነ ካየነውጅቅ ዚምድሸቀኔ ቲግብረን» ፤ «ጅውነ ዊርተ ካይኒጅቅ 9የግይየቀኔ ቲግብረን» ፤ «ዊርተ ጉድልትዝ ተረቀኔ ፅውዝጥ»። እንዛይ እጥልቃን አቅኔል ማኸሊስ ላዊጅቅ 9ምርዘውዝ ከንደን ድ አልሰነው ቸልሸኩ።

ቃውሰ ቲክነ፡- እን አድላ ከንድሻል ሊኻ ቲግብረን እኩኙ።

ቲግብር፡ እጥልቃለን ተኸዋሰንድ /ጀርመንድ / አርቆ አርቆሰነው ዊንም ኪልሰነው (5 ደቂቀ)

❖ ጀርመን /ተኸዋሰን; ወረቻ ኃይ ? ይን ከንደጥድ ዋቆረነው።

ከንደጥድ ፣ኦረዝመ 2ትረ አድላ ከንደጥ ሲቻቀት እጥልቃን ተኸዋሰንዝ /ጀርመንዝ /ጅውዝተ ሳይንስ ከንድሻል ከንደን እኩኙ። ከላሰዝ ከብጠ ማጥን ቲክነቀኔ ዋቆርጥድ ዋቆነው ቸልሸኩ። «ጀርመን /እጥልቃን ተኸዋሰን/ ውር ኃይ? ጀርመን/ እጥልቃን ተኸዋሰን/ ብጭቆ ኩር አውል የቻ። ፅብሻውድ? » ከንደጥድ እንዛይ ዋቆርጥድ ዊሰኸት ግረ ቲክነቀኔ ኻሰሸንድ ጋልፀነውዝ ከታ ምኸርኸረድ አሰነው /ኻተነው/ ቸልድርነኩ። ጀርመንድ /እጥልቃን ተኸዋሰንድ/ ማይክሮስፐፕ ይሸተው ኸይሰተ መነፀርዝ አቆየውዝነ እልዝ ቻልሸታቀኔ እጥልቃን ኒብሰነ ኃይ። እንዛይ እጥልቃን ኒብሰንድ ቆጅወ ቲክንዝቀኔዝመ ይናትም ፅውዝይል

ማለቀኝ ጋይ። ጀርመን /አጥልቃን ተክቦሰንድ አውማው ስፍራይል ፅብሽቲ ይነ ጅሉዘይል አውማው ስፍራይልቅ እኩኙ። ጀርመን እጅሪስ ፣እጅሪዘገ፣ቲተቲተቀ ገበኒስ እጅሪስ እጅሪዘገ፣ ቲተቲተቀ ገበኒዝ ዲቄዲቀኑጥኝ ቸልኸኩ።

ቲግር 2 :- እጥልቃን ተክቦሰን/ ጀርመን አወይቻ ሰርጭሽትኸኸ ሚኩረዝ ፊትሸነው (35 ደቂቀ)

- ከንሰተ ንጭ ጀርመንድ አወይቻ ቅልጥፈዝ ስፍራይስ ስፍራይዝገ፣ ዲቄዲቀኑጥኸኸ ጅሊሰው ሚኩረ አክንውርነቅ አርነኸድ ከንደጢዝ ልብስሰጥን። ሻቼ ፈቀደኸኸ ከንደጥ ከንደጢዝ በዊል ፍጥኸኸ 9ብጥን። ሻቼ እፈርድቅ ቫተናንጣንድ ከንደጢዝ ቻልስጥኸኸ 9ብነው ። ከንደጥድም ጀርመንድ ሻቼ ከንደጥ ናንጣኒል ቃለነው ቸልኸኸ ዊንም ቫተ ቸሊኸኸውድ ዋቕርጥን። ጀርመን ጭቕኸኸ እጥልቃን አቅነዊዝ ይነ አልጣንዝ ቻለነው ቸላይነቅ አቅነውድ ኸሽ ቻለነው ተሚሰውዝ ማይክርስቲጥ ጣቅምሸነው ጥውሸኸኸ ልብስሰጥን።
- ከንደጢዝ እርድድ ቻሊስጥን። ንጭ እን እርድድ ጀርመንድ ደርገኸኸ ድቀኑጥን። ጀርመን ዲቄዲቀኑጥኸኸ ዊንም ዲቄዲቀደይኸኸ ቻልጥኸኸ ልብስሰጥን። ጀርመንድ ደርገው እርድድ እጅሪስ እጅሪዘገ፣ ዲቄዲቀኸኸ ከንደጥድ ልብስሰጥን።
- አጡ አቅኑ ኪርመን ፍቃደኸኸ ከንደተዝ ናኒል ጥርብሸኸኸ ከንደተይዙ ናንጣንድ ቅጥጠነውድ ደደደድስጥን። አቅኑ ሰዛድ ደርገኸኸ ከንደጢዝ ልብስሰጥን። (ኸስብጥን ዋርድነንድ፣ኸረ ሽኩንድ፣ ውጢናንድ ፣ቲተቲተቀ ቲግብረንድ አክንውነንድ ይናንጣኒዝመ ላዝ አካልዝቀ አፍለንድ ሰዛሰኩ። ኪርመን ፍቃደኸኸ ከንደተ ናኒል እርድድ ጥርብሸጥን ። ከንደተድ /ሸን/ ሻሊኸኸ /ሻርሊኸኸ ናንጣንድቅ ጫይርጠኸኸ 9ብነውዝ ፣እርድድ ፣ሻሊኸኸ /ሻርሊኸኸ ናንጣንድ ክፍሊዝቀ ከንደጢዝ ቻሊስጠ /ቻሊስተ/ 9ብጥን።
- ከንደጥድም ከደተሸንት ናኒል እርድድ ቻልኸኸ። እርድድም ከንደተሸንት ናኒል ቻልኸኸት ኩር ጀርመን ቻልኸኸትኸኸ 9ብኸኸ እግዝኸኸ። ይነ ጋፅድ ይናናኒዝ ዳቕነንድ ይናንጣኒል ፅብቀኑ ጀርመንድ ቀለውዝ ይነጋዊዝገ፣ ዲቄዲቀነውድ ቻሊስነንስ ከንደተድ /ሸን/ ሻርጋፅድ/ሻናኒዝ/ ሻርናንዝ ዳቕጠኸኸ /ዳቕተኸኸ አዝጥን።
- ሊኸትረ ፈቃደኸኸ ከንደተድ /ሸን/ ሻናንድ /ሻርናንድ/ አቅኑ ዳቕስጠኸኸ /ዳቕተኸኸ 9ብጥን። እፈረይዙ /ናንጣንድ ቅጥጥን አቅነውድ ደደደድስጥን። ቅጥጥን አቅነውድ እርድድ ቀለውዝ ሻናኒል /ሻርናኒል/ 99ይሸትጠ 9ብኩ። ናን ኪርመተ ከንደተድ/ሸን ሊኸትረ ከንደተድ /ከንደተሸን 99ይሸትኸኸ ግረ ቫተናንጣንድ ከንደጢዝ ቻሊስጥኸኸ 9ብጥን። ሊኸኸ ከንደጥድ 99ይሸትነዊዝ ጭቅኑ እርድድ በውረ /ኪርመን/ ከንደተይስ ሊኸትረ ከንደተይዝገ፣ ከረከረኩ ፣ጀርመንድም እንደቀኝ ጋይ።
- ተከተከው ጉደነይዝ ሻቼትረ ፈቃደኸኸ ከንደተድ 9ቫትድ ደግምጠኸኸ (ደግምተ) 9ብጥን። ሻቼረ ፍቃደኸኸ ከንደተድ ሻናንድ አቅኑዝ ዳቕስነ ሊኸትረ ፈቃደኸኸ ከንደተድ ሻቼትረ ፍቃደኸኸ ከደተድ አቅኑዝ ዳቕስነ ሊኸትረ ፍቃደኸኸ ከንደተድ ሻቼትረ ፍቃደኸኸ ከንደተይዙ ናንድ ኸትርጠ 9ብጥን።ላዝ ፍቃደኸኸ ከንደተዝመ ሻቼትረ ፍቃደኸኸ ከንደተይዝ ውርም ኸትርትርሸጥኸኸ ጥውሻውም።
- ሻቼ ከንደጥድቅ ቫተናንጣንድ ክፍሊዝቀ ከንደጢዝ ቻሊስጥኸኸ 9ብጥን። ከንደጥድም ውር ልብስሰጥንድ ዋቕርጥን (ዊሰድ እቫቅም ቫተናንጣንድ ጀርመን እኩኙ። በውረ ከንደተድ ሻቼትረ ከንደተድ ኸትርኩመ ይቫ ዋቕርጥን። 99ይሸትነዊዝ ውር እኩ ሻቼትረ ፈቃደኸኸ ከንደተድ ለወትረ ፈቃደኸኸ ከንደተድ ውርም ዳቂይሸም ፣ሻቼትረ ፈቃደኸኸ ከንደተድ ጀርመንድ በውረ ፈቃደኸኸ ከንደተድ ለምርኸኸ ከንደጥድ ልብስሰጥኸኸ 9ብጥን። ሻገ፣ ሰርጭሸጠ አቅ ኩ። እኒን ቻሊሰውድ ጀርመንድ ቀለውዝ ላው እጅሪስ ላዝ እጅሪዘገ፣ ሰርጭሸጠ አቅነውድ ልብስሰጥን። ተከተከዝ ይነጋፅድ ናንዝ ዳቕንሽ ይነ ጋዊዝገ፣ ከረከርኸኸ።

- ላው እጅር ማናጠረጠል እጥሽ ያን የን ተከተከ ጉዳይነዝ ጀርመን /ተክዋሰን/ እጥሽየው የው ናንጣንዝ ምላሰን እጅሪስ እጅሪዝግጦ ዲቄዲቄቶላኸ።
- ይናንጣኒል ጀርመን ዊንሻን ይነናኒዝ ይነክልጣንድ ዳቕነን ይነናኒዝቀጥ ጀርመንድ /ተክዋሰንድ ይነክልጣኒዝግጦ ዲቄዲቄቶላኸ ይነክልጣንድም ፅዊትሻ። አቕላ ሳሙነዝ (ዊንም ላዘ ዊርተ ኻየነ ገሽዝ) አውሽን እቃረነውዝ ጀርመንድ /ተክዋሰንድ እክልሰናንስ ጭቕሻ አርወ አቕነውድ ልብሰጥን።
- ነንም ሻቄ ከንደጥድም ሻተናንጣንድ አቕዝመ ሳሙነዝ (ይነጅውነይስ እቃረነንስ እግልግለው አውማው ገሽዝ) ጥውሽውዝ እቃርጥሻ 9ብጥን። እቃርናንት ኮር ሻተናንጣንድ 20 ሰከንዲስ ፅጉየው ጊዝዝ ግምጥሻ /ጫይርጥሻ/ 9ብጥን። እቃርሻ አሰሻት ግረ ሻተናንጣንድ ከንደጢዝ ቻሊሰሻነ። ጥውሽውዝ እርድድ (ዊንም ጀርመንድ) ሻታ እክልዘነውድ ደደደድሰነው። ቸልሻ ልብሰሻ።
- አሰነይዝም ይነቕመት ዊርው 9ብነንድ ጀርመንድ ይናጊስ እክልዘነሻ ከንደጢዝ ልብሰጥን እንዝ የሻ። ደግምግምን ይነናንጣኒዝም ይነጋፅድ ጥውሽውዝ እቃርነን ጀርመንስም ሻታት ቲክንሻ ተረቀጥ ፅውዝጢስ ኻይሽትነ። ዊንም ቻድነ። ይነውድ።

ምፅርቀዝን :-

- አለቀይ የይ/አየውም የቀጥ ሰንጠረዥዝቀጥ አምደንድ ጠመንዮዝ ሰልየደይል ሰራሽርን ከንደጥድም ሻተ ደፍተሪል ጊልብርጥሻ 9ብይን። ከንደጥድ የይ/አየውም የቀጥ ሰንጠረዥዝቀጥ አምደንድ ጭቕሻ ሻተ ደፍተሪል ሰራሽሻ ከትን ዋቕርጥድ አንብብርናኹ ሻታይ ዊሰድ ጭቕሻ ሻታ ደፍተሪል 9ፍጥሻ 9ብጥን። እን ጉዳይነዝ ከንደጥድ ሰንጠረዥድ አርውሽሻ ሻታቕምት ሚዝንጥሻ 9ብጥን። ሻታቕምት ጭቅተዝ ጊምግምጥሻ በርታዝጥን። እንዝም ሻታዲዝሻድ ዊንም ቻሊድ ጭቅተዝ ቻሊሰው ሚልክዝ የይ ዊንም አየውም የው ሰንጠረዥድ አምዲል ራይትድ ምልክት (√) 9ብጥሻ ከንደጢዝ ልብሰጥን። ላው ላው ከንደጥድ ይውሽትሻቀጥ ዊሰጥድ ጭቅቱ አየቀም ይሻ ኻሰብሻውዝዝ ዊንም ከንደን ሻኒል ቸሻሽው መሰታዊትድ አርውሽነውዝ ጭቅቱ ቲግብርዝም ዲዝሻድ ደድስጥሻ 9ብጥን።

ተ/እ	ቻሻቕመት ሚዝነን ዋቕርጥድ	የይ (√)	አየውም (√)
1.	ክጋፅድ ሻዊርተድ ኻየው አጠ እቃትረዝመ?		
2.	ክናንድ ቀሰው 9ብርን እቃትረዝመ?		
3.	ዊትርቅ ፅፅድ ከጊስ እክልድሻ።		
4.	ክአልቢድ ዊርተድ ኻይረዝመ?		
5.	ጀርመንስ /ተክዋሰንስ/ ነፅ የሻ ይር ኻሰብረዝመ?		

ሰንጠረዥዝ ሚሰርት ከንደጥ ዋቕርጥድ ዊሰሻ አሰሻት ግረ ቲክነቀጥ ዋቕረጥድ ዋቕርጥን። ከተ ዋቕድ እሻቅ ዋቕርጥድ የይ ይርን ዊሰርኑመ? ከተዋቕድ ሲዘ ዋቕርጥድ የይ ይርን ዊሰርኑ? ዊሰርኑ? ከተ ዋቕድ ላው ዋቕረድ ጭቕሻ የይ ይርን ዊሰርኑ? ከተ ዋቕድ የሻ ላው ዋቕረም የይ ይርን ዊሰርነቅድ? ሻቄዝመ ሻቄዝ ሳ የይ ይሻ ዊሰቀጥ ከንደጥድ ውር ማጥን ሻታቕምቱ ዊርተድ ኻየነው ቸሊነው ብሻሻ ዋቕርጥን ቲረዊዝ ውር 9ብጥሻ ጥውሽሻ ዋቕርጥን። ክፍለ ጊዝድ ኻትሽት ግረ ሻቄዝመ ሻዝ ሳ የይ ይሻ ዊሰቀጥ ከንደጥድ ግልዝ ማክርክርዘነውዝ ሻተ ቸግሰድ እክልዘጥሻ ማክርጥን።ክብጥን

2.3.2. አድላ ክንድን 2፡ እልዙ ትራኩም ሲርጭሽን
አድላ ክንድሺዝቀ ኣለምጥ፡- እን ክንድሺስ ግሪ ክንደጥድ፡-

1. ትራኩም ኣወይ ዲቁዲቁኛ ቸዝሽኩ፡፡
2. ቁሻሽ ጅውነ ፣ቁሻሽ ናንጣን፣ፅፅዝመ ቁሻሽ ገርቅጥድ ኣወይኻ ትራኩም ዲቁዲቁስኻን እግዝግዝሽኩ፡፡
3. ፅፅዝ፣ዘፍርንጥዝ፣ ኣልብዝመ፣ቀይሽሸቀ ድውንጥ ምላሰንዝ ተራኩም ዲቁዲቁኻን እግዝግዝሽኩ፡፡

ይውሽተው ጊዝ 40 ደቂቀ

ተሚሰቀ ከሽነ መሰሪጥ

1. ክንድን ሻኒዙ ትራኩም ቃው-ቲግብር /ፕሮግራም/ ሲልዙ ሰልደይል ቸሻሸው ትራኩምዙ ፅውዝ ዲቁዲቁነ ጉይደንጥድ ቻሊሰው ስል

ክንድን ድ መደበኛይዙ ክንድን ሻኒዙ ክንድን ስረቲጅቅ ገምርሰነንስ ቸልሰው ጥቁመ፡- እን ክፍለ ክንድን መደበኛ ክንድን ስረቲጅቅ ገምርዘነንስ ቲክነቀ ክንድን ዝቀ ኻሰሸንድ ቲክንቻ ዊንም ደግመነውዝ ክንሰነው ቸልሽኩ፡፡

1. ጅውነ ሳይንስ፡- ሻቄትሪ አድላ ጅውነዙ ሳይንስ ክንደጢዙ ክንድነ መፅኻፍ ፈወነ ላው ጋፅ 9 ትል «ሻነቀዙ ትኽነድ ኻየነው » የው አውር እኩ፡፡ እን አውሪል ጋፅ 9 ቲስ 14 ይል ኣሽ ቲክነቀ እጥልቃን ኣቕላ ቸሻሸሽኩ፡፡ ሻነቀዙ ትኽነ ኻይነጅቅ ዚምድሸቀ ቲግብረን»፣ጅውነዙ ዊርተ ኻይንጅ ገየገይሸተቀ ተግብረን «ዊርተ ጉይድልትዝ ተረቀ ፅውዝጥ»፡፡ እንዛይ እጥልቃን ኣቕላ ማክሊስ ላዊጅቅ ገምርዘነውዝ ክንድን ድ ኣልሰነው ቸልሸኩ፡፡

ቃውስ ቲክነ፡- እን አድላ ክንድሺል ሊሻ ቲግብረን እኩኹ፡፡

ቲግብር 1፡ ትራኩምዙ ፅውዝ ዲቁዲቁነ ጅልወድ ቃሊሰው ስሉ ጋልፀነይል ማክርክርሸነው (15 ደቂቀ)

- ክንሰተ ኪርመነይዝ ክንድን ሻኒል ትራኩምቱ ቃው ቲግብር /ሲሊዙ ሰንጠረዥ ጋፅ 14 ትል ቸሻሸው ትራኩምዙ ፅውዝ ዲቁዲቁነ ጅልወድ ቻሊሰው ስልድ ክንደጢዝ ቻሊሰስጥን፡፡ ስልድ አውማው ኣይንት ፅውዝድ እጅሪስ ላዘ እጅሪዝጐ ኣወይ ዲቁዲቁነ ፍለሻ ቻሊሰኩ፡፡ ፅውዝዝ ገይሸው እጅር ሻፅውዘድ ሻኣካሊዝ፣ሻናንጣኒዝመ ሻኣልጣኒዝ ዲቁዲቁነስጠ ቸለኩ፡፡ ፅውዝድ ዲቁኻ ገሸነንስ ዊንም ዲቁዲቁነ ጉይደነድ ቀሸነውዝ ይነናኒዝመ ጋፅድ እቻረነው እኒዝሻም ፅፅድ እክልዘነንስ ኣርወ ሻን ጣቅምሸነው ቸልሸኩ፡፡ ፅውዝይዝ ገይሸየው እጅር ቢክልሸቀ ኣልብዝ፣ ጣቅምሸነው ቸልሸኩ፡፡ ፅውዝይዝ ገይሸየው እጅር ጨቅሸቀ ኣልብዝ ፣ዝፍርንጥዝመ ፅፅዝ ምላሰን ትራኩም ገይጠ ቸለኩ፡፡ ትኽነ እጅር ሻነንጣንድ፣ጋዚመ ኣልቢዝ እቻሰነውዝ ፅውዝይዝ ገይሻየሻ ገሸነው ቸልሸኩ፡፡
- 3 ይስ 5 ደቂቀ ይል ኣሽ ኣርውሸኻ (ጣቅምሸኻ) ክንደጥድ ስልድ ሻተ ግልዝ ኣፅንኸኻን ሻተቕም ልብትሻንድ ስልድ ጋልፀቀ ዊገፈወንጥድ ገፍጥሻ ጣቀምጥን፡፡
- ይውሽተው 5 ደቂቀይዝ ግሪ ሻላው ላው ክንደተድ ስለኒዝ ማጥን ገፈው ዊገፈወነድ ላጥ ክንደጢዝ ዲቀሰነ፤ ሻላው ላው ክንደተድ ገረቀ ዊገፈወንጥ ማክሊስ ላው ላው ዊገፈወነ ቲረቲረዝ ድቀጥን ክትንም/ ዊገፈወንጥድ ሻጭር ሰልየደይል ገፍጥን፡፡
- ነን ሻጭር ሰየደይል ገፍሸቀ ዊገፈውሰንጢል ጥቅልዘነ ይውጥን፡፡ ጥቅልዘነዝ ፍንጭ ኣቕቀ ነቀጠንድ ቲክንቻ ኣልትሻኩኹ፡፡ ስልድ ቻሊሰውድ ትራኩም ላው እጅሪስ ላዘ እጅሪዝጐ ኣወይ ዲቁዲቁኻን የሻ፡፡ፅውዝይዝ ገይሸው እጅርድፅውዘድ ሻኣልቢል፣ሻዘፍር ጢዝመ እልጣኒዝ ዲቁዲቁነስጠ ቸለኩ፡፡ይነ ናጣንኒዝመ ይነጋፅድ እቻረነውዝመ፣ፅፅድ ይናኒስ እክልዘነንስ ኣርወ ሻን ኣርውሸነውዝ ፅውዝይዙ ስርጭንድ ችብሰነው ቸልሸኩ፡፡ ጨቅሸቀ ኣልቢስ ናንጣኒዝመ

ፅዊዝ ፅውዘይዝ ገይሽትየው እጅር ትራኩምዝ ገይሽጠ ቸለኩ።ይነ አልቢዝመ ይነ ነንጣንድ እቓሰነውዝ ፅውዘይዝ ገይሽየው አይር እጅርድ ፅውዘይዝ ገይሻየሻ ገሸነው ቸልሸኩ።

ቲግብር 2: ትራኩም አወይ ዲቄዲቄሻ ቻሊሰው (ጋልፀው) ታሪክ (ሲሻ) ዊግተነው (25 ደቂቀ)

- ከንደተ አለቀይ ቲክነው ሲሻድ (ታሪክድ) ክደጢዝ ድቀኑ። ሲሻድ (ታሪክ) ከንደጢዝ እምጥሻዘተ ገሸናንስ ሲሻድ (ታሪክድ) ዊግትርናንድ ሲዘቱ ድመ ኪለንድ አርውሸጥን።

ትራኩምዘ ጀርም /ተኸዋስ/

ትራኩምቱ ጀርም ትራኩም ፅውዘይዝ ገይሽው እጅር እሊሰመ እስኚስ ፈው ቅብረተይል ቸሻሸኩ።ግን ጀርምድ ላው ስፍረይል ዊነነው ተምዛውም፤ኸሸም ትራኩምዘ ጀርም ላው ስፍረይስ ላዘ ስፍረይዝጎ ጉይዚተነውዝ ላዝ (ላጥ) እቅድ ፅውዝጅንጥ ገሸነው ቀነኩ። አነ ኚ ላው ቸግስ እኩ ትራኩምቱ ጀርምድ ሻቕመ ጉይዚተነው ቸላውም። ላው ስፍረይስ ላዘ ስፍረይዝጎ ጉዝናንስ ከሸ ተምዘኩ። ሊንሊንድ ይነናኒስ ከሸ ቸሻኩ።ትራኩምቱ ፅውዘ ገይን ይነአልጣንድ ዳቕንሽ ትራኩምዘ/ አል-ዲኸረዘ/ ቀኑ ጀርመን ይነ አልጣኒስ ዘፍርጣኒዝጎዝመ ይነዘፍርንጢዝጎ ስርጭሽትሻኩ። እኒስ ግረ ጀርመንድ ይነናንጣንድ ቸሻዊልቅ ጉይዚትሻኩ። ላዝ (ላጥ) እቅድ ይነ ናንጣኒዝ ዳቕነንድም አነ ይነናንጣንድ ኻትርናንድ ትራኩምዘ/ አል-ዲኸረዘ/ ቀኑ ጀርመንድ እቁዝጎ ከረከርሻኩ።አቕንስቅም እቅድ ቢክልሻኩ። አሰነይዝም ጀርመን እቁዘ አልጣኒዝጎ ጥወነውዝ ቸጅውዝ (ፅውዘዝ) ገሸሸኩ።

ሊንሊንድ ትራኩምዘቀኑ ጀርመንድ ቀኑሸሸቀኑ አልቢሰመ መኸረመኒዝ ከሸ ቸሻኩ። ትራኩምቱ ፅውዘ ገይነቅ አቸውዝነ ይነ መኸረመዝ ይነ አሸሻዝመ ይነአልጣንድ ኻዝነውዝነ እድ መኸረምድ ላዘ እጅር አርውሸውዝየ ትራኩምዘ/ አል-ዲኸረዘ/ ቀኑ ጀርመን ላዘ እጅሪዝጎ ዲቄዲቄሻ ፅውዘዝ ገሸሸኩ።

ተከተከዝ ኩየንጣን ሻተቸርት ፅዊተቀኑ አልጣንድ ገርቀዝ ኻዝሻሽ ትራኩምዘ/ አል-ዲኸረዘ/ ቀኑ ጀርመን ገርቀይዝጎ ከረከርሻኩ። ሻዝለም ገርቅጥድ ዳቕቀኑ እቅድቅ ላዘድ እዳቕ ሻተቸርቱ እልድ ገርቀይዝ ኻዘቀኑ /ጅዘቀኑ ኩየንሸንም አርሸ ትራኩምዝ ገይሽትጥሻ ቸልሻኩ።

ኸይጠ ኩሪዝ ትራኩምዘቀኑ ጀርመንድ ቀኑሸሸቀኑ ፅፅዝ ምላሰን ገይሽትሻኩ።ፅዊዝመ ትራኩምዘቀኑ ጀርመን ቀሰቀኑ ገምጥ ሾይ። ላው ፅፅ ትራኩም ፅውዘዝ ገይሽው እጅርዘ እሊል ፈዋንድ ትራኩምዘቀኑ ጀርመንድ መውር ላዘ እጅርዘ እሊዝጎ ፊሰኩ። እን ጉይደነዝ ፅፅድ ትራኩምድ ስርጭዘነውዝ ብጭቕ (እቅሰቀኑ) እቅ ፅዊጥሻ ገሸሸኩ።ትራኩምዝ ገይሽው /ቢክልሸው/ እጅር እልድ ዳቕው አውማው ገሸ ላዘ እጅሪዘ እልድ ዳቕውዝየ ትራኩምዘ/ አል-ዲኸረዘ/ ቀኑ ጀርመንድ ዲቄዲቄሻ ገሸኩ።

- ከንሰተ ነን ከንደን ሻኒዘ ትራኩም ቃው-ቲግብር ስልዘ ስልየደ ጋፅ 14 ይል ፅበው ስልድ ጣቅምሸሻ ትራኩምቱ ስርጭትድ አወይ ቸብርጠ ቸለሻ ከንደጢዝ ድቀኑ። እቀሻ ቀሰው አቕቀኑ ትራኩምዘ/ አል-ዲኸረዘ/ ቀኑ ስርጭተን ጊግሸነ /ማኸተነ/ ጉይደንጥድ ይነጋዊዝመ ይነናንጣንድ እቓረነው አርወ ሻን አርውሸነው፤ጅውነይዘ ዊርተ ኻየነው አቕነውድ ድቀኑ።እኒንት ዊግትሻት ግረ ከንደጥ ሻታቕመት ትኩምቲስ ጊግሸናንስ /ማኸተናንስ/ ውር ሰራሸሻኩ አቕሻ ዋቕርጥን : ገሸሸትጥሻ ጥውሸቀኑ ቲግብረንድ አወሸሻ ቲግብርቀኑ ገሸጥሻ ጥውሸው አቕሻ ማኸርኸርዝጥን።

ምርቅዝን:

- ከንሰተ እንዝ ሳይል ፅበው ሰንጠረዢዝ ሚስርት ከንደጥ ሻታቕመት አምንሸትነይዝ ጊምግምጥሻ ገሸጥን :: ዚርዝርሸቀኑ ጊምግመነ ሚክረጢዝ ሚስርት ቲግብሩ ገሸነዊዝ ማጥን ዋቕርጥን።

ተ/ቁ	ክፍምት ሚዛኑን ዋቅረጥ	ሻተናንድ ፊሰቀ ክንደጥ ጥቅለ ቁሽ
1.	ይናንጣንድ ዊርተዝ ግብኩን	
2.	ይጋፅድ ዊርተዝ ግብኩን	
3.	ቀላሽሽቀ ናንጣንዝመ ግርቆጢዝ ይኸልጣንድ ዳቆቅም	
4.	ይነ ፅበነ ሻንድ ዊርተዝ ግብኩን	
5.	አርወ ሻንድ ጥውሽውዝ ጣቅምጨኩን	
6.	ይነጅውነድ ዊርየው አጠ ማጥን ላዝድ /ላጥድ ክንሰኩን	
7.	ሻተናንጣንድ ሻተጋፅድ ሳሙነዝ እቻርጥኝ ላዚዝ ክንሰኩን።	

- ሻላው ላው ክንደተድ ዲቁው ክንድኚስ ችዘነው ቻሊሰነውድ ደደደድሰናንስ ቲክነቀዝ አይንት ዋቅርጥ ዋቅርጥን። ክፍምስመ እቀክብሪዝ ትራኩሙዙ/ ኸል-ዲክረዙ/ ቀዳ ጀርመንዙ ስርጭትድ ጊግብነውዝ /ማክተነውዝ/ ትራኩሙ ፅውዘዝ ገይሽታይርነኝ ቸልሸው ልቆረድቅ ግባኙ የሻ። ይር ኻሰብረኩመ? ቲረዊዝ ውር ግብተ ኻሰብረኩና?

2.3.3. አድለ ክንደን 3:- ናንዝመ ጋፅዝ እቻረነው ክንድኚዝቀ አለምጥ:- እን አድለ ክንድኚስ ግረ ክንደጥድ

1 ጋዊዝመ ናንዝ እቻረነውዙ አርወድ ቸዝኻኩ።

2 ጋዊዝመ ናንድ እቻርንጅቅ ግግይሸተው ሻነው ችግሰድ እክሰነንስ ኻለይ አስልሻ ቲግብሩ ግብኩ።

ይውሸተው ጊዝ 40 ደቂቀ

ተሚሰቀ ከብነ መሰሪጥ

1 ሻነቀዙ ዊርተ ቸዘነ ሰንጠረዥ

2 ቲግብርዙ ኻለይ ቅፅ

3 ክንደን ሻኒል ትራኩሙቱ ቃው-ግብር ስልዙ ሰልየደይል ችሻሸው ናንዝመ ጋፅዙ እቻርን ቃሊሰው ስል።

ክንደን ድ መደብኝ ክንደን ስረቲጅቅ ግምርዘነንስ ቸልሰው ጥቁመ :- እን አድለ ክንደን ድ መደብኝ ክንደን ስረት ክንድኚጅቅ ግምርዘነንስ ቲክነቀ ክንደን ድ ኻሰብንድ ቲክን ደግምን ክንሰነው ቸልሰኩ።

- 1 ጅውነ ሳይንስ :- ሻቆትረ አድለ ጅውነዙ ሳይንስ ክንደጢዙ ክንደነ መፅኻፍ ፈወነ 1 ጋፅ 9 ትል «ሻነቀዙ ትክነድ ኻየነው» የው አውር እኩ። እን አውሪል ጋፅ 9 ቲስ 14 ይል አሽ ቲክነቀ እጥልቃን አቅዳ ችሻሸኻኩ። «ሻነቀዙ ትክነ ኻይነጅቅ ዚምድሸቀ ቲግብረን ጅውነዙ ዊርተ ኻይንጅቅ ግግይሸተው፣ዊርተዙ ግትንዝ ተረቀ ፅውዝጥ» ፣ እንዛይ እጥልቃ አቅዳ ማክሊስ ላዊጅቅ ግምርዘነውዝ ክንደን ድ አልሰነው ቸልሸኩ።

ቃውሰ ቲክነ:- እን አድለ ክንድኚል ሊኝ ቲግብረን እኩኙ።

ቲግብር 1 ሻነቀዙ ናንዝመ ጋፅዙ እቻርን ሚኩረድ ቲንትነው (15 ደቂቀ)

- ጭቅተ ይነ ጋዊዝመ ናንጣንዙ እቻርንዙ ግሻትድ ትዕይንት ጋልፀዝ ቃሊሰሻነ። አስክዝጥን ጋልፀድ እጅሻ ግልፅ አጠ ጥውሸኩ። ክንደጥድ እንዛይ ቃውሰ ቲክንጥድ ቃል ቃልዝ አስክዝጥኝ ኻይሽታወም፣ ግን ሻታቆመት የነየንዝ

አብሮክርክርዝጥኝ ጥውሽኩ። ከንሰተ እኒስ ቲክንኻ አልተቀኑ ነንጣንዝመ ጋፅዙ እቻረንድ ቃውሰ ቲክነድ ልብትርነኝ ከንደጢዝም ትዕይንት ጋልፀዝ ቻሊትርነ ጭቆኑ አልተቀኑ አቸነውድ ሚርትርነ።

- 1 አቸኑዙ ባምበውድ ብዝጥን ዊንም አቸኑ ዓየነይል ፅበው አቸኑድ ቈሽጥን ከተናኒዝመ ሳሙነድ ቅብረው አቸኑይዝ ስሪል ዓብጥን።
- 2 አቸኑዙ ባምበውድ ዲብጥን ዊንም አቸኑ ዓየነይስ ከተናኒዝጎ ቅብረው /ጊመው/ አቸኑድ ችብስርን ሳሙነድ ከተናኒዝ ጫይርጥን /ግምጥን/። ኹፍኹፍሽርን
- 3 ብጭቕ ጀርመን እክልዘነንስ ምቸጠ ማጥን ከተናንድ ሳሙነዝ ላምጥጥርን ሳሙነድ ከተናኒዝ 20 ሰከንደንዝ ጫይርጥን ዊንም 20 እጊጢስ ሳሙነድ ኹፍኹፍሽርን ። እቻርናንት ኮር ቲክነቀኑ ቃውሰ ቲክነንጥድ ጭቀተዝ ከንደጢዝ ቻሊስትርነ ጥውሽኩ።

1 ከተናንድ አቸኑዝ ቸጥስጥን

- 2 እኻቅ ናኒዙ አድለድ ሳሙነዝ ላምጥጥን
- 3 ከተናኒዙ ናን ዋለድ ላዘ ናኒዙ ዋለይዝ ጫይርጥን
- 4 ለወትረ ናን ዋለድ ላዘ ናን ሲግሲይይል ጫይርጥን
- 5 ናን ዋለድ ናን ዋለይዝ ዘፍርንጥድ ዘፍርንጢዝ ማኸሊል ድወነውዝ ጫይርጥን።
- 6 ላው ናኒዙ ዘፍርንጥ ሲግረድ ላዘ ዋለ ናንል ድውኻ ቀኑልፍልፍኻ ጥውሽውዝ ጫይርጥን።
- 7 ላው ናኒዝቀኑ ዘፍርንጥድ አሰነይዝ ላዘ ናን ዋለይዝ ጥውሽውዝ ጫይርጥን
- 8 ከተናንድ ዓየዓይስርን ክብ ቀርፅዝ ጫይርጥን።
- 9 አቸኑ ጥውሽውዝ ቈሽጥን ሳሙነድ ሊቅጢስቅ አሽ እቻስጥን
- 10 ከተ ጋፅድ እቻረነው ተሚሳው አቸውዝዩ ቲክነው ቃውሰ ቲክነይዝ ሚስርት ቃጥልሽ።
- 11 ከተ ሸሊዝመ እስኺዝ ጅልውዘይል ችኻሽቀኑ አውማው ቅብረተ ፅብሽ እድየንት እክልዘነንስ ጥውሽውዝ እክልስጥን።
- 12 እኻቅ ከተ ጋሂዙ አድለድ ጫይርጥን
- 13 አቸኑ አርውሸኻ ጥውሽውዝ ከተ ጋፅዝመ ናንጣኒዝ እቻጥን
- 14 ከተ ናኒዝመ ጋሂዝ ፊግዩዝ ይስጥን።

- ነን እኒስ ቲክን አልተው ሻነቀኑ ትኸነዙ ቲክንክነን ቅፅድ ከንደን ሻኒስ ትራኩመዙ ሰልዩደይል ጋፅ 15 ት ብዝርን ከንደጢዝ ቻሊስጥን። አየውዝነ ቈሽ ጠመኒዝ ሰልዩደይል ዓፍኻ ከንደጥድ ሻታ ሻነቀኑዝ ትኸነ ዲዝኻድ አስክዝጥኝ /አጅጥኝ/ ቸልኻውዝዩ ከንደጥድ ትኸነዙ ቲክንክነን ቅፅድ እድየኝ /ፅበኝ/ ጊልብርጥኝ ካይሸታውም። እኒስም ከንደጥድ ሻተ ሻነቀኑዝቀኑ ናንዝመ ጋፅ እቻርን ዲዝኻድ ግምትል ድውኻ ትኸነዙ ቲክንክነን ቅፅድ እቻዝጥኝ ድቀጥን። ከንደጥድ ቅፅድ ኪው /ሻተኩ/ ፊስኻ ሻተ ሻነቀኑጅቅ ማኸርኸርሸኾ እቻዝጥኝ ቸልኻኩ።

ተ/አ	ቲክንቲክነን ልኪየነጥ	ያ	አየውም
1.	እኻቅ ሻነቀኑ አቫለንድቅ ፅጉሽ ሊኹን ግርብዝመ ኩኑዝ ሻተ ጋፅድ እቻርኻኩመ?		
2.	እኻቅ ሻነቀኑ አቫለንድ ሻተ ናንጣንድ ኹረይስ በውጊስመ ግረስ እቻርኻኩመ?		
3.	እኻቅ ሻነቀኑ አቫለንድ አርው ሻን አርውሸኻት ግረ ሻተናንጣንድ እቻርኻኩመ?		
4.	ናንዝመ ጋፅድ እቻረነው ኮሪዝ ኸየቀኑድ ምልቀኑድ ከብኻኩመ?		

1. ናኒዝመ ጋፅ እቓረነውጅቅ የየዓይተቀላ ላዘ ሻነቀላዙ ችግሰ ፅብሽ ጣቅስጥን _____
2. ጣቅሽተቀላ ችግሰጥ ማክሊስ ከትን እክሰትርነ ቸልድርነው ላው ችግሰድ ማርፅጥን _____

ቲግብር 2:- ቲግብርዙ ኻለይ አስለነው (25 ደቂቀ)

- እኒስ ቲክን አልተው ንቫብዙ ኻለይ ቅፅድ ከንደን ሻኒስ ትራኩሙዙ ቃው ቲግብር ስልዙ ሰልየደይል ጋፅ 16 ትል ብዘርን ከንደጢዝ ቻሊስጥን::
ከንደጥድም ሻታ ደፍተሪል ጊብርሻነ::

ትግብርዙ ኻለይ

1. ችግሰድ ወረሻ የሻ? (ትክነ ቲክንክነነ ቅጧል ፅበው ዊሰይጅቅ ላው አይንት አጠ ቸልሽኩ
_____
2. ክፍሊል ላብጠ ዊንም ዳነዝ ማክርክርሽርን ችግሰሻይዝ እክሰነዝቀላ ኻሰሽን አጥሻ ቸልሽኩ ይርን ኻሰብርነቀላ ነቀላጠንድ እንል ዓፍጥን?
:_____
3. እክሰነዝቀላ ኻሰሽንድ ቲግብር ገሰነውዝ ዲቄንትነይ ዓየውድ አው የሻ? (ትክነዙ ኤክሰቴንሽን ሰራሽተሽት ዲቄንትነይ ማርትርነ-
_____
4. ሻላው ላው ቲግብርል እክንወዙ ጊዝ ሰልየደ እቅርጥን (ሻላው ላው ቲግብርድ አውን የሻ አክንውሸውድ) _____
_____
5. ኻይሽተቀላ ልውጠንዝመ እርውዝጥድ ውር ውር ሾይ? _____
_____

- ከንደጥድ ቲግብርዙ ኻለይ ቅፅድ ሻታ ደፍተሪል ሰራሽሻነ፤ ሻላው ላው ዋቅረይዝ ዊሰ ይወነ ሰፍረ ይውጥሻ ጥውሸው አቅሻ ማርትርነ:: ከንሰተ ዋቅርጢዝ ጅልወይል ምክርክር ፋጥርድርን:: ዊሰጥድ ከንደጥድ ሻተ ደፍተሪል ዓፍሻነ:: ከንደጥድ ሻተደፍተሪል ቀለውዝ ጊልብርሻጥሻ ማጥን ዊሰጥድ ጠመንዮዝ ሰልየደይል ዓፈነውድ ደድስጥን::
- እኒስ ቲክሻ አልተቀላ ሊሻ ማርፅጢስ ላውድ ቲክነነው ቸልሽኩ::
  - ማርፅ ላው:- ሻነቀላዙ ትክነ ቲክንክነነ ቅጧዝ ማሰርት ክፍሊዝቀላ ከንደጥድቅ ላብጠቱ አቅው ላው ችግሰ ማርፅሻ ላብጠቱ አቅው ቲግርዙ ኻለይ አስልድርን እሻቅም ሻተይተ ሻኒል ቲግብር ገብሻነ::
  - ማርፅ ሊሻ:- ሻነቀላዙ ትክነ ቲክንክነነ ቅጧዝ ማሰርት ክፍሊዝቀላ ከንደጥድ ሻተፅበነ ሰፍረይዝ አልትልተውዝ ዊንም ችግሰዙ ተከተክኒል ቀርሽሻ ዳነዝ ማርብሻ:: ሻተይተ ዳነይል ላው ላው ቲግብርዙ ኻለይ አስልሻነ:: ሻታይታ ሻኒልም ቲግብር ገብሻነ:: እን ጉይደነድ ቲክንሻንድ ከንደጥድ ሻተዳነይዝ ላው ላብጠቱ ተከተከው ችግሰ ችዘነው ቸሊሻውዝየ አይነተ ችግሰድ ቺዝሻ ቲግብርዙ ኻለይ አስልጥሻ ቸልሽኩ::
  - ዳንጥ 1:5 ስ ሰራሽንዝ ማሰርትሽጥሻ ቸልሽኩ
  - ዳንጥ ተከተከው ችግሰ አይንቲል ጉሻ ማሰርጥሻ ቸልሽኩ:: አስክዘነ /አጅሰነ/ :- ቲግብር ኻለይዝ ጎነ አቅቀላ ዊሰጥድ ቲግብር ገብሻንድ ሻተሻነቀላ ደረጃዝ ልብትሻቀላ /ናንጠንዝመ ጋፅ እቓርንድ ማሰርት ገሰቀላ ችግሰጥድ

እከሰጥቀ ይሽት አምንሸኩ። አቅንሰቅም ከንደጥድ ማተይተ ማነቀይል ካለይድ ሊሻ ሸወጭዝ ቲግብሩ ገብጥሻዝመ ሸወጭ ጨብቅ ክፍሊል ቃልዙ ሪፓርት ገብቀ አሻገድ ድቀጥን።

- ከንሰተ ተረቀ ሊሻ ዊንም ሻቼ ሸወጨኒዝ ከንደጥድ ማተ ቲግብሪዝ ማጥን ፊስሻው /እቅርሻው/ ካለይድ ግሉዝ ቲክንክንጥን። ማክርጥን። አቅንሰቅም ቲክነው ከንደን ሲዘት ከንስርነውድ እኒን ከንድሻል አልተዊዝ ሚስርት ከንደጢዝ ማነቀ ናኒዝመ ጋፅ እቅርን ዲዝሻይል አጡዝመ እምጥሻሰው ልውጠ ቻሊሽተንድ ጭቅ አጠ ጥውሸኩ። እኒን አቋየውዝ /አየውዝ ግነ ድግመዝ ከንደጢጅቅ ማክርክርሸነውዝ ቺዝየቀዝመ ቲግብርሸጥሻ ቸለቀ አለምጥዝመ ቲገረብረንዝ ጥቅልዘው ቺዘው ካለይ አሰለነውዝ ዊስርን ከንደሻድ ቲግብሩ ገብጥን ።

ምርቕዝ :-

- ካለይድ ቲግብሩ ገብቀ ከንደጥድ ቲክነቀ ዋቕርጥድ ዋቕርጥን። ቲግብርዙ ካለይድ ዲቄውዝ ቲግብርሸውዝመ ፈኑ ገብርነውድ ወረሻ ጉይደነዝ የሻ ቸዝየው ልውጠ ነሰነንሰ ቲግብርዙ ካለይድ አወይ የሻ ቲረዊዝ አርውሸርነውድ? ከታሻነቀዝ ናንዝመ ጋፅ እቅርንዙ ዲዝሻይድ ሺጢዝ ቺዝሰሻንሰ ተረዊዝ ውር ገብጥሻ ካይሸተኩ (ጥውሸኩ)?

2.3.4 አድለ ከንደን 4:- አርወ ሻን ፅብጠ ገብነውዝመ አርውሸነውዝ

አድለ ከንድሻዝቀ አለምጥ እን ከንድሻሰ ግሪ ከንደጥድ

- 1 አርወ ሻንዙ ፅብኒዝመ አርውሸነውዙ ተሚሰንድ አብርክርክዝሻኩ።
- 2 ሻታሻነቀድ አርወ ሻን አርውሸኒጅቅ ገየገይሸተቀ ችግሰጥድ እከሰነንሰ ቸልሰው ቲግብርዙ ካለይ አሰልሻኩ።

ይውሸተው ጊዝ:- 40 ደቂቀ

ተሚሰቀ ከሸነ መሰሪጥ:-

- 1 ሻነቀዙ ትክነ ቲክንክነነ ቅፅ
- 2 ቲግብርዙ ካለይ ቅፅ

ከንደን ድ መደባን ከንደን ሻኒዙ ሰረት ከንድሻጅቅ ገምርዘነንሰ ቸልሰው ጥቄመ:- እን አድለ ከንደን ድ መደባን ከንደን ዙ ሰረተ ከንድሻጅቅ ገምርዘነንሰ ቲክነቀ ከንድሻንዙ ካሰብድ ደግመነውዝ ከንሰነው ቸልሻኩ።

1 ጅውነ ሳይንስ:- ሻቼትረ አድለ ጅውነዙ ሳይንስ ከንደጢዙ ከንደነ መጻፍ ፈወነ ላው ጋፅ 9 ትል «ሻነቀዙ ትክነ ካይነው» የው አውር እኩ። እን አውሪል ጋፅ 9 ቲስ 14 ትል አሸ ቲክነቀ እጥልቃን አቅል ቸሻሸሻኩ። «ሻነቀዙ ትክነ ካየነዊጅቅ ዚምድሸቀ ቲግብረን።» ጅውነዙ ዊርተ ካይንጅቅ ገየገይሸተቀ ቲግብረን ዊርተዙ ግትንዝ ተረቀ ፅውዝጥ።» እንዛይ እጥልቃን አቅል ማክሊ ላዊጅቅ ገምርዘነውዝ ከንደን ድ አልሰነው ቸልሸኩ።

2 ክምጠሻ ሻቼትረ አድለ ክምጣሻዙ ከንድነ መጻፍ ጋፅ 4 ትል ጅውነዙ ጨቅሸትዝመ ጋፅ 7 ትል ትክነ ፅብን የቀ እጅሻን ምንሸሸን እኩ። እንዛይ አቅሊዝ ስሪል ደግምገምሸ ፅዊትን ልቕቕ የነዊሰ ቃውሰን ጣሻቅቅሸነው የው ምክር እኩ። አቅንሰቅም እኒን ምክሪዝመ አልተቀ ከንደን ዝቀ ካሰሸኒዝ ሚስርት አርውሸሻ እን አድለ ከንደን ድ ከንሰነውዝመ ገምርሰነው ቸልሻኩ።

ቃውሰ ቲክነ:- እን አድለ ከንድሻል ሊሻ ቲግብረን እኩ።

ቲዮሎር 1 :- ማኅበራዊ አርዎ ማኅበራዊ አርዎችን ዲዛን ቲንትነው (15 ደቂቀ)

- አርዎ ጣቕምሽነድድ ጥውሸው ቃውሰ ቲክነይዝመ ባኸርየንድ እጅግዝሻ ኪልሰጥን። ክንሰ እጅጥን ክተ ጋልፀውድ እጅግዝመ ግልፅ አጠ ጥውኩ። እንዝ ቲክሻ አልተቀሉ ሊሻ ዝርዝር ኻሰ-ሸዝቀሉ አኸ-ሸጥ ክንደጢዝ ቃል ቃልዝ ጋልፀ ሚልክዝ አልተቀሉ አይሻቀ ትይተን ጋልፀዝ አልተቀሉ ጆይ።
- ቢጉዙ አርዎ ማኅ ቲክነቀሉ ገበንድ ገደውዝዩ ጥውሸው አርዎ ማኅ የሻ ይሸትጠ ቸለኩ።
  - አርዎድ ጊመው ባቕላይሰ ቢዘ ባቕላይ እጅው አቕውዝነ
  - ፅፅድ አቕደዝጎ ጥዋይጎሻ ባቕላይዙ ዲቨነ ዊንጠ ጥውሸኩ።
  - ዊር ይጠ ዊንም እጅሸትጠ ቸለው አጠ ጥውሸኩ።
  - አርዎ ማኅዙ ግድግደ እክልትድ ማፅንፅንሸው ዊንም ፅጉሽ 1.75 መቲር አጠ ጥውሸኩ፤ ቁሸዝም ግድግደድ ቀሰው አቕ ሸንሸውዝመ አርዎ-ሸተይዙ ግሉ ነፅነይድ ኻየው አጠ ጥውሸኩ።
  - ጅውነይል ቸሻሸቀሉ ገበነዝ (ቃነይስ) ፣ጥላስቲኪስ ተክተክ /ተሲተው ቢለ ዊንጠ /ፅብጠ/ ጥውሸኩ።
  - አርዎ-ሸተድ ኩረይስ እስወይስ ጊግሸው ፅረ ገደው አጠ ጥውሸኩ።
  - ኩረ ቢጉይዝጎ ጥዋይጎ ጊግሸው ኩረዙ ሚሪየ ላውጠነ ፊሊ ገደው አጠ ጥውሸኩ።
  - ናን እጅረነ ገደው አጠ ጥውሸኩ።
  - አርዎ ማኅድ አርዎ-ሸቀሉ እቅድ ሻታናንጣንድ እጅርጥሻ ናን ዊርሸነ አቕው ሳሙነዝመ ግብረ ሻታጅውነይል ፅብጠ ጥውሸኩ።
  - እን ሳይል አርዎቀሉ አርዎ ማኅዙ አርዎ-ሸን ቃውሰ ቲክነጥ እኩሹ።
- 1. አርዎ ማኅዝጎ ፊረነው
- 2. አርዎ ማኅዙ ቢሹድ ኩ ገደው አቕሸ ኩድ ብዘነው
- 3. አርዎ ማኅዝ ቢሹድ ገደው ባቕነድ ጭቅተዝ ቀሉጢጥ ይር አርዎ-ሸነው
- 4. አርዎ ናንት ግረ አርዎ ማኅዙ ወረቂትዝ ዊንም ቃውሰ የው ሊጭጠ ግብረተው ወረቂት ዊንም አቕላዝ ዊንም ጅውነይዝቀሉ እቅድ አርዎ-ሸቀሉ አው ማው ገሸይዝቅ አካልድ ዊርሸነው ጥውሸኩ። ዊርሸነንስ አርዎ-ሸነው ገሸድ አርዎንድ ቈይሸዝጠ ጥውሻውም።
- 5. አርዎ ማኅድ ቁሻሸ አቕውዝነ ክንደን ሻኒል ሚረሸተቀሉ ዊርተዝቀሉ ሰራሸጥድ ዊንም ፅብነ ሻኒል አቕውዝነ ሻነቀሉ አሻለነዝ ዊርይጠ ገሸነው፤
- 6. አርዎ ማኅድ ኻራይየሻ ግብረ ፅብሸ አርዎ ማኅዙ ቢሹ ደይል /ምቸይል/ ግብረ ግብረጥን።
- 7. ኩይ ፅብውዝነ አርዎ ማኅድ ፣ዲሸነው
- 8. ናንድ ጥውሸውዝ ሳሙነዝመ አቕላይ እጅረነው
- ነን እኒስ ቲክን አልተው ማኅበራዊ ትኸነ ቲክንክነነ ቅፅድ ጠመንዩዝ ሰልየደይል ሰራሸሻ ክንደጥድ ሻተ ደፍተሪል ጊልብርጥሻ አዝጥን። (ዊንም ክንድጊዙ ትራኩመዙ ቃው ቲግር ሰልዙ ሰልየደይል ጋፅ 17 ትል ፅብው ቅፅድ ግድግደይል ሲቅልጥን)፡ ሻለም ክንደጥድ ሻታ ማኅበራዊዝቀሉ አርዎ ማኅ እርዎ-ሸንዙ ዲዝጎድ ግምቲል ድውሻ ትኸነ ቲክንክነነ ቅፅድ እጅዝጥሻ ቅፅድ ኪው ትጎ ፊሰሻ ሰራሸጥሻም ገሸነው ቸልጎኩ። ክንደጥድ ቅፅል ፅብቀሉ ዋቕርጥድ ጊልብረጎት ግረ ሻታ ማኅበራዊ ትኸነዙ ዲዝጎይዝመ ቲግሩ እክሰድ አስክዝሻ /አጅሻ/ ገፊነው ቸልጎውዝነ ትኸነዙ ቲክንክነነ ቅፅድ ፅብሻ ቃል ቃልዝ ጊብረነው ተሚሳውም። ክንደጥ ሻታ ማኅበራዊ አርዎ ማኅ እርዎ-ሸንዙ ዲዝጎዝመ ባኸሪድ ጭቅተዝ እጅዝጥሻ በርታዝጥን፡

ትክክት ቴክኒክነት ቅፅ

ቲ/አ	ትክክት ቴክኒክነት "ቅፅ"	ያ/አየውም
1.	ይነ ማኔል ጥውሽው አርወ ማን እኩም?	
2.	ቅጣኑ አሻለንድ አርወ ማን ጥውሽው አርወ-ሽግግር?	
3.	እቅቅ ማኑ አሻለንድ አርወ ማኒስ ቢዘ አርወ ፋቀሙ?	
4.	እቅቅ ማኑ አሻለንድ አርወ ማን አርወ-ሽግግር ግረ ማታናግግንድ እቅርግግ?	
5.	አርወ ማን ጣቅምሽድ ከፊዝ ክፍሎ ደ እጥልታንድ ከሽግግር?	

- አርወ ማን አርወ-ሽግግር ማኑ ላዘ ማኑ ትግሰ ፅብሽ /ዊንሽ/ ጣቅሰጥን::-----

- ጣቅሰጥ ትግሰጥ ማኑ ከትን እክሰትርን ቸልድርነው ላው አይነት ትግሰድ ማርፅርን ቴግብርድ ካለይ አሰልጥን::
:-----

ቴግብር 2: ቴግብርድ ካለይ አሰለነው (25 ደቂቀዝ)

❖ እንዝ ቴክን አልተው ቴግብርድ ካለይ ቅፅድ ጠመንደዝ ቸክዝ ስልደይይል ጊልብትርን ከንደጥድም ማተ ደብተሪል ጊልብርግነ /ዊንም ከንደን ማኒድ ትራኩም ቃወ ቴግብር ስልድ ስልደይይል ጋፅ 18 ትል ፅበው ቅፅድ ድጋይል እቀሩድን ከንደጥድ ጊልብርጥግ ማኑን:: ንይይል ጋልሽተዊዝን እቅቅ ከንደጥድ ቅጊል ፅበቀሩ ዋቅርጢዝም ዋቅርጢዝቀሩ ዊሰጢዝ ጭቅተዝ ማኑን ማኑን ማኑን ትክክት ዲዝግግም ቴግብር አክንውዝ ጭቅተዝ ቴክኒክነት ቸልሽውዝ ትክክት ቴክኒክነት ቅፅድ ፅበሽ ቃልዝ ቃል ጊልብርነው ተሚሰቅ ይጠ ቸለኩ::

ቴግብርድ ካለይ

- ማርፅነው ትግሰድ ወረሽ የሻ? (እኒን ዋቅርጊዝ ዊሰድ ትክክት ቴክኒክነት ቅጊል ፅበው አቢተይይድ ዊሰይጅቅ ላው አይነት አጠ ጥውሽ) -----
- ነይሽትርነው ትግሰይዝ እክሰድ ተግረ አጥሽ ቸለቀሩ ይርን ካሰብርነቀሩ ካሰብንድ ጓነዝ ማክርክርሽን ዊሰድ እንል ማኑን::

- እክሰዝቀሩ ካሰብንድ ቴግብርቀሩ ማኑን ዲቄትነይ ማኑን አው የሻ (አውታይ ጃይ)? ትክክት ኤክስቴንሽን ሰራሽተሽንት ዲቄትነይድ ማርትርነ) ::-----
- ሻላው ላው ቴግብር አክንውን ጊዝድ ስልደይ እቅርጥን (ሻላር ላር ቴግብርድ አውን የሻ
1. አክንውሽውድ?)-----

- ካይሽተቀሩ ልውጠኒዝም ቸዝሽተንጥዝ ውር

❖ ከንደጥ አልተው ከንደን ማንዙ ትራኩሙ ቃው ቲግብር ስልዙ ስልዩደይል ፅበው ቲግብርዙ ካለይ ቅፅ ፅበቀ ማተ ላው ላው ዋቅርጢዝ ዊሰ ይውነ ቢተው ብጣ በረነውዝ ቅፅድ ማተ ደፍተሪል ጊልብርካነ። ከንሰተ ዋቅርጢዝ ጅሉዘይል ዳነዙ ዊንም ላብጠቱ ምክርክረ ፋጥረነውዝ ዊሰጥድ ከንደጥ ማተ ደብተሪል ቀለውዝ ጊልብርጥኻ ዊሰጥድም ችክዝ ስልዩደይል ያፈነውድ ዘንጋቂካነ።

- ማርፀ ላው:- ማነቀዙ ትኽነ ቲክንክነን ቅዊዝ ሚስርት ክፍሊዝቀ ከንደጥድ እኻቅ ላብጠቱ አቐው ላው ችግሰ ማርፀካነ ላብጠቱ አቐው ላው ቲግብርዙ ካለይ አስልኻ እኻቅ ማተ ደፍተሪል ያፍኻት ግረ ማተ ፅበነ ማኒል ቲግብር ሳብካነ ።
- ማርፀ ሊኻ :- ማነቀዙ ትኽነ ቲክንክነን ቅዊዝ ሚስርት ክፍሊዝቀ ከንደጥድ ፅበነ ማኒል ጣቀት ዊንም ተከተከው ችግሰይስ ጎነውዝ ዳነዝ ሚድብካነ። ማተይተ ምድቢዝ ላው ላው ቲግብርዙ ካለይ አስልኻ ማተ ማኒል ቲግብር ሳብካነ። : እኒን ጉደነድ ቲክንኻንድ ከንደጥድ ማተ ዳነይዝ ላው ላብጠቱ ተከተከው ችግሰ ቺዘነው ቸሊኻውዘዩ አይነተ ችግሰድ ቺዝኻ ቲግብርዙ ካለይ አስልጥኻ ቸልኻኩ።
- ዳንጥድ ላው አኩዝ ሚስርትሽኻ ቸልኻኩ።
- ዳንጥድ ተከተከው ችግሰዙ አይንቲል ቀርሸነውዝ ሚስርጥኻ ቸልኻኩ።

አጅሰነ:- ቲግብርዙ ካለይዝ ጎነ አቐቐ ዋቅርጥዝቀ ዊሰጥድ ቲግብር ሳብካነ ማነቀዙ ደረጀዝ እትለቀ አርወ ማን ጣቐምሸነድ ሚስርት ሳብካነ ችግሰጥ እክሰኻኩ ይሸት አምንሸተኩ። አቻንስቅም ከንደጥ ማተ ማነቀዙ ካለይድ ሊኻ ሸውጭዝ ቲግብር ሳብካነን እንዝኻ ማተ አክንወይዝ ማጥን ሸውጭ ጨብቅ አድለ አቺል ቃልዙ ሪፖርት ሳብካነን ድቀጥን።

❖ ከንሰተ ቲክነቀ ሊኻዝ ሳቕ ሸውጭኒዝ ከንደጢዝ ቲግብርዝ ማጥን እቅርኻው ካለይዝ ሚስርት ማተይተለስ ቲክንክንጥን ማክርጥን። አቐንስቅም ቲክነው አድለ ከንደን አኩት ከንስርነውድ እኒን ከንድኺል እቅርሸው (ጎዩዊዝ ሚስርት ከንደጢዝ ማነቀዝ አርወ ማን ጣቐምሸነድዙ ዲዝኻይል አጡዝመ እምጥሻዘው ልውጠዝመ ቺዝን ቻሊሸተንድ ጭቆ አጠ ጥውሸኩ። እኒን አቐየውዘዩ ግን ዊሰን ከንደጢጅቅ ማክርክርሸነውዝ ቺዘቀዝመ ቲግብርሸጥኻ ቸለቀ አለምጥዝመ ቲግብርነዝ ጥቅልዘው ቺዘው ካለይ አስለነውዝ ዊሰን ከንደን ድ ቲግብር ሳብካነ።

ምርቅዝን:-

❖ ካለይድ ቲግብር ሳብካነ ግረ ከንደጥድ ቲክነቀ ዋቅርጥድ ዋቅርጥን። ቲግብር ካለይድ ክይጠዝ ቲግብርሸውዝመ ፈኑ ሳብካነውድ ውር አይንት ጉደነዝ የኻ? ቺዘቀ ልውጠን ነሰንስ ቲግብር ካለይድ አወይ የኻ ንሱጥስ አርወሸርነውድ ከተ ማነቀድ አርወ ማን ጣቐምሸነድዙ ማተ ዲዝኻድ ክይጠዝ ቺዝሰኻንስ ንሱጥስ ውር ሳብካነን ካይሸተኩ?

2.3.5. አድለ ከንደን 5: ጅውነዙ ዊርተ

አድለ ከንድኺዝቀ አለምጥ:- እን ከንድኺዝ ግረ ከንደጥድ

1. ቈሻሸድ ጭተቱ ጉደነዝ እክልዘነው ቸልኻው መለድ ከንደን ቲግብርድ እልት እልቱ ማተሩክየይዙ አክል ፀብኻኩ
2. ጅውነይዙ እቀክብር ጥውሸው ቈሻሸዙ እክልዘነ ዲዝኻይል ቺዘቺዝሸነ ነሰጥኻ ማጥን ከንሰኩ።

ይውሸተው ጊዝ 40 ደቂቀ

ተሚሰቀ ከሸነ መሰሪጥ

1. ከንደነ ክፍሊዙ ቈሻሸ ጥቅለነ ቅርጫት፣
2. ከንደን ማነዙ ቈሻሸዙ ጥቅለነ ስፍረ(ቢኻድ)

ከንደን ድ መደበኛ ከንደን ሻኒዙ ከንደን ስረቲጅቅ ማምርዘናንስ ቸልሰው ጥቁመ:- እኒን አድለ ከንደን ድ መደበኛ ከንደን ስረቲጅቅ ማምርዘነውዝ ቲክነቶ ከንድግኒዙ ካሰብድ ቲክንሻ ዊንም ደግመነውዝ ከንሰነው ቸልሻኩ::

1. ጅውዝሉ ሳይንስ:- ሻቆትረ አድለ ጅውዝሉ ሳይንስ ከንደጢዙ ከንደነ መፅኻፍ ፈውነ ላው ጋፅ 9 «ሻነቶዙ ትኽነ ካይን » የው አውር እኩ:: እኒን አውሪል ጋፅ 9 ይስ 14 አሽ ቲክነቶ እጥልቃን አቅላል ቸሻሽሻኩ:: «ሻነቶዙ ትኽነ ካይንጅቅ ዚምድሸቶ ቲግብረን» ዊርተዙ ግትንዝ እትለቶ ፅውዝጥ:: እንዛይ እጥልቃን አቅላሊስ ላዊጅቅ ቱተዝም ጋፅ 10 ይል ቸሻሽሻኩ:: ጅውዝሉ ዊርተ ካይንጅቅ ሳይገሸተቶ ቲግብረን» የው እጥን አውሪጅቅ ማምርዘነውዝ ከንደን ድ አልሰነው ቸልሸኩ:: ዊንም ቁሽ እኒን ከንሰነ መፅኻፍል እኒን አድለ ከንድግኒዝ በውግ ቸሻሽው አድለ ከንደን ሲዘት ቲክንን ከንሰነው ቸልሸኩ::
2. ኸምጠሻ :- ሻቆትረ አድለ ኸምጠሻ ከንደነ መፅኻፍ ጋፅ 4 «ጅውዝሉ ብክለዝ ጨቅሸን» እንዝሻም ጋፅ 7 «ትኽኑ ፅብን» የቶ እጅግን ንባብን እኩኹ:: እንዛይ አቅላሊል ፅዊትን ልቆቆየነዊስ ቃውስን ጣሻቅቅሸነው የው ምኽር ደግምግምሸ ከንደጢዝ አልትኩ:: እንዝ ማጥን እንዛይ አቅላሊዝመ ስር ካሰብኒል ሚስርትሸነውዝ እኒን አድለ ከንደን ድ ከንሰነም እነ መደበኛ ከንድግጅቅ ማምርዘነው ቸልሸኩ::

ቃውስ ቲክነ:- እኒን አድለ ከንደን አቂል ሊሻ ቲግብረን እኩኹ::

ቲግብር 1: ጥውሸውዝ ቁሻሽ ድሰነው ወረሻል ተሚሰሻ ምኽርኸረ ሻሸነው (10 ደቂቀ)

- ከንሰተ ወረሻዝ የሻ ጥውሸው ቁሻሽ እክልዘንዝ ማጥን ጫሻቅሸነውድ? የው ዋቅረይ ሚስርት አይምረውዝ ስላዘነው መለ (brainstorming) ከንደጥ ማኸርኸርሸጥን:: «ጥውሸው አቆው ቁሻሽ እክልዘነው ውርል ተሚሰኩ? ይን ዋቅረነውዝ ምኽርኸረድ ኪርምሰነው ቸልሸኩ::
- ከተ ምኽርኸረይዝ ቲክነቶ አቅላልድ ሺፍነነውድ ደይደድሰጥን:- አርወ ዲብትየውዝየ ፅፅድ ዊትረኩ ::ቁሻሽም ፅፅድ ዊትረኩ:: ፅፅ ንቆፀው ኩርድ አርወ ፅበዊል እንዝሻም ቁሻሽም አክብይል ፍረነውዝመ ፅበነውዝ ቀንሻኩ ፅፅ ጀርመንድ ምውርሻኩ:: ጀርመን ቁሽ ፅዊትነሻ ሻሸኩ:: ትራኩመዙ ካከምሺነውዝየ ዘንምተዝ እል ካርብይል ማለኩ::
- ምኽርኸረይዙ ኩሪዝ ቲክነቶ ባኸሪየንድ ከንደጥድ ተክዝጥሻ ልብሰነው ተሚሰኩ አርወ ሻን ጥውሸውዝ አርወሸነው አርወ ሻን እጅው አቆውዝየ አርወድ ዲሸነው :ቁሻሽንድ ጥውሸውዝ እክልዘነው::

ቲግብር2:- ከንደን ኒዙ ካፅር አቂል ሚስክዙ ሚርየ ቻለ ሻሸነውድ 30 ደቂቀ)

- ከንደጥድ ከንደን ሻኒዙ ቁሻሽ እክልዘነ ስፍረይዝጎ ፊሰጥን:: ከተ ጉደነይል ላብጠ ጥውሸው ብጣይል ሊብየው ቁሻሽ ፅበነውድ ቻልጋኹ ፊርሻነ:: ከንደን ሻኒዙ ካፅር አቂል ቱተቱተቶ ስፍሊዝ ፊጥን፣ ፍልውልወይዙ ኩሪዝ ቲክነቶ ዋቅርጥድ ዋቅርጥን «ወረሻ ጨቅሸው ቁሻሽድ እክልዘነውዙ ቲግብር ቻልድርኩ? እንዝ አይንት አቅን ውርል እትሉ? እኒን ቁሻሽ እክልዘነው /ድሰነ ችግሰድ ቀልዘናንስ ወረሻ ሻሸ/ ሰራሽጠ ጥውሸኩ? ችግሰድ ቀልዘናንስ አው ውር ሻሸ/ሰራሽጠ ጥውሸው አቆሻ ከንደን ሻኒል ከንደጢዝ ዲቆትነይድ ውርአጠ ጥውሸኩ::
- እንዝ ንይይል አልተቶ ዋቅርጢል ላው ላውድ አድለ አቂል ምኽርኸረ ሻሸጥን:: ሻላው ላው ዋቅረይዝ ከንደጥድ ይውሻቶ ዊሰጥድ እሻቅ ሻጭር ሰልየደይል ሻፍሸሻነ :: ምኽርኸረይዝም ከንደጥድ ከንደን ሻኒስ ቻልሻቶ ቁሻሽ ድሰነዝቶ ችግሰጥድ እክልዘነው ቸልሰው እክሰዙ ካሰብን ቱዝጥሻ ሻሸጥን::

- አቢተነይዝም ከንደጢዝ ከንደን ሻኒዙ ካፅር አቋል ሚሪሽንቶቶ ችግሰጥዝም ችግሰጥድ ድሰናንሰ ቸልሰኸኮ ይሻ አምንኸቶህም ከሸሺዙ ማክልነይዝ ቴግብርሸጥኸ ችለቶ እክሰዝቶ ኸሰሸን ጥቅልዘው ሪፖርት ከንደን ሻኒዙ ትራኩም ጊግሸነው ከሸሺዝ አሰልሻነ። ሪፖርትድም ከሸሺዝ አልሰው ላው ከንደተ ማርፅሰጥን። እኒን ደርግሸተድ ሪፖርትድ ትራኩም ጊግሸነ ከሸሺል አልሰት ግሪ ክፍሊዙ ዊርተድ ቴክንክነውዝም እግዝግዝነውዙ ዲቁትነይ ፊሰጠ ቸለኩ።

ምርቅዝን

ኸ. ከንሰተ እንዝ ሳይል አልተው ሰንጠረዥዝ ሚሰርት ከንደጥድ ሻተቆመትዊዝም ጅውነይዙ ዊርተ ቴግብሩ ዲዝሻዝኸ ሚዝንጥኸ ፃብጥን። ከንደጥድ ሻተቆመትዊዝም ሚዝንጥኸ በርታዝጥን። ዊንም ቀርሸው ዊሰ ይውኸኩ ይርን ጊምትርነውዝ ሻተፃምጢዝ ማክልነይዝ ሻተ ዊሰጢዙ እማንቱነይድ ደድሰነው ቸልኸኩ።

ተ/ቁ	ክቆመት ሚዝነነ ዋቆርጥ	የይ/ያ/	አየውም
1.	ከንደን ሻኒል ይዘው ቁሻሽ ጥውሸውዝ እክልዝርኩም?		
2.	ከንደን ሻኒል ቅብረተ ቁሻሽ ጥውሸውዝ እክልዝረኩም?		
3.	ጅውነድ ዊርየው ፃብናንሰ ላጥድ ጉሰጉሰረኩም?		
4.	ሪፖርትድ ፊኑ ዊኑም ሻልምድ ጣዙም?		
5.	ሪፖርትድ እፍሰው ዊኑም?		

ለ. ከንሰተ ከንደጥድ ሰንጠረዥድ ሰራሽሻ አብዝኸት ግሪ ቴክነቶ ዋቆርጥድ ዋቆርጥን።

- ሪፖርትድ ትራኩምዙ ጊግሸነ ከሸሺል ሰራሽርን አልሰርናንድ ከንደን ሻኒዝም ጅውነይዙ እቀ ኸብሪዝ እምጥዝም አርወው ሰብ ሰራሽንኩን ይርን ኸሸብርነኩም?
- ንሱጥ ወረኸ ሰራሽትጠ ጥውሸኩ ይርን ኸሸበርነኩ?
- ከተ ሻነቶድ ጅውነዙ ዊርተድ ኸየነውዝ እምጥሻዘው ሰብ ሰራሽሻ ይርን ኸሸብርነኩም?
- ከተ ሻነቶድ ንሱጥሰ ሻተ ጅውነይዙ ዊርተድ እማንቱዝ ኸይጃንሰ ውር ፃብትርንቅ?

2.4. 4ትሪ ኦድላ ክንድኻንዝቀኑ ኻለየን

በወጥ ኦድላ ክንድኻንዝ ጋልሽተኻድ ትራኩመ ኸይጠዝ ማኅቀዞዝም እቀ ኸኸርዙ ፅውዝ የቻ። ኦቻንስቅም ትራኩመዙ ስርጭሽንድ ቃፅሸናንስ ተሚሰውዝየ ጅውነይዙ እቀ ኸኸርድ ሲትፍዘነው ተሚሰው ኦቻው ተግረ የቻ። እኒን ክፍሊዙ ደረጃይል ቸቻሸቀኑ ኦድላ ክንድኻንድ ኦስልሸኻውድ ጅውነይዙ እቀ ኸኸሪዝ ሲትፍሸንድ ደድሰነው ቸልሸንስ ኻስሸሸ የቻ። ጅውነይዙ እቀ ኸኸርድ ትራኩመድ ጊግሸነውዝ ቲግሸኑ ፍልውልወ 9ሺኻንስ ክንደጥድ በርታዘነው ቸልሸኩ።

2.4.1. ኦድላ ክንደን 1:- ትራኩመዝቀኑ ምልክተንዝም ጋልሽተጥዝ
ኦድላ ክንድኺዙ ኦለም:- እኒን ክንድኺዝ ግሪ ክንደጥ:-

- 1. ትራኩመ ፅውዘዙ ምልክተንዝም ወይሰጥዝ ቸዝኻኩ፤ ዚርዝርኻኩ።
- 2. ትራኩመ ፅውዘዝ 9ይሸቀኑ እቅድ ትኸነዙ ቸብረይዝጎ ፊርኻንስ 9ሺኻኩ /ማኸርኻኩ፤

ይውሸተው ጊዝ 40 ደቂቀ

ተሚሰቀኑ ከሸነ መሰርጥ

- 1. ክንደን ማኒዙ ትራኩመ ቃወ ቲግሸር ስልዙ ስልየደይል ቸቻሸው ትራኩመ ፅውዘዙ ሩኸየ ጅልወድ ቻሊሰው ስል
- 2. ብርሃን /ሺክ ዲቀሳነው ቸለው መሰታዊት ዊንም ኦምፓል /ቸቻሸሸ /
- 3. ክንደን ማኒዙ ትራኩመ ቃወ ቲግሸር ስልዙ ስልየደይል ቸቻሸው እልዙ ቸተንድ ቻሊሰው ስል

ክንደን ድ መደበኛ ክንደን ማኒዙ ክንደን ስረቲጅቅ ምርዘናንስ ቸልሰው ጥቁመ :- እኒን ኦድላ ክንደን ድ መደበኛ ክንደን ማኒዙ ክንደን ስረቲጅቅ ምርዘነውዝ ቲክነቀኑ ክንድኻንዝ ቲክን ዊንም ደግምን ክንሰነው ቸልሸኩ።

- 1. ውርም እኳን እኒን ኦድላ ክንድኺጅቅ ተከተከው ክንደን ስረቲጅቅ ምርዘነውዝ ቸልሰው እድል እኩ። ተክዙ:- ሲዘትሪ ኦድላ ጅውነዙ ሳይንስ መፅኻፍ ጋፅ 14ይል ኤች.ኦይ.ቪ. ኤድስ እቅ ኸኸርዙ ኸየው ቸግሰ የው ኦውር እኩ። ትራኩመም ይነ እቀ ኸኸሪዝ ኸየው ትኸነዙ ቸግሰ ኦቻነዊዝ ላው ቸግሰ ጣቅሸተዊጅቅ 9የይሸት ኦልትጠ ቸለኩ።
- 2. ተከተከው ጉደነዝ ሲዘትሪ ኦድላ ኸምጣኻዙ መፅኻፍ ጋፅ 41ይል ኦካልዝ ቈይሸቀኑዝ ይውሸትጠ ጥውሸው ቲኩርት የው ኦውሪዝ ኦልተው ላው ንቫቭ እኩ። ኦካልዝ ቈይሸጢስ ላውድ ኦልጣን ኻርቭ ኦቻነዊዝ ትራኩመዙ ምላሰንዝ እትለው ኦል ኻርቭነይድ እኒን ክንድኺል ምርዝን ክሰነው ቸልሸኩ። ቃውሰ ቲክነ እኒን ኦድላ ክንድኺል ሲኻ ቲግሸሪን እኩኻ።

ቲግሸር: ትራኩመ ፅውዘዝቀኑ ምልክተንዝም ወይሰጥዝ ጋልፀ 9ሸነው /10 ደቂቀ/

- ኦለቀይ ክንሰተ ትራኩመ ፅውዘዝቀኑ ምልክተንዝም ወይሰጥድ ሚሪሸውዝ እንዝ ሳይል ኦልተው ሚዝረድ ሚሰርት 9ሸነውዝ ክንደጢዝ እጅቻ ጋልፀ (ኦቭርኸርኸዘ) 9ሸጥን። ዊንም ጋልፀድ 9ሸጥኻ ትኸነዙ ሙየ ጉርየ ኦቭነዝነው ቸልሸኩ። ትኸነዙ ሙየጉርየ ኦቭንውዝርነቅ ኦቻሸ ቲክነውድ ቃውሰርን ትኸነዙ ሙየ ጉርየ ዊግሰነውዝ ተሚሰው ቃውሰ ኦስልሸን 9ሸነው ጥውሸኩ። ጋልፀድ ክትን 9ሸርነቅ ኦቻርንሸ ሲኻድ ሲነ ዊግሸንዙ ኪለንዝ ኦልሰጥን። ሲኻድም ኦልታንድ ክንደን ማኒዙ ትራኩመ ቃወ ቲግሸር ስልዙ ስልየደይል ጋፅ 19ይል ፅበው ትራኩመዙ ሩኸየ ጅልወዙ ስል ክንደጢዝ ቻሊሰጥን።

ትራኩም

ትራኩም ከላሚድየ ትራኩማቲስ ይሸተው ቅጥን ተክሞሰዮን /ጀርመን/ ምላሰንዝ ተረው እልዙ ፅውዝ የኛ። ላው እጅርዝቀኑ ሸልጣን እንዳይ ቅጥን ተክሞንዝ ቢክልሸኛውዝዩ እልጣኒል ኸየው ፅውዝዝም እቕሰነውዙ ወይሰ ፋጥረዙ። እኒስ ቁሸዝ ጀርመንዝ ቢክልሸው እል ሰረዙ፤ ቅብረተም እሊስዝም እስኚስ ፈዙ። አቕቱ እል ጊበዙ ክፍሊል አቕረ እትለዙ ። እኒን ደረጀይዝ ፅፅድ እቕርየቀኑ ነንጣንዝም ቁሸሸን ዓርቅጥ ጀርመንድ ፅዊተው እጅሪስ ትኸኑ እጅሪዝ እሊዝጎ ዲቁዲቀኑሰኸዙ። እኒን ደረጀ አፍለቱ ትራኩምዙ ደረጀ ይሸተዙ።

ላው እጅር ትራኩምዙ ፅውዝዝ ደግምግምሽ ጋልሸታንድ እል ጊበዙ አቕቱ አድለ ልኸንደዙ አንዝም ማፅሪ ፋጥረዙ። እኒን አቕንድም እል ጊበዙ አቕቱ አድለድ ጫምትርሸጠኸድ ዓሸዙ። እል ጊበዙ አቕቱ ቸልሸየውዝዩ አድለድ ፋጥርሸው ማፅሪዝም ጫምትርሸነውዝ እልዙ ሸፋሸፍትድ አቕቱጎ ሞጥርጠኸድ ዓሸዙ። እኒን ደረጀድ እልዙ ፅብቅ አፅብሸነው ይሸተዙ። እሊዝጎ አፅብሸቀኑ ሸፍሸፍተንድ እልዙ ብሌንድ /ብርሃንድ ዲቁዲቀኑሰተ ቢዙቱ እልዙ አድለድ ፈቅኸዙ። (አጅሰነ አለቀይ መስታዊትድ ዊንም አምፓልድ አርውሸውዝ ፈቅርናኸ እልዙ ብሌን አወይ ቈይሸው አቕኸ ቻሊሰጥን። እኒንጎ ዓሸነው ቸሊርንሸ ከንድን ሻኒዙ ትራኩም ቃወ ቲግብር ሰል ሰልየደይል ጋፅ 20 ቸኸሸው እልዝቀኑ ክፍለንድ ቃሊሰው ሰልድ አርውሸነውዝ እልዙ ብሌን አውል ቸኸሸው አቕኸ ከንደጢዝ ቻሊሰጥን።)

እሊዝጎ አፅብሸቀኑዝም እልዙ ብሌኒል ኸምጭረ ፋጥረቀኑ እልዝቀኑ ሸፋሸፍተንድ ቀለው አቕው እል ጊበዙ ቀድን ዓግንዝነውዝ እርውዝነው ቸልሸዙ። እኒንጎ ዓሸነው እልዙ እድሚልክዙ እል ኸርብነይል ማለዙ።

ቲግብር 2፣ ምክርክረዙ ጊዝ (30 ደቂቀ)

ንዩይል ጋልሸተቀኑ ትራኩምዝቀኑ ምልክተኒዝም ወይሰጢዝ እንዝ በውግ ዲምቅ ዊንሸ ከንደጥድ ዋቕርጥን። እንዳይ ምልክተኒዝም ወይሰጢዝ ከተ ግል እትልኝን ውር ዓብትርቅ ይርን ዋቕርጥን።

ትራኩምዙዝቀኑ ፅውዝ ምልክተንዝም ወይሰጥዝ ሻታግል እትልኝንድ በውዝ ጀውነይል ቸኸሸው ትኸነዙ ቸብረይዝ ፈረነውዝ ትኸነዙ ሙየ ጉርየ ቸኸኝንስ ዊንም ኸክምሸኝንስ ልብሰጥን። እኒን አቕየውዝዩ ግን ትራኩምዙ ፅውዝ ቲክንዝቀኑ ጀርመን ቀለውዝ እቀ ኸብሪል ንቕፀቀኑ እቕዝጎ ሲርጭሸኸዙ። እኒን አቕንድም ፅውዝድ እግዝግዘናንስ ዓብሸተው ልቕረድቸግሰው ዓሸዙ።

- አሰነይዝም ትራኩምዙ ምላሰንዝ እትለው ሸልጣን ኸርብነይድ ጊግሸናንስ ቸልሰው ማርሸተተ ጉደነድ ጋፅዙ ዊርተ ኸየነው ከንደጢዝ ድቀኑጥን እቅድ ከንደጢዝ ዲምቃንድ እቅድ በውዝ ትኸነዙ ቸብረይዝጎ ፈረነውዝ ሻተ ቸግሰድ ትኸነዙ ሙየ ጉርየዝ ቻሊሲኝንስ ማኸርጥኸ ድቀኑጥን።

ምርዝዝን

- አለቀይ ከንሰተ ቲክነቀኑ ዋቕርጥድ ከንደጥድ ዋቕረነውዝ ከንደጢዝቀኑ ትራኩም ፅውዝዝቀኑ ምልክተንዝም ወይሰጥዝ ዘርዝርጥኸ ዓሸነውዝ ከንደን ድ ሻተ እልት ሩኸየይጅቅ ዚምድስጥኸ ዓብሸጥን።
  - ትራኩምዝም ተከቀኑ እልዝቀኑ ፅውዝጥ ቕጃውሸቀኑ እቅ ቻልድርን አርቕርነዙም?
  - ትራኩምዝም ተከቀኑ እልዝቀኑ ፅውዝጥ ዓይሸርን አርቕርነዙም?
  - እልዙ ፅውዝ ዲምቃንድ ውር አይንት ወይሰ ወይሸትርነዙ?

- ትራኩምመዝመ ቺተዝመ እልዙ ፅብቀ ዋጥርነውዝ (እልዙ ፅብቀ ቢቀላነው) ቐጅውሽጋኙ ፅበቀ እቅድ ቐጃርናን ውር ፃብርነኩ? ወረኘዝ?

2.4.2. አድላ ክንደን 2:- ትራኩምመዙ ኸክምነ አድላ ክንድኚዝቀ አለምጥ:- እኒን ክንድኚዝ ግሪ ክንደጥ

1. አውማው አይንት ትራኩምመዙ ፅውዝ ምልክተንዝመ ወይሰጥዝ ማተቐመትል ዲምቃንድ ትኸነዙ ቐብረዝጎ ፊረናንስ ዊስንኸኩ::

2. ትራኩምመዙ ፅውዝ ሲርጭሸንድ ቐብሰናንስ ፅውዘድ ፅበቀ እቅድ ትኸነዙ ቐብረይዝጎ ፊርማ ኸክምነ ቐጃጥኝ ፃብኝኸኩ::

ይውሸተው ጊዝ 40 ደቂቀ

ተሚሰቀ ከቤን መሰሪጥ

1 ክንደን ማኒዙ ትራኩም ቃወ ቲግብርዙ ስልዙ ስልየደይል ቐጃሸው ጨወቀ አልጣንድ ኸርብ አረግሪይ እውነት ስል

ክንደን ድ መደበኛ ክንደን ድ መደበኛ ክንድኝንዝቀ ኸሰብንድ ቲክንኝ ዊንም ደግመነውዝ ክንሰነው ቐልድርነኩ::

1 ጅውነዙ ሳይንስ :- ውርም እኳ እኒን አድላ ክንድኚጅቅ ተከተከው ክንደን ድ መደበኛ ክንደን ስረቲል ፅበቅ ይሸም እኒን አድላ ክንደን ድ መደበኛ ክንደን ስረቲጅቅ ምርዘናንስ ቐልሰው እድል እኩ:: ተከዘ ሲዘትረ አድላ ጅውነዙ ሳይንስ መፅኻፍ ጋፅ 14 ይል ኤቐ አይቪ ኤድስ እቀ ኸብሪዙ ኸየው ቐግሰ አቐነዊዝ ላው ቐግሰይዝኝ ጣቅሸተው አውሪጅቅ ፃየፃሸት አልትጠ ቐለኩ:: ዊንም ሲዘትረ አድላ ጅውነ ሳይንስ መፅኻፍ ጋፅ 109 ፈወነ ሲዘይል እቀ ኸብሩ ዲምቀንዝመ እሴተንዝ የው አውር እኩ:: ይነ እቀ ኸብሪዝ ላው አርወው እሴትድ ክቐመስመ ላጢዝ ጥጃቅቀ ፃብነው:: አቓንስቅም እዲን አውርድ አርውሸኝ ፅዊተቀ እቅድ ትኸነዙ ቐብረዝጎ ፊርጥኝ ፃብነው ቐልሰው እድል ክንሰነው ቐልኝኩ::

2. ኸምጠኝ :- ሲዘትረ አድላ ኸምጠኝ ክንደነ መፅኻፍ ጋፅ 41 አካልዝ ቐይሸጥዝ ይውሸትጠ ጥውሸው ትኩርት የው አውርዝ አልተው ላው ንቫብ እኩ:: አካልዝቀ ቐይሸጢስ ላውድ እል ኸርብይል አቐንስቅ ትራኩምመዙ ምላሰንዝ እትለው እል ኸርብይል እኒን ክንድኚዝ ምርዝን ክንሰነው ቐልሸኩ:: እኒን አድላ ክንደን ድ እንዝ በውግም አልተው አድላ ላውትል ቲክንዝን ክንሰነው ቐልሸኩ::

ቃውሰ ቲክነ:- እኒን አድላ ክንድኚዝ አቐል ሊኝ ቲግብረን እኩኝ::

ቲግብርነ: አጋሉ ዲምቀንድ ቲንትነነው (20 ደቂቀ)

- ክንሰተ እንዝ ቲክን ክንደጥድ ላይ ከየንትው /አጋሉ ዲምቀን ገብ/ ድምሰነውዝ አጋልድ ቓናዝን ሚረምረነው ኸይሸተው አቐኝ ድቀጥን:: አጋሉ ዲምቀድ ድቀሸትኝንድ ክንደን ማኒዙ ትራኩም ቃወ ቲግብር ስልዙ ስልየደ ጋፅ 21 ይል ፅበው ስልድ ቓሊሰጥን:: አጋልድም ቓልጥን::

ይሸትወ አደ ሙሉ

አደ ሙሉ ገጠርል ፅበቀ ሸሚር ኃይ:: አደ ሙሉ ማተ እፈር ሲኻቀ ደግምግምሸው እልዙ ፅውዘዝ ቐጅውሽጋኙ ዊንኝ:: ማተ እልድ ሰረነዊስ ላዘ ቅብረተ ፋኝ ዊኑ:: እኒስም ቈሸዝ ማተ አልጣንድ ፅልፅልሸነውዝመ እቀሳነውዙ ወይሰ ወይሸትጋኝ ዊንኝ: : ኸክመነዝጎ ፊርን ኸክምሸነዊስ ኸሸ ፅልፅልሸነውዝመ እቀሳው ወይሰድ ቐብሰሸጋኝ ፅዊተቀ ክተ አልጣንድ ማተ

ናንጣኒዝ ጫይርኛቶ ዊንቶ። እኒንት ገብነዊዝመ ፅውዘዙ ወይሰድ በረው ተካኝ ዊኑ። አነኚ ሻተ ኧልጣንድ ኸይጠዝ አቕረነውዝ እቀሳሰነውዙ ወይሰድም በርታቻቶ ፈራቶ ዊኑ።

ሻተጅውነይዝ ዘመቶዝ ጥላዙ አድል ገብብተው ኩሪዝ አደለ ሙሉ ሻተፅውዘይስ ቻድኛንስ ጥላ ይውሸትሻ ዊንቶ። ግን ጥላይዙ ላዘ ጋቢዙ ቈጨይዝ ቀትሸው ጂኝ ወሸኛንስቅ ጥላድ አርውሸኛን ፍቃድኻ ዊንቶም። ሻተ ግፅድ ጥላይዝ ማጥን ዋቕርኛንድ ሻተ ፅውዘይዙ ጉነድ ሻተኻ ክርኻይዝ ምላሰን ዊትርቅ ሊዘነውዝም ሊን ሊንድም ኸው ጂሰናንስ አርውሸኛው ልዩድ ፋጥረው ጥዩድ አቕነውድ አጀኛቶ ጥላድ አርውሸቶ አቕነውድ ድቀኛቻቶ ዊንቶ። ጊዘድ ትክቫቶ ተረው ጨቨቅ አደ ሙሉ እልዙ ጊቦድ ሻተ እልጣኒል አፅብሽ ጥወነውዝ ኸይጠዝ ወሰሰ። እንዘኻም ትክነዙ ችብረይዝጎ ፈራቀም ዊንቶ። እኒን ምላሰነዝ ዘግምይኛቶ ሻተ እልጣኒዙ ቻለነውዙ ቸልትድ ቃፅቫቶ ተረነውዝ ነንት ኩሪዝ ኧልጣን ኻርብ አቕሻ ጨውነዙ ፍክየል ውላቕሻ ቸሻሸኻ።

- አለቀይ ክንሰተ ቲክነቀ ዋቕርጥድ አርውሸነውዝ ክንደጢዝ ማክሊል ምክርክረ ፋጥርሸኛንስ አቕንጥድ ሚቸዝጥን። ምክርክረይዝ ኩሪዝ ክንደጥድ ቀርሸው ዊስ ዊስኻንድ አስቱልድርሽ /ፍንጭ/ ኪርመነ ጥወነ ዋቕረ ዊስን ዋቕረነውዝ ጭቅየው ዊሰይዝጎ ተርጥኝ ገብጥን።
  - እኒን አጋሉ ዲምቀንስ ወረኝ ክንድርኑ?
  - ክተ ጅውነይዝ አደ ሙሉት ተከቀ ላጥ እቅ ቻልድርን አቕርነዙመ?
  - ክትን አደ ሙሉት አቕርናን ክተቕመት እል ኻርብይስ ጊግብርናንስ ውር ገብትርነ ዊንድርኑ?
  - ዋቕረይ ዊስ አጥኝ ቸለቀድ፡-
  - እሊስ ፈው ቅብረተይዝመ ፅፅድ ጊግብርናንስ ጋፅድ እቻረነው
  - እልዙ ሰረንዝመ ቅብረተ ፈውነው ኪርመኝ ትክነዙ ችብረይዝጎ ፈረነውዝ ጥውሸው ኸክምነ ቸኻነው፣ ኸክምነድም ኸኪም አዘዊዝ ሚስርት ቲክንክነው
  - ጥላ አድልን ገብብተው ጊዘዝ ነይሸተቀ ጥልድ ጥውሸውዝ አርውሸነው።
  - ሊዘነውዝመ ጥዩዝ ትራኩመመዙ ፅውዘዝ ጉንጥ አየቀም።
  - እልዝቀ ፅብቅ እሊዝኝ አፅብሸኝ ጥውኻውዘዩ ናፅ ቀድሸንዙ ኸክምነውዙ አግልግሎት ቸኻነውዝ እልዝቀ ሸፋሽፍተንድ ዊንኻዊዝጎ ዊሰነው፣ፅውዘዙ ወይሰድ ቃጥላየኝ እንዘኻም ቻልን ቃፅብነው ቲክንዛየኝ ገብነው ቸልሸኻ።
  - ንዩይል ዚርዝርሸቀድ እቕቅትቅ ይነ ግዚዝ ክንሰነው

ቲግብር 2: ምክርክረዙ ጊዝ (20 ደቂቀ)

- ምክርክረዝ ክብጠ ማጥን ክንደጥድ ቲክነቀ ዋቕርጥድ ዋቕርጥን
  - 1 ክተቕመት ትራኩመይስ ጊግብርናንስ ውር ገብትርነድ? ዊሰድ ንዩይል ዚርዝርሸቀ ነቀጠኒጅቅ ተከተክጠ ጥውሸኻ።
  2. እቅ ትራኩመመዙ ፅውዘዝ ፅዊትሻ ቻልድርናን ውር ገብትርነድ? ወረኻዝ? ዊሰጥድ
    - I. ሻእልድ /ሻርእልድ ሰረቀዝመ ቅብረተ ፈው እጅር ቻልድርናንድ ትክነዙ ችብረይዝጎ ፈር ኸክምነ ቸሻጠ ገብጥን።
    - II. ሻተእልጣኒዝቀ ሸፋሽፍተን (ዊንም እልዙ ፅብቅ) እል አቕይዝጎ አፅብሸው እጅር ቻልድርናንድ ትክነዙ ኤክስቴንሸን ሰራሸተዩንጎ ሚዝግብሸ ቀድሸን ኸክመነዙ አግልግሎት ቸሻጠ ከሸ ገብጥን።

- አለቀይ ክንሳተ ክንደጥድም አካላት ማዘጋጀት ትራኩምዙ ጥላ አድልሽን ዝምረ ኩርዝ ይውሽትኻቶ ጥልድ ጥውሽውዝ ፊሰነውድ አጅሰጥን። ጥልድ ፋጥርኻው ላዘ ጋብዙ ቈጩድ እቀኝዝጥቅ ሳስየተ ዊንም ቈጩ እጀው አቅነውድ ልብሰጥን።
- ቲክነቶ አርወቶ ነቶጠንድ እኻቅ ምኽርኸረይል ጥቅልሽነውድ ደድሰነው ፍልሰንስ ምኽርኸረይዙ ማርየድ ጥውሽው ጉደነይዝ ቃውጥን።
  - ፅዊትን ልቕቕ የነዊስ ቃውሰን ጣኻቅቅሽነው። ትራኩምዙ ፅውዘዝ ቕጅውሽቶገዘም ትራኩምዙ ምላሰንዝ እል ኻርቨ አቕቶ እቅ እኩኙ። ናንጣንዝም ጋፅዝ እቕረነውዝ እኒዝኻም አርወ ኻን አርወሽነውዝ ክቕመት ትራኩምደስ ጊግሽነውዝም ናፃ ፃሽነው ፍልሰኩ።
- ክንደን ድ አብዘናንስ ትራኩምዙ ኸክምነዝ ጋልሽተቶ ሓልፍ ነቶጠንድ ክንደጢዝ ደግምርን ጋልፅጥን። ኻላው ላው ዊን ፈውሰነድ ክትን ዊግትርነት ግረ ክንደጥድ ደግምኻ ዊግትኃንስ ፃሽጥን።
  - ጊግሽነው ፅዊትን ልቕቕ የነዊስ ማርሽተኩ
  - ኻክምሽን ቕዳነው እል ኻርቨ አቕነዊስ ቕዘኩ።
  - ግርየ ጨሽቅ ይጋፅድ እቕጠኩ።

ምርቅዝን

ክንደጢዝ ቲክነቶ ዋቕርጥድ ዋቕርጥን

- ላው ላው እቅ ደግምኻምኻ ሊዘነውዝም ጥየዝ ትራኩም እትለኩ ይኻ ዊግትኻኩ። እኒን ኻሰሺዝ ቲስመርነኩም? ወረኻል?
- ዊሰድ ሊዘነውዝም ጥየዝ ትራኩምዙ ፅውዘዝ ጎነ አቕቶ።
- እቅ ትራኩምዙ ፅውዘዝ ቕጅውሽኃኙ ፊሽተጠ ጥውሽው ቕዘው ተግረድ ወረኻ የኻ?
- ዊሰድ :- ውርዝም ላዘ ፅውዘድ ቃውሰን ጊግሽነው ማርሽተኩ። አነኺ ፅውዘይዙ ምላሰነዝ እል ኻርቨ አቕነዊስ ኻክምሽን ቕዳነው ማርሽተኩ። ነን ቲክነው መዝሙርድ ዚምርጥን።
  - ጊነት እል ኻርቨጨ ተምዘቅም ያንስ
  - ይቕመት ኻይጨ ትራኩምደስ
  - ይሉ ዊርተድ ኻይጨ
  - ይናኒዝም ይጋዊዝ እቕጩ
  - ተምዘቅም ያንስ ኻርቨነው (2) ቕረነውዝ ፍልሰኹ ቕዳነው (2)
  - ተምዘቅም ያንስ ኻርቨነው (2) ቕረነውዝ ፍልሰኹ ቕዳነው (2)

2.4.3. አድለ ክንደን 3: ዊርተዙ ኻይን ቲክንክነነ ቅፅ

አድለ ክንድኺዝቶ አለምጥ :- እኒን ክንድኺዝ ግረ ክንደጥ

1. ዊርተዙ ኻይንዝቶ ኻተ ዲዝኻጥድ ማዘረነይዝ ፃየናንስ ዊርተዙ ኻይን ቲክንክነነ ቅፅድ እቕዝኸኩ።
2. ኻተ ዊርተ ኻየነው ዲዝኻድ ማሪሰውዝ ፃይኻው ቕለድ ምርቅዝኸኩ (ጥኻክረዝም ዝላቕንዝ ቕዝኸኩ)።

ይውሽተው ጊዝ 40 ደቂቀ

(አጅሰነ ክንደን ድ ንጭ ኪርምሸሽም አቢተውድ ሸወጨዝ ግረ የኻ)።

ተሚሰቶ ክንደን ዝቶ ከሽነ መሰሪጥ:-

1. ዊርተዙ ኻይን ቲክንክነነ ቅፅ

ከንደን ድ መደበኛ ከንደን ሻኒዙ ከንደን ሰረተጅቅ ማርዘናንስ ቸልሰው ጥቁም፡- እኒን ኡድለ ከንደን ድ መደበኛ ከንደን ሰረተጅቅ ማርዘናንስ ቲክነቶ ከንደን ዝቶ ካሰሸንድ ቲክንን ዊንም ደግመነውዝ ከንሰነው ቸልሸኩ፡፡

1. ጅውነዙ ሳይንስ፡- ውርም እኒን ኡድለ ከንድጂጅቅ ተከተው ከንደን መደበኛ ኡድለ ከንደን ሰረተጅቅ ዊንይሸም እኒን ኡድለ ከንደን ድ መደበኛ ከንደን ሰረተጅቅ ማርዘነው ቸልሰው እድል እኩ፡፡ ተክዘ፡- ሲዘትረ ኡድለ ጅውነ ሳይንስ ከንደን መፅኻፍ ፈውነ ሲዘ (ጋፅ 109) እቀ ኹሸኑ ዲምቅሸንዝመ እሴተን የው ኡውር እኩ፡፡ ይነ እቀ ኹሸሪዝ ላው ኡርወው እሰየትድ ክቕመስመ ላጢዝ ጥቅቅቀ ሻሸነው የቕ፡፡ ኡቕንስቅም እድየን ኡውርድ ጣቕምሸነድ ክሉ ዊርተ ካይንዙ ዲዝኻት ቸዝሰነውዙ ተሚሰንድ ከንሰነው ቸልሸኩ፡፡
2. ኹምጠኻ ሲዘትረ ኡድለ ኹምጠኻ ከንደን መፅኻፍል (ጋፅ 89) ዊርው ኡቕው ፅበነዙ ጅውነ ፋጥረነው የው ኡውርዝ ኡልተው ላው ንሸብ እኩ፡፡ እኒን ኡድለ ከንደን ድ ንሸብዝ ጋብዝጋብ ከንሰነው ቸልሸኩ፡፡ ዊንም ቁሸ እኒን ከንሰነ መፅኻፍል እን ከንድጂዝ በውግ ቲክንዝን ከንሰነው ቸልሸኩ፡፡

ቃውስ ቲክነ፡-

ቲግብር 1፡ ዊርተ ካይንዙ ዲዝኻድ ሚዝረነይዝ ሻፍንስ ዊርተዙ ካይን ቲክንክነነ ቅፅድ እቻዘነው (40 ደቂቀ)

- ኪርመነይዝ ከንደጥድ ቕተ ላርዙ ዊርተ ካይን ዲዝኻድ ሚሪሰውዝ ድመ (ቻለ) ይውጥኻ ጥውሸው ኡቕኻ ልብስጥን፡፡ እንዝ ቲክን ኡልተው ሰንጠረኻርድ ስልየደይል ሻፍጥን፡፡ ሰንጠረኻርድ ቲክንኻ ኡልተቶ ዋቕረጢዝ ሚስርት ከንደጥድ ዋቕረሸኝንድ ቲግብረንድ ዊትርቅ ኡክንወቶ ኡኻውዝየ ቕተ ነንጣንድ ፊሰነውዝ ቻሊስኝንስ ጋልፅጥን፡፡ ቕላው ላው ዋቕረይዝም ናን ፊሰቶ ክደጢዙ ንቕፅድ ኡስልሸው ሰንጠረዢል ሻፍጥን፡፡

ዋቕርጥ	ዋቕረይዝ ድመ ይወቶ ከንደጥዙ ንቕፅ
ኹ	
ለ	
መ	
ረ	
ሰ	

ኹ) ኡርወ ሻኒስ ዋጥርድርናንድ ከተናንድ እቕትርነቅድ ናን ፊስጥን?

ለ) ከተ ናንጣኒዝመ ከተጋዲዝ ኡቕኡዝ ጭቕ እቕትርነቅድ ናን ፊስጥን?

መ) ከተ ናንጣንድ ሳሙነዝ (ዊንም ላጥ ሻብረዝኻ ጅውነይዝ ዊርተዝ ግርየቶ ገበንዝመ ኡቕኡዝ እቕትርነቅድ ናን ፊስጥን? ከተ ጋፅድም ሳሙነዝ ዊንም ላጥ ከተ ጅውነይዝ ዊርተዝ ኡግልግለቶ ገበንዝመ ኡቕኡዝ እቕትርነቅድ ከተናንድ ፊስጥን?

ረ) ከተ ናንጣንድ ሳሙነዝ (ዊንም ሻብረዝኻ ጅውነይዝ ዊርተዝ ግርየቶ ገበንዝመ ኡቕኡዝ እቕትርናንድ 20 ሴኮንድዝ ጫይርድርን እቕትርነቅ ከተናንድ ፊስጥን?

ሰ) ቁሻሸድ ጥውሸውዝ እክልዘነው /ድሰነውዙ ዲዝኻ ሰራሸርን ቲግብሩ ሻብርነቅድ?

- አለቀይ ከንሰተ ንዩይል ጋልሸተው ድመድ /ካሰቭ ይወነውዙ ቲግብርድ አቢታንድ ፈንድ ሚሪሸውዝ ጥቅልዘነ ይውጥን፡
: እትለ ጋልፅንዝመ እጅግየው ኡብርኸርኸዘነ አርውሸነውዝ ጥውሸው ናንዝመ ጋፅ እቓርንዙ ፃሻትድ ከንደጢዝ እጅግዘ ኪልሰጥን፡፡ ከንደጥድ እንዛይ ናንዝመ ጋፅ እቓርንዝቀ ናሻተንድ ቃልዝ ፃይጥኝ /ይጥኝ ካይሸታውም ግን ሻላው ላው ደረጃድ ሻተቕመቱ የንዝ ይጥኝ ጥውሸኩ፡፡

1. ባምበዊስ ዊንም አቕ ቕዳቕነ ጉዘይስ ጭረር የው አቕዝ ናንድ ቕሰነው፡፡
2. ቲክንጃ ዚርዝርሸቀ ቃውስ ቲክንጢዝ ሚስርት ናንድ 20 ሰከንድዝ ሳሙነዝ ጫይረነው፡፡

ናንዙ እቓርን

1. እጃቅ ናንዙ አድለድ ሳሙነዝ ላምጥጠነው ኸፍኸፍሸነውዝ ጫይረነው፡፡
2. ናን ዋለድ ናን ዋለይዝ ጫይረነው
3. ላው ናንዙ ሲግድ ላዘ ናንዙ ዋለይጅ ላውጥውጠናኙ ጫይረነው፡፡
4. ናንዝቀ ዘፍርንጥድ ላዘ ናንዝቀ ዘፍርንጢዝ ጣልፍልፍን ጫይረነው
5. ላው ናንዝ ዘፍርጢዝ ሲግድ ላዘ ናንዙ ዋለይዝቀ ዘፍርንጥድ ጣልፍልፍን ጫይረነው፡፡
6. ላው ናንዝቀ ዘፍርንጥድ ላዘ ናን ዋለይጅቅ ጥቕዝን ጫይረነው፡፡
7. ላው ናንዝቀ ዘፍርንጥድ ላዘ ናንዙ ዋለይዝ ጫብጥን ጫይረነው
8. ሳሙነድ ሊቅጢስ ጥውሸውዝ አቕዝ እቓርነው፡፡
9. ውርም ገሽ ዳቕነዊስ በውግ ናንጣንድ ይሰነው፡፡

ጋፅዙ እቓርን

1. ንዩይል ቃልነው ሚሪሸው ቃውስ ቲክንይዝ ሚስርት እቓርቀ ነንጣንዝ እልዝመ ጸሰጃ ጅውነይዝ ቸሻሸቀ ቅብረጥድ ዘፍርንጢዝ እቓርን ድሰነው፡፡
  2. ሳሙነዝ አርውሸነው ጋፅድ እጃቅትቅ ጥውሸውዝ ጫይርን እቓርነው
  3. ሳሙነድ ሊቅጢስ ይነ ናንጣንዝመ ጋዊዝ አቕዝ እቓርነው፡፡
  4. ጋዊዝመ ነንጣንዝ አየርዝ ይዝጥኝ ፃሸነው፡፡
- ቀሰው ዊርተ ካየነ ጉደነድ ናንዝመ ሳሙነዝ ፃብረዝኝ የው (ናንዝ) ጭቕ እንዝም ላጥ ሻተ ጅውነይዝ ዊርተዝ አግልግለቀ ገበንዝመ አቕዝ ጥውሸውዝ እቓርነው አቕኝ ከንደጢዝ ኪልሰጥን፡፡
  - እኒን ሸወጪዝ ከንደጥድ ዊርተ ካይን ቲክንክነነ ቅፅድ እቓርቀ አኝኝ ድቀጥን፡፡ ከንደጥድ ሚዝረድ እቓርንደ ዊርተ ካየነ ቅዲል ፅበቀ ዊርተ ካይንዝቀ ቲግብረን አክንውጃ ፅብሻሽ ቲግብረንዝ ጋብዝጋብ ፅግልወዙ ምልክት ፃብጋንስ ልብሰጥን፡፡ ከንደጥ ዊርተ ካይን ቲክንክነነ ቅፅ ሸወጪዙ አሰነይል (ላሻጠ ግርቅ) እቓርኝ አብዝጋንድ ከንሰተይዝ ዊርተኝ ጥውሸኩ፡፡ ዊርተ ካይን ቲክንክነነ ቅፅ አቢተነይል ቸሻሸቀ ዋቕርጥድ ከንደጥድ ዊርተኝ ጥውሸኩ፡፡
  - ከንደጥድ እንዝ ሳይል አልተውድ (ዊንም ከንደ ሻኒዙ ትራኩመ ከቩቩ ቃው ቲግብር ስልዙ ሰልየደ ጋፅ 22 ፅበው) ዊርተ ካይንዙ ቲክንክነነ ቅፅድ ሻተ ደፍተሪል ላው ጋፅ አርውሸኝ ጥቕቀዝ ጌልብርጋንስ ፃብጥን፡፡ ዊርተ ካይን ቲክንክነነ ቅፅድ ግርየ ጨሸቅ ላው ሸወጭዝ እቓርኝ ጥውሸቀ አኝኝ አጅሰጥን፡፡

ዊርተ ካይን ቲክንክነነ ቅፅ

ክንደተይዙ ሽኙ----- ግርዮ-----

ቃውሽነ:- ጣቅሽተው ቲግብርድ እክንውርነሽ ቲግብሪዝ ጭቅተ ነይሽተቀኑ ግርቅዝ ስሪል ምልክት ገብጥን::

ቲክነቀኑ	ቲግብሪዝ	ሲኑ	ሲልዝ	ኧርቭ	ኪልዝዮ	አርቭ	ቅዳን ሲንቭት	ኸዮው ሲንቭት
	ግረብዝ ጋፅ እቓረነው							
	አርወን አርወብነው ጨብቅ ናንጣንድ እቓረነው							
	ኸኑነዊስ በውግ ናንጣንድ ሳሙነዝ እቓረነው::							
	ኮኑድ ጋፅ እቓረነው::							
	ጋዲዝዝም ነንጣንዝ እቓርናንድ ሳሙነዝ ተከው ገበዝ አርወብነው::							
	ናንጣንድ እቓርናንድ 20 ሴኮንድንዝ ሳሙነዝ ጫይረነው::							
	ተሚሰው ጊዚዝቅ አርወ ቛን ጥውሽውዝ አርወብነው::							
	አልቭድ እቓሰነው (ዊርዮው አልቭ ሲረነው) ::							
	ይዘቀኑዝም ቅብረጥ ቁሻሻንድ ጥውሽው ጉደነዝ ድሰነው::							
	ቛተ ናንጣንድ:ቛተ ጋፅድ :ቛተ አልቢዝም ተከተክ እቓሰነሽ እቅድ በርታዘነው							
	አርወ ቛን ጥውሽው ጉደነዝ አርወብቻንስ ላጥ እቅድ በርታዘነው::							
	ይዘውዝም ቅብረጥ ቁሻሻንድ ድስቻንስ ላጥ እቅድ በርታዘነው::							

ዋቕርጥድ ዊሽ:-

ክቕመት ዊርተድ ካይራንስ ውር ክንድሩ? _____

ንሱጥስ ቺዝስተ ጥውሽቀኑ ገበንድ ወረቛ ጃይ _____

3. አድለ ሻቼ ትራኩምዝቀ ክሸሽን

እኒን ክንደን ስረቲዝ ጋልሸተሻ ትራኩም ኢትዮጵያት አይነተ ትኽነዙ ችግሰ የቻ። ትራኩምዙ ፅውዘድ ጊግብናንስመ እግዝግዛናንስ እቀ ኸብርድ ሲትፍሸቀ ጉደንጢስ ላውድ ጋብዝ ሰራሸተቀ ክንደን ዝቀ ሰባንዝ፣ተክዘ ክሸሽኒዝ፤ ክሸሽን ክንደን ቫንጢል ሚሰርትሸጥሻ ተሚሰው ምላሰንድ ክሸሽኒዙ ማክልነይዝ መደባን ክንድኒጅቅ ላብጠ ቲግብርሸጥሻ ቸለቀ ቲግብረንድ መደባን ክንድኒዝ ጋብዝጋብ አክንውነው ክፍሊል ኻሰብዙ ደረጃዝ ይውሸተው ክንደን ድ ዲግፍጠ /ከብጠ/ ሻብነውዝ መደባን ክንደን ድ ግርብዘነው የቻ። ጋብዝ ጋብተቀ ክንድኒን ክንደጢዙ /ኻትርሸው/ እማንቱ ሩኸየዙ ፅብንድ ተክቀ ኻሰሸንዝ አሰልሸጥሻ ሻብዙ። እኒን ክንሰነ መፅኻፍ /አድለ ሻቼ/ ትራኩምዝቀ ክሸሽን አወይቻ ቫተ ቲግብረድ አክንውነው ቸለቀ አኻን እጅኒዝ ጋልፀ ይወዙ።ቁሸዝም ክሸሽንድ አክንውጥሻ ቸልሻቀ ቁሸተጥ ቲግብረንድም ጥቅልዘው የቻ።

3.1. ትራኩምዙ ክሸሽ

ክንደን ቫኒዙ ትራኩምዙ ክሸሽ ትራኩም ክሸሽ ዊንም (ዋሽ) አቕዙ ጅውነዝመ ግሉ ዊርተ ክሸሽ ይሸት ጭቫሽጠ ጥውሸዙ። ክንደን ቫንዙ ትራኩም ክሸሽ የነት ክንደጥዝመ ክንሰጥዝ አቫልነይዝ ጥቅልዘው አቻንድ ላርዙዝመ ጅውነዙ ዊርተዝ፤ ትራኩምዝመ ትራኩምዙ ምላሰንዝ ተረው እል ኻርብነይድ ሚሪሸውዝ እቅ ላው ብጣ አክብሸቻ ቫትቆመት ማጥን ዊንም እቀ ኸብሪዝ ማጥን ሻይኸው ዲቁትነይዝመ ባንዝ /ተምዝትዝ ላውጥውጥሸው የቻ።ቁሸዝም ክንደጢዙ ምላሰንዝ ትራኩምዝ ማጥን ቫን አቂል ቫተ አቅሊዝ እንዝሻም ኸዝቪዝ እፃድ ችቫዘነው የቻ። እን ልብትንድም ሊኒሰዙ፤ ቻለይልም ጥቕዘ ጭሰዙ እንዝሻም ቲግብርዝቀ ፋፅመንድ ሊረሰዙ።

3.1.1. አክንውሸጥሻ ቸለቀ ቲግብረን

ትራኩምዙ ክሸሽ ክንደጢዝ እንዝሻም እቀ ኸብሪል ናንዝመ ጋፅዝ እቻረነው፤ አርወ ቫን አርወብነውዝ ማጥን እንዝሻም ትራኩምዙ ምላሰንዝ ተረው እል ኻርብነይዝመ ላጥ ፅውዘጥ ጊግብናንስ ልብትን ፋጥረዙ። እንዝሻም ዊሰነው ምንጅ ዋርደዙ። እኒን አለመድ እርወዝናንስ ክሸሽድ ቺተቺተቀ ቲግብረን አክንውጠ ጥውሸዙ። ሻታይም

ክንደን ቫኒል አክንውሸቀ ቲግብረን

- 1 ሸወጪዝ ላው ግር ባንዲረዙ ስነ-ስረቲል ጥቅለ ክንደን ቫኒዙ ዊርተ ኻይን ቲክንክነ ሻብነው ግርየ ጨሸቅ ክንደነ ክፍለነዝመ እቫቅ ክንደጢዝ ዊርተ ኻይንድ ቲክንክነነው ዊር ይየው ጋፅ ሻቀ ክንደጥ ፅብሻሽ ሳሙነዝመ አቕዞ ጅርጥሻ ሻብነው።
- 2 ክንሰጥ ክንደጢዝመ ክንደን ቫኒዝቀ ሰራሸጥ ጥቅለ ላዘ ክንደን ቫኒዙ እቀ ኸብርድ ሲትፍዘነውዝ ፅባነ ጅውነዙ ዊርተዙ ዝምረ ሻብነው ።ክንደጥድ ተሚሰዊዝሻ ቁሻሸንድ ላው ስፍረል ጥቅልቫ ቃጥልዝጥሻዝመ ዲብጥሻ ሻብነው።
- 3 ክንደን ቫኒል ባምባውዙ አቕዞ እጅው አቆውዝየ ክንደጥድ ላዘ ስፍረይስ አቕዞ ነስጥሻ ሻብጥን፤እኒን ኻለይድ ቺተቺተው ጉደነዝ ሰራሸትጠ ቸለዙ። ግን ክንደጥድ አቕዞ ጐመዝ ዊንም ላዘ ሻቀ ኻብነ ሸዝ ዊሰንሸው ችብረው አቆው ጥሮግራምዝ ቫተ ቫኒስ ሻይቫ ተርጥሻ ኻይሸተዙ።
- 4 ክንደን ቫኒዙ አርወ ቫንዙ ዊርተ ኻይን ቲክንክነ ሻብነውዙ ሻቫትድ ሚቸዘነው።
  - 1^{ቲረ} -4^{ቲረ} አድለ አሽ ፅባቀ ክንደጥድ ክንደን ቫኒዙ አርወ ቫንድ አርወቫይሻን ጊግብቀ ችግሰጥድ ቺዘነው።

- ቫተ ቫኒል ቫተ እድሚዝ ማፅነውዝመ አጡ አርወ ቫን ዓይጥኛድ ጣቫክርዘነው።
- ክንደን ቫኒዝቀ አርወ ቫንጥድ ቲክነቀድ ዓየቀ አቆነውድ ደድሰነው።
- አርወዝ አግልግለው ቢኹስ ላዘ ቢኹ ፅብጠ ጥውሻውም
- ፅፅ አርወ ቫኒዙ ቢኹዝጎ ጥዋይኻኻ ዲቨን ዓይጠ ጥውሻኹ።
- አርወ ቫንድ እቓሰናንሰመ ዊርሸናንሰ ሚቻው አጠ ጥውሻኹ።
- አርወ ቫኒዙ ድጋይዝ ሊግዝትድ ሚቻው አጠ ጥውሻኹ። /ፅጋን 1.75 ሚትር/። ግድግደይዙ ተሲትንድ አርወ ፈውዝ ሚቻውዝመ ቫተ ልብሻ/ናፀ አቆቫ አርወ-ሸጋንሰ ሚቻው አጠ ጥውሻኹ። /ላጥ እቅዝ እትለው አጠ ጥውሻውም።
- አርወ ቫንድ ጅውነይስ ቸቫሸቀ እረቀሳ /ቃነይስ፤ ላስቲኪስ ተከተክ ሰራሸተው ቢላ ዓይጠ ጥውሻኹ።
- አርወ-ሸጥድ ከራይስ ሰወይስ ጊግሸው ሲሸተው ፅራነ ዓይጠ ጥውሻኹ።
- አርወ ቫኒዙ ቢኹል አቆ /ቆሻሽ ገሽ ጥውየኻ ጊግሸው ቅብረተ እክልሰነ ፊሊ ዓይጠ ጥውሻኹ።
- ናን እቓረነ አቆዝመ ስፍረዝ ዓይጠ ጥውሻኹ።
- ናን እቓረነ ሳሙነ ዊንም ላዘ /ማርፅሰተ/ ዓብረዝመ ላጥ ዊርተዝ እግልግለቀ ገበን አርወ ቫኒዝ ጋቢል ዊንጥኻ ጥውሻኹ። እቅ አርወ ፍኻት ግረ ቫተ ናንጣንድ እቓርቫ ፊርጥኻ ጥውሻኹ።

5. ቫተ ክንደን ቫኒዙ ጥቅለ ዊርተ ኻይንዝ ማጥን ላጥ ክንደጢስ ሪፖርት ተሚሰኩ። ክንደጥ ቫተ ሪፖርቲዝ አልሰኻውድ ዘርዝረነውዝ ቃወ ቲግብር አርወ-ሸቫ ክንደን ቫኒዙ ዊርተ ኻይንዙ ዲዝኻድ ቺዝየው አጠ ዓሸነው ተሚሰኩ። እንዝ በውግ እኒን ክንሰነ መፅኻፊል አልተው ቃወ ቲግብርዙ ቅፅድ አርወ-ሸነው ቸልሸኩ።

6. ክንደን ቫንድ ሚኒሚድ ክሸብ ዓየው አቆሽ እኒን አጋልድ አርወ-ሸነውዝ ቫተ ክሸቢዙ ፍልውልወድ አርቆሰነው። ሚኒሚድየድ አርወ-ሸነውዝ ትራኩመዙ/ ኻል-ዲኸረዙ/ ጭቆ ሚሪሸቀ እግጥ ዲቆዲቀሳነው።

7. ትኸነዝ ማጥን ቺተዝም ትራኩመዙ/ ኻል-ዲኸረዙ/ ሚሪሰውዝ ድራመ፣ምንጀዝቀ ዋርድጥ መዝሙርዝ እንዝኻም ዋቆረዝመ ዊሰዝቀ ፕሮግራሙን አስለነው። እንዛይ አስልጥድ ክንደን ቫኒል ክንደጢዝ ክንሰጢዝ እንዝኻም ጅውነይዙ እቀ ኸብሪዝ አልሰነው። ክንደን ቫኒል አቅልዙ ግርየ (ተክዝ ናን እቓረነ ግርየ ተከተክ) ኪብራንድ አቅል ቸቫሸነውድ ደድሰነውዝ አልሰነው።

8. ትኸነ ኤክስቴንሽን ሰራሸጥ እንዝኻም ላጥ ትኸነዝቀ ሙየ ጉርይጥ ክንደን ኒዝጎ ተርጥኻ ጭኻነውዝ ጅውነዙ ዊርተዝ ማጥን ፣ላርዙ ዊርተዝመ ትራኩመዝ ማጥን እግ ዲቆዲቀሳነጥኻ አቆንጥድ ሚቸዘነው። እን እግድ ክሸብዝቀ አሻለን ዊንም ጥቅለ ክንደን ቫኒዙ እቀ ኸብሪዝ ዊንም ክፍሊዝ ፅበቀ ክንደጢዝ ዲቆዲቀሳሽጠ ቸለኩ። ቺተው እግድ / ዊግሸንድ ዲቀሳናንሰ ክንደን ኒዙ አውር ክንሰተድ እንዝኻም ክንሰጢስ በውግ ፈቃድኻ ቸኻነው ጥውሻው የቫ። አቢተነይዝም እግድ ዲቀሳረይ ትኸነ ኤክስቴንሽንዝ ሰራሸተየንሰ ዊንም ትኸንዝወ ሙየ ጉርየይንሰ ክሸብድ ቸኻቀ አርወቀ ነቀጠንድ ዘርዝረነውዝ ሚዝየነዙ ደብዳቤ ዓፈነው ተሚሰው የቫ።

9. ክሸቢዝ አርቆሰነ ሰልየድ አስለነውዝ ክሸቢዝመ ክሸብድ አክንወቀ ቲግብረኒዝ ዲቀዲቀሳነውዙ ሰብ ሰራሸነው። ክሸብድ አርቆሰነውዝ ፈኑ አቆናንሰ አርቆሰነ ሰልየደይል ላጥፍሸቀ ሚዝረንድ ከርቀ/ጊዝድ ተምዘዊዝኻ/ ዓሸነው ጥውሻው አቆንሰቅ ክሸቢዝ አክንወሸቀ አይጣን ቲግብረን፤ ጊዘዝው አክሸይዝ ኸትርጥ እንዝም ከርቀ አቆቀ ላጥ አቆንጥ ጊዝ ጨሸቅ ላጥፈነው አርወው የቫ።

10. ላዘ ቲግብርድ ክብረቱ መፀፍጣነ ግን ዲርጅዘነው /ሲርዮነው። እጅግን እግጥ ቢረቀቁ ወረቀተንዝመ ትተቲተቀ መጻፈን /ስሉ ጋልፀነዝ እቻይተቀ ኢጅን ማርሸተተ) መጻፍጠነ ሻንድ መጻፍጣን ዲርድረንጥ አስለነው ተሚሰተ። አርወቀ ኢቅቀ ትተቲተቀ መጻኻፍን፣ መፅክየተን ቢረቀቁ ወረቀተንዝመ ጋዚጥዝ አክብነውዝ ክንደን ሻንዙ እቀ ክብርድ ሸውትንዝ ይወነውዝ ሚዝረ ቸሻጥኻ ገብነው። ድመዝመ ተከዝቀ እረቀቁ ገጂሰነው እንዝገም ክብረዝ አርወቀ ትተቲተቀ ፎቶ ግራፊን ጉየነውዝ ፎቶ ግራፊነዝ ሳይል ፎቶ ግራፊነዝ ማጥን ጋልፀነ ጻፈነውዝ አርቆሰነ ሰልየደይል ላጥፈነው ጥውሸተ። ፍልውልወው ተከ ድመ/ፊልም/ ኪብረቀቁ ኢጅንስቅ ሊን ጣቕምሸነድ ማለነው ቸልሻው አቕኝዝመ ጥሻቅቀ ተሚሰቀ ኢጅን ልብሰነው ተሚሰተ።
11. ክብረቱ ጉዝ እቅራሪነውድ ሲርዮነው/ ዲርጅሰነውዝ ክብረቱ ቲግብርንድ ቻሊሰነው ክንደን ሻንዝ ላው አድለ አቕል ዊንም ክንደነ ክፍሊል ላው ድጋይል ስልቀ ጋልፀንጥድ ፈተውን አርቆሰንጥ /ፓስተረን/ እቅሰቀ ስለን /ካርቱነን/ አስለነውዝ ክንሰጥዝመ ክንደጥዝ ሚረሸነው ቸልሻው ብጠይል እቅራሪነው ቻለናንስ እቅርሸቀ እረቀቁ ክፍሊስ ጉይን ፊሰነው ቸልሻው አቕኝ ድቄነው።
12. ክንደን ሻንዝቀ ትራኩመ ክብረ አቫለን ማክሊስ ሻተግዝጥ ክንደን ሻንጢዝቀ ትራኩመ ክብረን ማክሊል ትተቲተቀ ቲክርክርጥ ገብነው። እቀኻ ዊርየው ክንደን ሻን ላው ሲዝነ እምረዝ ብጭቕ ኩር ጅውነዙ ዊርተ ካይን ዝምረ ገብነውዝመ ተከተከቀ ሊክየንጥ አርወሸነውዝ ቲክርክርድ ገብነው ቸልሸተ። ዊንም ዋቕረዝመ ዊሰዝቀ ቲክርክርጥ አስለነውዝ ክንደን ሻንጢዝቀ ክብረን ማክሊል ዋቕርጥድ ጭቅተዝ እሻቅቅ ዊንም ክይጠድ ዊሰው የው ሚክረነዝ ቲክርክርዘነው ቸልሸተ። ትተቲተቀ ቲክርክርጥ ፋጥረነውዝ ክብረኒል እንዝገም ክብረንዝቀ አቫለን ማክሊል ቀሰው ቲክርክርሸንዙ ወይሰ ፋጥረነውዝ ክብረንዝቀ ቲግብርን አክንወድ ፈኑ ገብነው።
13. ክብረዝቀ አቫለነዝ ዊንም ላው እጅርዝ ዊሰንሸው አውር ይወነውዝ አፅንክንዝመ ምርምርዝ ገብነውዝ ፈንድ ላጥ ክብረቱ አቫለነዝ ምክርክርዝ አልሰጠ ገብነውዝ ክብረቱ ፍልውልወድ ጣሻክርዘነው ጥውሸተ።
14. ትራኩመዙ ፅውዘዝ ማጥን ጅውነዙ ዊርተ ካይን ጅልውዘይል ትተቲተቀ ክንደን ቀደጥ ፋጥረነው ዊንም ሲርዮነው /ዲረጅዘነው። ተክዘ ጅግዝንዙ ዋርደ «ፅፅ ፈወውድ አውትል የሻ?» የው ዋርደ አርወሸነውዝ ሊኻ ክንደጥ ዋርደድ ኪርምኻተ። (ጅግዘውዝመ ጅጊተውዝ) አቕኻ። ጅግዝንዙ ዋርደይዝ ምልክት ገብሸተው /ክንደተ ሻጋግል ፅፅ ፈወኻ /ቸሻሸኻ እግዘነውዝ ፅብዊል ቸብር ዊንጠኻዝመ ላዘ ጅግዘዊስ ቢዘ አቕው ክንደተ ተክዝነይዝ ቸልሸኸ ቁሸ እማንቱ ሳሙነዝመ አቅራቀ ነሰነውዝ ጅጊተው ዊንም ፅፅ ፈወኻ እጊተው ክንደተድ እቻርጠ ገብነው። ዋርደይዝ ኩር (20-30 ደቂቀ አሸ) እሻቅ ክንደጥድ ጅጊተው ክንደተድ ፅፅሸን ካረኻ እጊተተ። ግን ዋርደይዝ ኩር ፅፅ ፈወቀ ክንደጥ እጅቀ አሻሸ ዊንም ፈወቀ ፅፅድ ዊትቀ አሻሸ ክንደጥድ ካኻተ። ጅግዘውዝመ ጅጊተውዙ ምንጀ ዋርደቀ ክንደጥድ ሻተምንጀድ ላውጥውጠነውዝ አፍለቱ ጅልወይዙ ዋርደይጅቅ ቲክርክርዘነውዝ ፈንድ ቻለነው ቸልሸተ።

ክንደን ሻንደስ ቢዘ አክንውሸቀ ቲግብርን፡-

1. ጅውነዙ ዊርተ ካይንጅቅ ገየገይሸተውዝ አፅንክን ገብነውዝመ ሚሰርቱ ክትረ ቸሻሸጠ ቸልሸተ ተሚሰቀ ስፍሊዝጉ /ተክዘ ትክነዝቀ ቸብርጢል ክክምነ ይውሸተቀ ትራኩመዙ ፅውዘዝ ገይሸተቀ እልዙ ቁፍድ ቀድሸኻ ካክምሸቀ እቅ ቀሰው ዊርተዙ ካይን ገብሸተው ስፍረይዝጉ ተከተከ- - -) ክንደን ዙ ለውርሸን ገብነው። ሚሰክዙ ለወርሸን ገብነው ስፍረይዝጉ ፈረነውዝ ዊንም ጅውነድ አርቆቀ እቕስ ሚዝረ አክብጥኻ ጥውሸተ። እኒንም ላጥ ጓይዝቀ አቫለንድ ጉዝትኒስ ወረኻ ክንድጥኻ ጥውሸው አቕኝ ቃውሰኻ ካሊጃንስ ክብተ።

2. አርወ ማን አወይ ሰራሽትጠ ጥውሽው አቅኝ እቀ ክብርድ ክንሰነው። ከተ ክንደን ማኒል ሞዴል አርወ ማን ሰራሽነውዝ ሞዴል አርወ ማንድ ውር ተከው አቅኝ ጅውነይዙ እቀ ክብሪዝ ቻሊስጥን። እቀ ክብርድ ሲትፍሽው ኩንፈረንስ ገሽነው ቸልድርነቱ።
3. እቀ ክብርድ አክብሽቀ ሰፍሊል /ተክዘ እቀኡብ ፣እድር ቡን ዚሻንድ ተከተከይል/ ማተ ጋፅድ እቻረነውዝም ማተ ላርዙ ዊርተድ ካይጥኝ ጥውሽው አቅኝ ክንሰነው።
4. ክንደጥድ ጓነዝ ሰራሽቸቀ ቲግብርሽጥኝ ቸለቀቀ ቸተዝም ክንደን ማኒል ዊንም ክንደን ማኒዙ ጅውነይል ትራኩሙዙ ቸተው ባክሪድ ውር ተከው አቅኝ ቀልል የው ፕሮጀክት አስለነውዝ ማታስ ማታይ ክንድጥኝ ገሽነው። ተክዘ ክንደጥድ ፅብኝው ጅውነይል ፅበቀ ፕሮግን ካርብድ ከሽፍንስ እቀ ክብሪል ጅውነዙ ዊርተጅቅ ገዳገደሽተውዝ እትለቀቀ ቸግሰጥድ እክሰናንስ አጥን ፕሮጀክት ዲርጅዘነውዝ ሰራሽጥኝ ገሽነው ቸልሽቱ።
5. እድሚዝ ክየቀ ክንደጥ ማተ ጅውነይዝ ቸቫሽቀ ትራኩሙዙ ምላሰንዝ ማተ እልጣኒዙ ጊቡድ አቋትጎ አፅብሽቀ ዊንም ፕሮግንዙ ፅብቀ ሊቅምሽቀ /ፅውዝ ጅንጥ ጅዘነውዝ ከሽነው ትክነዙ ኤክስቴንሽን ሰራሽጢዝም ትክነዙ ቸብረጅቅ ዲምቅሽነውዝ ሚዝግብሽጥኝ ገሽነው ተሚሰው የሻ። ፕሮግንዙ ፅብቀ ቢቀላነው እትለውድ እልዙ ቁፍድ ደግምግምሽ ክለሚድያ ትራኩሙቲስ ይሽተው ባክቴሪየዝ /ጅርምዝ/ ጣቃሽንድ የሻ። ፅዊተውድ እልድ ፅብርቅ ፅብርዝሽው ጨሽቅ አፅብሽቀ እልዝቀ ፅብቅድ ብርሃን/ሺክ ዲቁዲቀሰው /እልዙ ብሌንድ / ክልዙ አድሊድ ፈቅቻንድ / ካቀቻንድ ፋጥርሽው /እትለው የሻ።
6. ትክነዝቀ ካሰሽኒል /ውላጢል ማክርክርሽናንስ ቸተው በን ገዳቀ ክንደን ማኒዝቀ ሰራሽጥድ ዊንም ላጥ ቸብርጥል ፅበቀ እቅ አብኩዘነውዝ ትክነዙ ውላዝ ማጥን ዊግሽን ገብቻንስ እድል ይወነው። ትራኩሙይዝ ቸተው ስልጠነ ፊሰቀ ሙየ ጉርይጥድ አብነውዘነው ቸልሽቱ። ውላድ ሚሪሽቀ ሲርይጥ /ድርጅንጅቅ እቀድ አብነውዘነውዝ ማተ ሲርየይዝም ሰራሽኝው ሰሺዝ ዊግትጥኝ ገሽነው ቸልሽቱ።
7. ትክነዝቀ ቸብርጥ ዊንም ካርተር ማይከል ፅበቀ ምቫግስትቀ አየቀ ሲርይጢስ /ድርጅተኒስ ፊልመን ዊንም ድመዝመ ተክዘ ገዳቀ ክሽጢስ ሽውተነውዝ ክንደን ማኒዙ እቀ ክብሪዝ ቻሊስነው። ጥውሽቱ።
8. ከተ አክብሽነ ክፍሊል ካሰብ ይወነ ሳንዱቅ እቅራነውዝ ዊንም አርቕሰነ ላጥፊነ ሰልየደድ አርወሽነውዝ ክንደን ማኒዝውድም አነ ጅውነይዙ እቀ ክብርድ ዋቕረ ዋቕረነው ቸልቻንስ በርታዘነው። ዋቕርጥድም አነ ዊሰድ አርቕሰነ ሰልየደል ላጥፍሽሻነ።
9. ክሽቢዙ አቫል ዊንም አብኩደው አብኒዝ አልተው ኢግዚብሽን፣ፊልም ትይንትጋልፀ፣ክንደን ዊንም ዊግሽን ዊናንድ ቲክክርጥ ዊንም ክዝብዙ ትሪት አስለነው ቸልሽቱ።
10. ፅጉሽ ሊን ክንደን ዙ አምር ጊቢይዝ/ ግሽርአምረይዝ ክሽቢዙ መፅየት አስለነው እኒን መፅየቲል አስሻጥ፣ ክሽቢዝቀቲግብረን፣እምጥሻዘቀ ፅኹፊን፣ሲሻጥ፣ አሰልን አልሰነውዝም ላጥድ ክንድቻንስ ሲርጭዘነው ቸልሽ።
11. ክሽቢዝቀአቫለንድ ዲሰሽቀ ጥብብዝቀ ሰበን ተክዘ ስልዝቀ ንድፈን ሰለነውዝ ፣ልምጥጠ ስልዙ ሰብ ሰራሽነውዝ ፈተው ጉየነውዝ አስሻ ገፈነውዝ መዝመር አስለነውዝም እጃኝን ፅኹፍን አስልነውዝ ላጥ እቂዝ ክሽቢዝቀ ቲግብረኒዝ ማጥን ክይጠዝ ልብትሻ ተምዘት ጭሰጥኝ ማጥን ክሽቢል ሲትፍሽን ገሽነውዝ ማተ ቸኻርድ ፍጥኝ ቸልሰነዊስመ ቁሽዝ ስነ ጥብብዝቀ ሰበንድ ቅየነውዝ ክሽብዝ ከሽነ አቅው ጊንዘብ አክሽናንስ አርወቱ።
12. ካይማኖትቀ ዊንም ክዝብዝቀ በል ኪብርኝው ኩሪዝ ተክዘ ዚምን ላውጥሽነ፣ጥምቀት፣ ፣ልደት፣ሚስቅል፣መውሊድ፣ አረፈ፣አሻደይ ተከተከቀል ቸቫሽነውዝ እቀ ክብርድ እንዳይ በሊስ ቸኝው አርወድ ባክልቀ /ካይማኖትቀ ቃወጥድ

ዋቅረን ልብተነዊስ ላዘ እዛይ እቅድም እቀ ኹብሪዝ አርወ ቫንዙ ጣቕምሸነድዝ ማጥን ፣ዊርተ ኻይንዝ ማጥን እንዝገም አርወ ቫን ጣቕምሸነድዝ ማጥን ቫተ ጅውነድ ዊርዮው 9ብጃንስ ክንሰነው ጥውሸኩ። እቀ ኹብሪድ በልድ ኪብርዝጠ 9ብው ፍልውልወይዝ ቺተቺተቀ ገበኒዝ ቫተ ጅውነድ ቁሻሸየኻ ጥቫቅቀ 9ብጃንስም አርወ ቫኒል ጭቆ አርወሸጥኻ ክንሰነው ተሚሰኩ።

- 13. ትኽነዝ ማጥን ቺተዝመ አርቕሸትጠ ጥውሸው ፍር ኻሰብድ /ክትረድ ተውንየትዝ አልሰነው።ክትረድ /ፍርኻሰብድ ተውንየትዙ ሚልክዝ ክንሰጢዝ፣ጭሰጭሰንዝቀ ሰራሸጢዝ ክንደጢዝ እንዝገም ጅውነይል ፅበቀ አውማው እቀ ኹብሪዝቅ አሰለይል ቸቫሸቫ ቲክንክንጥኻ 9ብነው ተሚሰኩ።

3.1.2. ክብሪዙ አቫል አቅነውድ ሚሪሸውዝ

እድሚዝ ያተዝመ ላጥ ምላሰንጢዝ ቺተነተ 9ብ ቫቀ ተምዘት 9የቀ እቫቅ አድለዙ ደረጃይል ቸቫሸቀ እቫቅ ክብሪዙ አቫል አቅነው ቸልኸኩ።አቫልነይ ተምንዝ ሲትፍሸነውል ሚሰርትሸው አጠ ጥውሸኩ።

3.1.3. ቸኻር ጉርይጥ አካለንዙ ምንጀዝመ ዲቁትነይዝ

ክብሪድ ቫተግብርድ ጥውሸውዝ ፋንስ 9ብው ፍልውልወይል ቺተቺተቀ ቸኻር ጉርይጥ አካለን ሲትፍሸኸኩ። እንዛይ ቸኻር ጉርይጢስ ቲክንቫ ሳይል ዚርዝርሸቀድ ክብሪድ ኻለይ ኻልያንድ እንዝገም ጥወር አክብነውዙ ቲግብር አክንዋንድ ግድ ሲትፍሸጥኻ ጥውሸኩ።

ኸ. ክንደን ቫኒዙ ጭሰጭሰን ክንደን ቫኒል ክብሪድ ሚሰርተናንስ ዊስንሸንድ ክንደን ቫኒዙ ጭሰጭሰንስ ፋቃድዝመ እቻቸው ከቫዝ ቸኻነው ተሚሰኩ። ክብሪድ ተረዊዝ ውር አይንት ውላጥዝመ ቲግብረንዝ ትኩርት 9ብው አቅኻ ክንደን ቫኒዙ ጭሰጭሰንዝ ጥውሸውዝ ጋልፀነው ተሚሰኩ። ክንደን ቫኒዙ ጭሰጭሰንድ ክብሪዙ ሊግዝትዝመ ፈኑነይዝ ልብትጥኻ ጥውሸኩ። ክንደን ቫኒዙ አውር ክንሰተድ ክብሪድ ቃውጠ ቸለው ክንሰተ ማርፀነውዝ ዊንም ፈቃድኻ አቅ አልተው ፅብሸም ዋቅረነው ኻይሸተኩ። ቸልሸው ምፅነይዝ አውር ክንሰተድ ክብሪዝ አቸው በጀት ሚድብነውዝመ ቸልሸም ቢረው ይወነው ኻይሸኩ።

ለ. ክብሪዙ ቃውተ /ክንሰተ:- ትራኩመዙ ክብሪድ ቃውተ ተሚሰኩ። ክንደን ቫኒዝቀ ሰራሸጢስ ማርሸተው ክብሪዙ ቃውተይዝ ጣቀቱ ቲክንክንዝመ ከቫዝ ቢዘ ትራኩመዙ ክብሪድ ጥውሸውዝ ቫሰብድ ሰራሸጠ ቸላውም፣እቀኻ ቸግሰው 9ብኩ። ዊንም ውርም ቸልሻውም አቸኩ። እቻንስቅም ክብሪዙ ቃውተ ሚድብነው ቃውሰ ይውሸተው ቲግብር የቫ።

መ. ክብሪዝቀ አቫለን:- አውማው ክብሪዝ ክብሪዝቀ አቫለንድ ዊስንጥ ቸኻር ጉርይጥ ጃይ። ክንደጥድ ክብሪዙ አለመይዝ ልውጠዝቀ ቃውተ አቅኻ ሰራሸናንስ ተምዘት 9የቀ ክንደጥ ክብሪዝቀ ቲግብረንድ አክንወነውዝመ ላጢዝ ተከ አቅነውዝ ቫተ ክብሪዝው አለመድ እርውድጠኻ ኸየው ዲቁትነይ 9የቀ ጃይ።

ረ. እቀ ኹብሪዝ አቫል ቸቫሸቀ ትኽነዝቀ ሙየ ጉርይጥ:- ትኽነዝቀ ሙየ ጉርይጥ ቺተዝም ትኽነዙ ኤክስቴንሸን ሰራሸጥድ ክንሰነውዝ ሰልጠነ ይወነውዝመ ጥልድ አድለነውዙ ቲግብሪል አርወጥ አካልን ጃይ። ክብሪዙ ኻለይድ ኻሊሸንድም አምረይዙ አሰነይል አምሩ አለመ እርውዘነው እርውዘቅየነውድ ጊምግምሸንድ ትኽነዝቀ ኤክስቴንሸን ሰራሸጥድ ሲትፍዘነው ዲቀሸታው ቲግብርነው።

ሰ. ምግብ ስትቀሩ ሲርይጥ፡- ምግብ ስትቀሩ ሲርይጥ /ድርጅተን ኒንዝ-ቫዝመ ቀሩስዝው ከቫ 9ቫነውዝ ኸየው ምንጅ ዋርድኸጥ፡፡ ምግብ ስትቀሩ አቐቀሩ ሲርይጥ ቸተቸተው ሚኒስትርዝቀሩ ሰራሽነ ሻንጥ /ተክዘ ትኸነ ኸየነ ሚኒስትር፣ ከንደን ሚኒስትር፣ አርሽነይ ሚኒስትርዝመ ተከተከቀሩ/ ሰራሽቀሩ ሰልጣን ጉርይጥ እንዝሻም /ፌደራል፣ክልል፣ዞን፣ወረደዝመ ቀበልየዝ/ ቸተቸተው ደረጃዝ ሰራሽቀሩ ዲቁጥድ ጥቅልዘጥ፡፡

ሸ. ፈራቐው እቀ ኸቫርድ፡- እቀ ኸቫር አቺል ፅበቀሩ እቅ ከንደን ሻኒዙ ትራኩመ ከቫቫ ቲግቫረንዝመ እፃይዙ አለመድ ቸሻጥ ከፍለን ጃይ፡፡